

KAZALO VSEBINE

1	UVOD	2
2	NAPRAVA NASADA	2
2.1	KOLOBAR	3
3	GNOJENJE OZ. PREHRANA RASTLIN	3
4	NAMAKANJE	8
5	OSKRBA TAL V NASADU	9
6	REZ	9
7	STROJNO TEHNIČNI POGOJI	9
8	MINIMALNI TEHNOLOŠKI UKREPI ZA POSAMEZNE SADNE VRSTE	10
9	OBIRANJE IN SKLADIŠČENJE	10
10	INTEGRIRANO VARSTVO SADNIH VRST IN OLJK	10
11	NAČINI VARSTVA RASTLIN	16
11.1	OPAZOVALNO-NAPOVEDOVALNA SLUŽBA ZA VARSTVO RASTLIN	19
12	INTEGRIRANO VARSTVO SADJA IN OLJK	20
12.1	INTEGRIRANO VARSTVO JABLAN	20
12.2	INTEGRIRANO VARSTVO HRUŠK	39
12.3	INTEGRIRANO VARSTVO BRESKEV IN NEKTARIN	52
12.4	INTEGRIRANO VARSTVO MARELIC	71
12.5	INTEGRIRANO VARSTVO ČEŠENJ IN VIŠENJ	82
12.6	INTEGRIRANO VARSTVO ČEŠPELJ IN SLIV	92
12.7	INTEGRIRANO VARSTVO JAGOD	103
12.8	INTEGRIRANO VARSTVO AMERIŠKIH BOROVRTIC	111
12.9	INTEGRIRANO VARSTVO MALIN	118
12.10	INTEGRIRANO VARSTVO OREHA	124
12.11	INTEGRIRANO VARSTVO LESKE	129
12.12	INTEGRIRANO VARSTVO KOSTANJA	133
12.13	INTEGRIRANO VARSTVO OLJK	136
12.14	INTEGRIRANO VARSTVO AKTINIDIJE	141
12.15	INTEGRIRANO VARSTVO KAKIJA	144
12.16	INTEGRIRANO VARSTVO SMOKVE	145
12.17	INTEGRIRANO VARSTVO PRED PLEVELI (SPLOŠNA NAVODILA ZA SADNE VRSTE (RAZEN JAGOD))	146
12.18	INTEGRIRANO VARSTVO PRED ŠKODLJIVIMI GLODALCI	148
13	INFO-TOČKA – INTEGRIRANA PRIDELAVA	149

1 UVOD

Tehnološka navodila so namenjena pridelovalcem sadja in oljk in podajajo strokovne in tehnološke usmeritve za Integrirano pridelavo sadja in oljk. Namenjena so pridelovalcem sadja in oljk, ki so vključeni v postopek certificiranja Integrirane pridelave sadja in oljk ter za tiste, ki iščejo strokovne informacije o pridelavi sadja in oljk.

Ukrepi v tehnoloških navodil so razdeljeni na sledeč način:

- **Zahteve** – pridelovalec mora predpisane zahteve obvezno izvajati po načelih dobre kmetijske prakse na kmetijskem gospodarstvu. Če organizacija za kontrolo in certificiranje ugotovi neskladje med kontrolnim pregledom na kraju samem, ga mora pridelovalec odpraviti in če je ustrezno odpravljeno, lahko organizacije za kontrolo in certificiranje izda certifikat.
- **Prepovedi** – so kriteriji, katerih neizpolnjevanje pomeni zavrnitev izdaje ali razveljavitev že izdanega certifikata s strani certifikacijskega organa.

2 NAPRAVA NASADA

SPECIFIČNOST PO SADNIH VRSTAH:

– Pečkarji

Pomembno pri zasaditvi pečkega sadnega drevja je izbrati lego, ki ni izpostavljena spomladanskim pozebam. Najprimernejše so sončne, rahlo nagnjene, odprte, zračne lege z jugovzhodno do jugozahodno izpostavitvijo. Glede na izbiro lege prilagodimo izbiro rastlinske vrste, sorte in podlage, s ciljem, da bomo z izbrano kombinacijo maksimalno izkoristili potencial tal. Poleg tega, predvsem s ciljem zmanjševanja uporabe FFS, uvajamo v sortiment tolerantne in odporne sorte. Sadilni material mora biti zdrav in kakovosten, po možnosti certificiran, zaradi manjše verjetnosti prenašanja številnih bolezni, kot so hrušev ožig, leptonekroza koščičarjev, šarka, plodova monilija, *Xylella fastidiosa* in druge. Neoporečnost sadilnega materiala potrjuje rastlinski potni list. Gojitvena oblika mora zagotavljati intenzivno osvetlitev v vseh delih krošnje, omogočati pridelavo kakovostnega pridelka, dopuščati enakomerno porazdelitev FFS in olajšati delo pri rezi in obiranju.

– Koščičarji

Za koščičarje so najbolj primerna globoka, dobro propustna, lahka do srednje težka tla s slabo kislino do nevtralno reakcijo tal (pH 6,5 – 7,5). Pri koščičarjih se je dobro izogibati nizkim, zaprtim legam, kjer pogosto prihaja do spomladanskih pozeb ali pa močnejših nihanj temperatur. Izogibati se je potrebno sajenja na preveč sušne lege in v tla s pustim laporjem brez humusa. Optimalen delež humusa za koščičarje je med 3 – 5 %. Pri nekoliko slabših tleh (bolj bazičnih ter z večjim deležem aktivnega apna znaša ta delež 7 – 12 %). Pomagamo si z izbiro ustrezne podlage pri posamezni vrsti in sorti koščičarjev. Upoštevamo, da v rastni dobi drevesa potrebujejo med 300 do 500 mm padavin. Poleg izbire sadilnega materiala moramo biti pozorni na lego nasada, talne razmere in opraševalne odnose med izbranimi sortami.

– Jagodičje

Jagodičaste sadne vrste sadimo na sončne lege, v zračna, humusno bogata, srednje težka do lahka tla. V težjih tleh je priporočljivo, da nasad pripravimo na rahlo dvignjenih grebenih. Vedno več pridelovalcev jagodičja se odloča, da vsaj del leta rastline pridelujejo v zavarovanih prostorih, zato je potrebno pri napravi nasada upoštevati tudi možnost postavitve le-tega. Pri pridelavi jagodičastih sadnih vrst zunaj tal (v vrečah oz. posodah), moramo poskrbeti za primerno konstrukcijo nasada, ki rastlinam omogoča stabilnost. Večina jagodičastih rastlin uspeva v rahlo kislih do nevtralnih tleh, ameriške borovnice in brusnice pa zahtevajo kislota tla s pH med 3,5 do 5. Izbiramo kvaliteten sadilni material ter upoštevamo morebitne lastniške pravice pri posameznih sortah.

– Oljke

Oljka je mediteranska rastlina, ki ne prenese nizkih zimskih temperatur ter hitrih sprememb v pozni jeseni in zgodnji pomladi. V obdobju mirovanja lahko v krajših obdobjih prenese temperature do -6°C . Dalj časa trajajoče temperature pod -10°C lahko povzročijo trajne poškodbe in v ekstremnih razmerah odmrtnje drevesa. Oljka je zelo prilagodljiva različnim tipom tal, najbolje pa uspeva v rahlih, dobro prepustnih in založenih tleh s pH med 6,0 in 7,5. Priporočeno je, da tla vsebujejo najmanj 2% organske snovi. Njen koreninski sistem je zelo občutljiv na pomanjkanje kisika in zastajanje vode. Odlično uspeva v tleh, ki dobro zadržujejo vodo (peščeno ilovnata). Uspeva lahko tudi na izjemno skeletnih tleh. Najprimernejše lege za sajenje oljk so dobro osvetljene, zračne, južne, jugovzhodne, jugozahodne in zahodne lege, s smerjo vrst sever – jug. Dobro osvetlitev in zračnost krošnje moramo zagotoviti tudi s primerno razdaljo sajenja v kombinaciji z rezjo. Število dreves mora pri oljčnih znašati najmanj 150 dreves/ha. Sadike mora spremljati rastlinski potni list.

2.1 Kolobar

Zahteva:

- Pri pridelavi jagod v tleh je uravnotežen kolobar eden glavnih tehnoloških ukrepov, ki omogoča pridelavo zdravih rastlin v zdravih tleh. Zato je pri napravi nasada jagod obvezno upoštevati vzpostavitev kolobarja. Kolobar naj bo široko zastavljen in raznolik z menjavo družin rastlin in vključevanjem dosevkov oz. vmesnih posevkov. **V petih letih naj bo na isti površini največ dvakrat jagoda kot glavna kultura.** V primeru pojava talnih bolezni se kot člen v kolobarju z jagodo ne priporoča sajenje rastlin iz družine razhudnikovk (paradižnik, krompir,...).
- Pri pridelavi jagodičja v inertnih substratih (npr. hidroponsko gojenje) je obvezna pridelava v zaprtem krogotoku.

3 GNOJENJE OZ. PREHRANA RASTLIN

Zahteve:

- Če je založenost tal s hranili slabša od razreda optimalne preskrbljenosti tal (stopnja C), sme pridelovalec za založno gnojenje (do starosti nasada treh let) porabiti največ 250 kg/ha P_2O_5 in 300 kg/ha K_2O na leto.
- Pridelovalec vodi evidence o porabi gnojil, ki jih vnaša v sadovnjake in oljčnike.
- Pridelovalec mora gnojiti v skladu z založenostjo tal, ki se določi glede na analizo tal na globini 0-30 cm. Analiza tal se izvede najmanj vsakih 5 let.
- Če se pridelovalec odloči za uporabo največjega dovoljenega letnega vnosa čistega dušika (preglednica 2), mora skupno količino dušika razdeliti na 2 do 3 obroke, pri čemer en obrok ne sme biti višji od 40 kg N/ha.
- Analiza tal na fosfor (P), kalij (K), organsko snov in pH je obvezna in se izvaja na sledeč način:
- pred napravo nasada za določanje založenosti tal in
- v obstoječih nasadih, najmanj enkrat vsakih pet let in ločeno za vsako značilno talno enoto posebej.
- Ciljna količina organske snovi v tleh mora biti optimalna glede na tip tal (preglednica 1).
- Uporaba do 40 kg/ha dušika za pospeševanje mineralizacije organskih snovi (zastirke) pri sadnih vrstah je dovoljena, če uporabimo zastirko z višjim C:N razmerjem od 18:1 in ta vrednost se ne upošteva pri skupni letni količini dušika.

Prepovedi:

- Prepovedana prekoračitev letnega vnosa dušika, ki je podan v preglednici 2, oziroma največje skupne količine 105 kg/ha.
- Prepovedano je preseči vse zakonsko predpisane vrednosti vnosov hranil ter predpisan način in termin aplikacije gnojil.
- Prepovedan je vnos hranil preko oroševalnega namakalnega sistema.
- Prepovedano je gnojenje z muljem oz. kompostom iz komunalnih čistilnih naprav.

- V obdobju od odpadanja listja do cvetenja sadnega drevja ali do ozelenitve tal v nasadu dodajanje mineralnih lahkotopnih dušikovih gnojil ni dovoljeno, prav tako ni dovoljeno v obdobju od konca junija do jeseni. Izjeme so dovoljene v naslednjih primerih:
 - Češnja in leska: dovoljeno dognojiti po obiranju, vendar v okviru zakonsko predpisanih rokov.
 - Oreh: dovoljeno gnojiti z N od konca marca oz. od brstenja do konca junija.
 - Oljka: dovoljeno gnojiti z N od druge polovice februarja do sredine junija.

Preglednica 1: Povezava med tipom tal ter optimalno vsebnostjo organske snovi (v %) (Smernice za strokovno utemeljeno gnojenje, 2010).

TEKSTURA TAL	VSEBNOST ORGANSKE SNOVI (%)		
	NIZKA	OPTIMALNA	VISOKA
Lahka	1	1 – 2,5	2,5
Srednje težka	1,5	1,5 – 2,5	3,5
Težka	2,5	2,5 – 4	nad 4

Dovoljen letni vnos dušika za posamezne sadne vrste je prikazan v preglednici 2. V kolikor so dovoljeni odmerki dušika v teh tehnoloških navodilih večji, kot jih dovoljuje Uredba o varstvu voda pred onesnaževanjem z nitrati iz kmetijskih virov (Uradni list RS, št. 113/09, 5/13, 22/15 in 12/17), je vnos dušika potrebno omejiti na količine, kot jih dovoljuje omenjena uredba.

Preglednica 2: Največji dovoljeni letni vnos dušika (kg/ha) po sadnih vrstah

Sadna vrsta	N (kg/ha)
breskev	105
marelica	105
češnja	105
češplja	105
oljka	105
kaki	90
jablana, hruška*	60 (pri sortah 'Zlati delišes' in 'Gala' 90)
aktinidija	105
oreh	105
leska	90
kostanj	105
jagodičje	55

*pri jablani in hruški je izjemoma dovoljeno največje dovoljene količine iz preglednice 2 povečati na največ 105 kg/ha, vendar le ob izpolnjevanju enega od treh pogojev:

- če je iz rezultatov predhodno opravljene N_{min} analize razvidno pomanjkanje (preglednica 3),
- če je dolžina enoletnega prirastka iz terminalnih brstov manjša od 30 cm,
- če vsebnost organske snovi v tleh nižja od 4 %.

Preglednica 3: Gnojenje z dušikom glede na vrednosti N_{min} metode

N-min vrednost kg/ha	N-mineralizacija	Gnojenje z dušikom kg/ha
pod 30	zmerna dobra	30–50 pod 30
30–50	zmerna dobra	0–30 0
nad 50	zmerna - dobra	0

Pri gnojenju s fosforjem in kalijem moramo upoštevati rezultate analize tal. V primeru, da rezultati analize tal presežejo optimalno stopnjo preskrbljenost (C stopnja) s hranili mora pridelovalec gnojenje prilagoditi odvzemu hranil s pridelkom (preglednica 4):

- **Pri založenosti tal stopnje D gnojimo s polovičnim odmerkom odvzema s pridelkom.**
- **Pri založenosti tal stopnje E gnojenje opustimo za obdobje 5 let (oz. do naslednje analize tal).**

Zelo pomembno je upoštevati časovne mejnike, znotraj katerih je gnojenje z dušikovimi gnojili prilagojeno. Ti mejniki so:

- **Od 1. marca do 1. septembra: ni omejitev.**
- **Od 1. septembra do 15. oktobra: lahko uporabimo največ 40 kg N/ha (pozor na posebnosti pri različnih sadnih vrstah!)**
- **Od 15. oktobra do 1. marca: gnojenje z dušikom ni dovoljeno, razen izjem, ki so določene s SKP 2023-2027 pod poglavjem Pogojenost (določena območja Primorske).**

Preglednica 4: Odvzem hranil s povprečnim pridelkom različnih sadnih vrst. (Smernice za strokovno utemeljeno gnojenje, 2010).

Sadna vrsta	Pridelek (t/ha)	Hranila (kg/ha)			
		N	P ₂ O ₅	K ₂ O	MgO
jablana	40	20	13	60	2
hruška	40	30	10	70	5
češnja	12	26	5	23	2
sliva	20	10	5	42	2
marelica	20	18	9	71	2
breskev	15	15	9	36	2
aktinidija	20	31	11	54	2
malina	15	29	7	26	5
drugo jagodičje	20	37	7	47	4
borovnica	15	21	2	10	1

Ob upoštevanju največjega dovoljenega vnosa in odvzema hranil s pridelkom se pri gnojenju upošteva uveljavljene norme, ki so predstavljene v preglednici 5.

Preglednica 5: Norme za gnojenje različnih sadnih vrst z dušikom, fosforjem, kalijem, magnezijem in borom ob različnih količinah pridelka in optimalno založenih srednje težkih tleh (stopnja C) (Smernice za strokovno utemeljeno gnojenje, 2010).

Sadna vrsta	Pridelek (t/ha)	N (kg/ha)	P ₂ O ₅ (kg/ha)	K ₂ O (kg/ha)	MgO (kg/ha)	B (mg/kg)
jablana, hruška	< 40	70	35	90	15	0,4
	40 – 50	80	40	110	20	0,5
	> 50	90 (hruške 100)	45	130	25	0,6
sliva	< 20	70	35	65	5	0,4
	20 – 25	90	45	80	10	0,5
	> 25	105	55	95	15	0,6
češnja	< 8	50	25	50	10	0,4
	8 – 12	70	35	65	15	0,5
	> 12	90	45	80	20	0,6
breskev	< 20	60	30	55	10	0,4
	20 – 25	80	40	70	15	0,5
	> 25	90	45	75	20	0,6
marelica	< 10	70	35	60	15	0,4
	10 – 15	90	45	75	20	0,5
	> 15	105	55	90	25	0,5
aktinidija	< 15	40	10	60	5	/
	20	50	15	75	5	/
	> 25	65	20	90	10	/
jagoda	20	55	50	130	/	/
malina	20	55	40	80	/	/
ribez	20	55	40	120	/	/
robida	20	55	35	65	/	/
ameriška borovnica	15	35	25	60	/	/
kosmulja	17	55	35	80	/	/
oljka	< 4	70	15	80	/	/
	4 – 6	90	25	110	/	/
	> 6	105	30	130	/	/
oreh	15 – 45	75 – 105	15	30	/	/
leska	12 – 36	62 – 86	12	20	/	/
kostanj	10 – 30	80 – 100	10	15	/	/

Pečkarji:

Količino odmerkov gnojil prilagajamo rodnemu potencialu tal in potrebam sadnih rastlin. Določimo jih s pomočjo analiz (talna, N_{min}, foliarna, vizualna). Specifičnost določenih rastišč lahko dobro določimo s pomočjo kombinacije talnih in foliarnih analiz. Upoštevati moramo, da se problematika tako pomanjkanja kot tudi pregnojenosti izrazi v zmanjšani odpornosti dreves in slabši kakovosti plodov, problematika pregnojenosti pa dodatno v negativnem vplivu na okolje.

Glavna izhodišča za gnojenje pečkarjev z dušikom:

- **Optimalni enoletni prirast: dolžina enoletnega prirastka iz terminalnih brstov naj znaša od 30 do 50 cm pri jablani oz. od 20 do 30 cm pri hruški.**
- **Močnejša rast poganjkov: v primeru bujnejše rasti se vnos dušika zmanjša do 50 %.**
- **Nasad na lahkih, peščenih tleh: v nasadu na lahki in peščenih tleh posamezen odmerek dušika ne sme presežati 30 kg/ha.**

– **V obdobju po obiranju: po obiranju je dovoljeno gnojenje z največ 40 kg N/ha.**

Pri gnojenju s fosforjem, kalijem in magnezijem je potrebno upoštevati matično osnovo tal ter antagonistične odnose med elementi. Tla s presežkom kalija (stopnja D in E) gnojimo z minimalno 20 kg Mg/ha letno, tudi če vsebnost magnezija presega stopnjo založenosti D ali E.

Koščičarji

Koščičasto sadno drevje ima nekoliko večje potrebe po dušiku, kot pečkato. Ob pomanjkanju dušika v tleh lahko pride do deformacij plodov in njihovega prekomernega odpadanja. Pred sajenjem opravimo kemično analizo tal in tako ugotovimo založenost tal s fosforjem in kalijem, vsebnost organske snovi in pH tal. Če je založenost tal slabša od stopnje C je potrebno založno gnojenje s P in K po pripravi terena pred rigolanjem in prekopavanjem. Da bi zadostili zahtevam koščičarjev opravimo temeljno gnojenje s fosforjevimi in kalijevimi gnojili že jeseni ali zgodaj spomladi. Jeseni dodamo tem gnojilom tudi težko topna dušikova gnojila (amonsulfat na bazičnih tleh, apneni dušik in KAN na kisljih tleh). S tem zagotovimo drevesom dovolj hranil v času brstenja. Preostali del dušikovih gnojil dodamo spomladi, pred brstenjem, v več obrokih, najkasneje do sredine junija. Uporabimo lahko tudi mešanico gnojil N : P : K : Mg : B v razmerju 10 : 15 : 20 : 2 : 1, katere 1/3 potrebne količine uporabimo jeseni, 2/3 pa spomladi v več obrokih, da zmanjšamo izgube dušika. Dopolnilno gnojimo z lahko topnimi dušikovimi gnojili po cvetenju, ko že lahko ocenimo rodni nastavek. Če predvidimo obilen pridelek, gnojenje izvedemo, v nasprotnem primeru dopolnilno gnojenje ni priporočljivo.

Pri mladih nasadih koščičarjev začnemo z dognojevanjem z dušikom spomladi, ko poženejo 10 do 15 cm dolgi poganjki. Preostanek dušikovih gnojil vnesemo v nasad v 2 do 4 obrokih do sredine junija, da dosežemo prirast poganjkov okoli 70 cm. V primeru težjih tal je učinek osnovnega gnojenja z dušikom večji, če ga opravimo jeseni, na lažjih tleh pa spomladi.

Lupinarji

Lupinarje izdatno gnojimo z dušikom tako v mladosti, kot tudi v obdobju rodnosti. V juvenilni fazi s pomočjo dušika vzgojimo želeno strukturo drevesa, v rodnosti pa ustrezna prehrana z dušikom vpliva na rast, vitalen videz listov, velikost in kakovost plodov in tudi na zdravstveno stanje dreves. Z dušikom dognojujemo od pomladi do zgodnjega poletja, pri leski tudi jeseni, da spodbudimo razvoj moških socvetij. Odmerjamo ga postopoma. Če uporabljamo hitro delujoča mineralna gnojila, predvidene letne odmerke razdelimo na tri ali celo štiri dele. Gnojila s počasnim delovanjem razdelimo na dva odmerka, prvega vedno načrtujemo v času brstenja. Organska dušikova gnojila apliciramo dva do tri tedne pred brstenjem, da se dušik mineralizira do takrat, ko ga drevesa potrebujejo. Mlada drevesa dognojujemo individualno, gnojilo plitvo vdelamo v tla. Do vstopa v polno rodnost gnojimo od dva do tri metre široke pasove v vrstah, v odraslem nasadu pa gnojilo trosimo po vsej površini. Za oreh in lesko je najbolj primerna nitratna oblika, za kostanj pa uporabljamo sulfatno obliko dušika.

Jagodičje

Jagodičaste sadne vrste ne potrebujejo izredno velike količine hranil, le te v osnovi zagotovimo predvsem z založnim gnojenjem in setvijo podorin. Gnojenje poteka na osnovi analize tal, odvzema hranil s pridelkom in odvzema hranil za rast lesa (ki ga pri rezi odstranimo iz nasada). Organska gnojila je priporočeno dodajati pozno jeseni ali zelo zgodaj spomladi. Osnovno gnojenje z mikro in makro elementi opravimo v obdobju pred brstenjem. Z mineralnimi gnojili dognojujemo predvsem spomladi. Dušik dodajamo do konca cvetenja v več manjših obrokih, da ne pride do prevelikega izpiranja. Pri gnojenju ameriških borovnic v tleh s previsokih pH dodajamo kislja gnojila, ki tla dodatno zakisajo. Za razliko od ostalega jagodičja, brusnica in ameriška borovnica, dušik sprejemajo v amonijski obliki. Kapljični namakalni sistem omogoča vnos gnojil preko fertirigacije.

Oljke

Pred sajenjem opravimo kemično analizo tal, ugotovimo založenost tal s fosforjem in kalijem, vsebnost organske snovi in pH tal ter na podlagi rezultatov opravimo založno gnojenje. V rodnosti gnojimo na podlagi odvzema s pridelkom in rezjo ter na podlagi založenosti tal s posameznim hranilom. Dodajanje dušikovih gnojil razdelimo na vsaj dva obroka, dve tretjini dodamo ob koncu zime oziroma pred začetkom odganjanja (druga polovica februarja), eno tretjino pa približno mesec pred cvetenjem (april). Če je socvetij malo, lahko to gnojenje preskočimo. Dušikova gnojila dodajamo, ko je v tleh dovolj vode

oziroma tik pred dežjem. Fosforjeva in kalijeva gnojila dodajamo sočasno s prvim odmerkom dušika. Oljko lahko z dušikom gnojimo od druge polovice februarja do sredine junija.

Vse sadne vrste

Gnojenje z organskimi gnojili ima prednost pred gnojenjem z lahkotopnimi mineralnimi gnojili.

4 NAMAKANJE

Zahteve:

- Za pravilno izvedbo namakanja v trajnih nasadih koščičarjev je potrebno pred postavitvijo namakalnega sistema pridobiti osnovne podatke o lastnostih tal. Nujno je narediti mehansko analizo tal, s pomočjo katere lahko ugotovimo količino rastlinam dostopne vode v tleh in tako izračunamo maksimalen obrok namakanja. V obdobju namakanja moramo spremljati meteorološke parametre, kot so padavine in temperatura ter upoštevati vodno bilanco tal.
- Potrebno je voditi natančno evidenco o porabi vode za namakanje.
- Pridelovalec mora imeti merilno napravo za merjenje padavin.
- Oskrba z vodo mora biti prilagojena potrebam sadnih rastlin in travne ruše, vremenskim razmeram in tipu tal.
- Dodajanje hranil preko namakalnega sistema je dovoljeno le s kapljičnem namakanjem in mikro razpršilci pod krošnjami. Pridelovalec količino hranil, porabljenih pri fertirigaciji, všteje v skupno letno dovoljeno količino hranil.

Prepovedi:

- Prepovedana je uporaba prekomernih količin vode, ki bi povzročile izpiranje hranil v globlje plasti tal in podtalnico ter negativno vplivale na kakovost pridelka.

Preglednica 6: Prikaz optimalnega vnosa vode v enkratnem odmerku v nasad glede na teksturo tal.

TEKSTURA TAL		KAPLJIČNO NAMAKANJE IN MIKORAZPRŠILCI		OROŠEVANJE	
		(mm)	(m ³ /ha)	(mm)	(m ³ /ha)
Peščena	LAHKA	15	150	35	350
Ilovnata peščena					
Peščena ilovica					
Peščeno glinasta ilovica	SREDNJE TEŽKA	20	200	45	450
Melj					
Meljasta ilovica					
Ilovica					
Peščena glina	TEŽKA	25	250	55	550
Meljasto glinasta ilovica					
Glinasta ilovica					
Glina					

Preglednica 7: Prikaz povprečne letne bruto norme namakanja za jagode v območju osrednje Slovenije (OS. SLO) in subpanonskem območju (SUBP.) (Glavan, Pintar, 2012)

Način pridelave	Lahka tla		Srednje težka tla		Težka tla	
	OS. SLO	SUBP.	OS. SLO	SUBP.	OS. SLO	SUBP.
Enkrat rodna jagoda	36	307	26	248	24	237
Večkrat rodna jagoda	140	289	101	234	96	222

5 OSKRBA TAL V NASADU

Zahteve:

- V primeru uporabe herbicidov naj bo tretirana površina čim ožja oz. ne sme presegati $\frac{1}{4}$ širine medvrstnega prostora (Primer: pri 3,2 m medvrstne razdalje je s herbicidom tretiran pas širok največ 0,8 m).
- V vseh nasadih, razen jagodičja in zaščiteneh prostorov, je obvezna takojšnja ozelenitev medvrstnega prostora. Pridelovalec mora v medvrstnem prostoru vzdrževati rastlinski pokrov različnih rastlin, kjer morajo v vrstni sestavi pokrova prevladovati trave. Zaradi zaprtega krogotoka hranil mora pridelovalec pokošene rastline pustiti v nasadu. V namen vzpodbujanja mikrobiološke aktivnosti tal se priporoča kombinacijo izvedbe valjanja in mulčenja medvrstnega prostora.
- Kadar ima pridelovalec nasad na terasah, je košnja brežin teras obvezna.

Prepovedi:

- Širina herbicidnega pasu pod drevesi ne sme presegati $\frac{1}{4}$ širine medvrstnega prostora (izjema lupinarji).
- Prepovedan je neozelenel medvrstni prostor, izjema so nasadi jagodičja in zaščitene prostori.
- Prepovedano je odvažanja pokošene rastline iz nasada.

6 REZ

Pridelovalec izvaja rez v soodvisnosti od gnojenja, ostalih tehnoloških ukrepov, rodovitnostjo tal, rodnega potenciala dreves, bujnosti rasti in pridelka.

Zahteve:

- Vsakoletna prilagojena izvedba rezi je nujen tehnološki ukrep v sadovnjaku (razen v primeru jagodnjaka).

7 STROJNO TEHNIČNI POGOJI

Zahteve:

Za oskrbo nasadov v integrirani pridelavi je nujna naslednja minimalna strojna oprema:

- **pogonski stroji:** traktorji, prilagojeni delovnim razmeram v nasadu in kakovostni izvedbi del;
- **stroji za varstvo nasadov:** traktorski pršilniki, katerih tehnična primernost morata biti potrjena z veljavnim znakom o pregledu naprav za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev. Samo izjemoma je v manjših nasadih alina težko dostopnih delih nasada sadnih vrst in oljk dovoljena uporaba nahrbtnih pršilnikov ali škropilnic. Pri izvajanju varstva z zastrupljenimi vabami in uporabi nahrbtnih pršilnikov ali škropilnic ni omejitev pri velikosti površine. V obeh primerih mora biti postopek dela s strojem vnaprej pripravljen in preverjen pred vsako sezono;

- **stroji za oskrbo vrstnega prostora:** stroji za mehansko obdelavo tal, košnja in škropilniki za aplikacijo herbicidov;
- **stroji za oskrbo medvrstnega prostora:** mulčerji s stalno ali s spremenljivo delovno širino;
- naprave za nanašanje fitofarmaceutskih sredstev morajo biti tehnično brezhibne in redno testirane.

8 MINIMALNI TEHNOLOŠKI UKREPI ZA POSAMEZNE SADNE VRSTE

Zahteve:

- Izvajanje rezi in drugih ukrepov, ki zagotavljajo večletno pridelovanje sadja.
- Vzdrževanje medvrstnega prostora z minimalno 2-kratnim letnim mulčenjem, razen pri jagodičju in zaščiteneh prostorih.
- V pasu pod drevesi lahko rastejo samo nizke rastline.
- Izvajanje minimalnega varstva rastlin.

9 OBIRANJE IN SKLADIŠČENJE

Zahteve:

- Zaradi pomanjkanja kvalificirane delovne sile postaja pravočasna izvedba obiranja vse večji problem. Za lažjo izvedbo obiranja moramo z izvedbo različnih tehnoloških ukrepov v nasadu zagotoviti, da bodo na drevesu v največji možni meri le plodovi prvega kakovostnega razreda. Že v nasadu je potrebno izvesti vse ukrepe za doseganje tako fiziološke kot tudi mikrobne stabilnosti pridelka in natančno upoštevati »obiralno okno«. V izogib izgubam v skladiščih (hladilnicah) je pri prilagajanju režima skladiščenja potrebno upoštevati tudi specifikke pridelovalne sezone.
- Pridelovalec mora poskrbeti za označitev integrirano pridelanega sadja.

10 INTEGRIRANO VARSTVO SADNIH VRST IN OLJK

Glavni cilj integriranega varstva sadnih rastlin in oljk je na okoljsko in gospodarsko sprejemljiv način priti do pridelka s čim manj ostanki FFS. To lahko rešujemo s pogostostjo uporabe posameznih pripravkov, njihovo zamenjavo in redno spremljanje pojava škodljivih organizmov, pri čemer se upoštevajo navodila strokovnih institucij s področja varstva rastlin.

Novost v IPSO je uvajanje preizkušenih aktivnih snovi iz ekološke pridelave.

Zahteve:

- Redno spremljanje pojava škodljivih organizmov, pri čemer se upoštevajo navodila strokovnih institucij s področja varstva rastlin.
- FFS, ki vsebujejo a.s., ki so kandidake za zamenjavo (FFS so navedena v preglednici 9) se prednostno nadomeščajo s FFS, ki so dovoljena v ekološki pridelavi, razen s FFS, ki vsebujejo baker.
- Pridelovalec mora pri uporabi FFS upoštevati določbe zapisane na etiketi in v navodilu za uporabo posameznega FFS.
- Pri škropljenju je potrebno uporabiti FFS, ki so dovoljena za uporabo v ekološki pridelavi. Potrebno število tovrstnih škropljenj po posamezni sadni vrsti je navedeno v preglednici 9.

Ekološka sredstva se lahko uporabijo samostojno ali v kombinaciji z drugimi sredstvi. V število škropljenj so všteta tudi sredstva, ki so dovoljena v ekološki pridelavi in so uporabljena kot nadomestilo za FFS, ki vsebujejo a.s., ki je kandidatka za zamenjavo.

Preglednica 8: Prikaz minimalnega števila škropljenj z aktivnimi snovmi in predlagani FFS, dovoljenimi v ekološki pridelavi ter minimalno število kandidatov za zamenjavo z ostalimi registriranimi aktivnimi snovmi pri različnih sadnih vrstah.

Sadna vrsta	Minimalno število škropljenj s sredstvi – dovoljena v EKO pridelavi in brez FFS, ki vsebuje baker (uporaba samostojno ali v kombinaciji z drugimi sredstvi)	Predlagani FFS, ki so dovoljeni v ekološki pridelavi	Minimalno število »kandidatov«, ki jih mora pridelovalec zamenjati z ostalimi dovoljenimi aktivnimi snovmi, izven predpisanega seznama.	Seznam 'kandidatov' za zamenjavo
jablana	5	V preglednicah za varstvo jabolane pripravki in aktivne snovi označene z zeleno barvo.	3	Chorus 50 WG Chorus forte Difof Score 250 EC Mavita 250 EC Difcor 250 EC Difenzone Duaxo koncentrat Sercadis plus Luna experience Pomax Switch 62,5 WG Geoxe Affirm Affirm opti Shirudu Stomp aqua Pirimor 50 WG

hruška	3	V preglednicah za varstvo hruške pripravki in aktivne snovi označene z zeleno barvo.	1	Score 250 EC Mavita 250 EC Duaxo koncentrat Difol Chorus 50 WG Chorus forte Sercadis plus Luna experience Pomax Switch 62,5 WG Geoxe Pomax Affirm opti Karate zeon 5 CS Shirudo Stomp aqua
breskev/nectarina	3	V preglednicah za varstvo breskev in nektarin so pripravki in aktivne snovi označeni z zeleno barvo.	1	Affirm Chorus 50 WG Luna experience Mavita 250 EC Pirimor 50 WG Score 250 EC Switch 62,5 WG
marelica	3	V preglednicah za varstvo marelic so pripravki in aktivne snovi označeni z zeleno barvo.	0	Ni primerne kandidata za zamenjavo.
češnja/višnja	3	V preglednicah za varstvo češenj in višenj so pripravki in aktivne snovi označeni z zeleno barvo.	0	Ni primerne kandidata za zamenjavo.
sliva/češplja	3	V preglednicah za varstvo sliv in češpelj so pripravki in aktivne snovi označeni z zeleno barvo.	0	Ni primerne kandidata za zamenjavo.

kaki	0	/	0	Za zatiranje kakijeve listne pegavosti je registriran le pripravek na osnovi difenokonazola, ki pa nima ustreznega nadomestka za zatiranje kakijeve listne pegavosti (<i>Plurivorosphaerella nawae</i>), ki bi se lahko uporabljal v ekološki pridelavi.
smokve	0	/	0	Registrirani sredstvi sta že dovoljeni za ekološko pridelavo
jagode	1	Botector (<i>Aureobasidium pullulans</i> (de Bary) Arnaud (seva DSM 14940 in 14941) (100%)) Amylo-X (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>, sev D747 (25%)) Taegro (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24 (13%)) Serenade ASO (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 (1,4%)) Prestop (<i>Clonostachys rosea</i> strain J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> strain J1446) (32%)) Polyversum, Univerzalni fungicid (<i>Pythium oligandrum</i> M1 (25%)) AQ-10 (<i>Ampelomyces quisqualis</i> sev AQ10 (58%)) Vitisan, Karbicare (kalijev hidrogen karbonat) Biotip sulfo 800 SC, Thiovit Jet (žveplo)	1	Zamenjava pripravka Signum (za uporabo proti sivi plesni) s pripravkom ali Botector ali Amylo-X ali Polyversum ali Univerzalni fungicid ali Serenade ASO (samo na prostem) ali Taegro (samo v zaščitnih prostorih)

		Azatin EC (azadirachtin A (2,6%)) Lepinox Plus (<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i> (15%)) Agree WG (<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i> (50%)) Laser Plus, Laser 240 SC (spinosad (spinosin A+spinosin D)) Naturalis (<i>Beauveria bassiana</i>, sev ATCC 74040 (0,02%)) Botanigard ODI WP (<i>Beauveria bassiana</i>, sev GHA) Položomor bio vaba, Solabiol, Bio Plantela, Ferramol, Naturen bio (železov (III) fosfat)		
ameriške borovnice	1	Amylo-X (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>, sev D747 (25%)) Taegro (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24 (13%)) Serenade ASO (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 (1,4%)) Curatio-žvepleno apnena brozga (kalcijev polisulfid (apneno žveplo) (38%)) Biotip sulfo 800 SC, Thiovit Jet, Microthiol special / disperss (žveplo) Laser 240 SC, Laser Plus (spinosad (spinosin A+spinosin D)) Ovitex (parafinsko olje (81,7%)) Celaflor Naturen (olje navadne ogrščice) Agree WG (<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i> (50%)) Lepinox Plus (<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i> (15%))	1	Zamenjava pripravka Signum (za uporabo proti sivi plesni) s pripravkom ali Amylo-X ali Serenade ASO ali Taegro
maline	1	AQ-10 (<i>Ampelomyces quisqualis</i> sev AQ10 (58%)) Vitisan, Karbicare (kalijev hidrogen karbonat) Amylo-X (<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>, sev D747 (25%))	1	Zamenjava pripravka Signum (za uporabo proti sivi plesni) s pripravkom ali Amylo-X

	Thiovit jet, Biotip Sulfo 800 SC, Microthiol special, Microthiol disperss, Sulfar, Microthiol SC (žveplo) Agree WG (<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i> (50%)) Laser 240 SC, Laser Plus (spinosad (spinosin A+spinosin D)) Ovitex (parafinsko olje (81,7%)) Celaflor Naturen (olje navadne ogrščice) Naturalis (<i>Beauveria bassiana</i>, sev ATCC 74040 (0,02%)) Botanigard WP (<i>Beauveria bassiana</i>, sev GHA)		ali Taegro ali Serenade ASO (samo na prostem)

11 NAČINI VARSTVA RASTLIN

Mehanski ukrepi

Pridelovalec mora preprečevati širjenje okužb mehansko (izrezovanje rakastih tvorb, odstranjevanje plesnivih poganjkov in parazitskih rastlin, kot je bela omela, odstranjevanje mumij).

Biotični ukrepi

Ločimo tri pristope biotičnega varstva rastlin:

- varovalno biotično varstvo,
- klasično biotično varstvo ter
- množično namnoževanje in ciljno spuščanje koristnih organizmov.

V sadovnjakih in oljčnikih je zelo pomembno tudi izvajanje varovalnega biotičnega varstva. Ta način temelji na ukrepih, ki varujejo domorodne koristne organizme in ukrepih, ki zagotavljajo ugodne naselitvene razmnoževalne razmere. Varovalno biotično varstvo izvajamo:

- s premišljeno rabo FFS,
- z ohranjanjem in zasaditvijo žive meje, mejic, grmičevja in drugega raznovrstnega rastlinja,
- z negovanjem raznovrstne podrasti,
- z urejanjem oziroma postavitvijo zavetišče za koristne živali (npr. postavitvev skalnjakov in kupov vejevja),
- s postavitvijo valilnic za koristne ptice,
- z nameščanjem visokih drogov za privabljanje ptic roparic,
- s setvijo cvetočih pasov in obrobkov,
- z opazovanjem, vnašanjem in kontolo koristne favne (plenilske pršice, najezdniki, muhe trepetavke, tenčičarice, roparske stenice, polonice,...).

Primere klasičnega biotičnega varstva iz preteklosti sadjarji dobro poznamo, saj sta primera takšnega varstva v Sloveniji vnos krvavkega najezdника za zatiranje krvave uši in parazitoidne osice *Torymus sinensis* za zatiranje kostanjeve šiškarice.

V zadnjem obdobju tudi v sadjarstvu in oljkarstvu na pomenu pridobiva vnos množično razmnoženih koristnih organizmov, predvsem plenilskih stenic in pršic, najezdnikov, muh trepetavk, tenčičaric in različnih parazitoidov. Pri odločanju za tovrstno intervencijo z biotičnimi agensi je zelo pomembno dobro poznavanje škodljivcev in koristnih vrst, ki jih želimo vnesti.

Med biotične agense za biotično varstvo rastlin pred škodljivimi organizmi v širšem smislu prištevamo:

- mikrobiotične agense (FFS na osnovi mikroorganizmov: glive, bakterije in viruse) in
- makrobiotične agense (žuželke, pršice in entomopatogene ogorčice).

Biotehnični ukrepi

Pri tem načinu varstva rastlin pred škodljivimi organizmi izrabljamo nekatere naravne reakcije škodljivcev na kemične dražljaje. Pridelovalec naj v okviru možnosti uporablja:

- feromonske razpršilce (dispenzorje),
- naprave za razprševanje feromonov,
- zastrupljene vabe s privabilom,
- akustični aparati,
- masovni ulov.

Kemični ukrepi

V skladu z Zakonom o fitofarmaceutskih sredstvih (Ur. RS, št. 83/2012) smejo pridelovalci uporabljati le v Republiki Sloveniji registrirana fitofarmaceutska sredstva in to samo na način in za namen, ki je predpisan v navodilu za uporabo. O uporabljenih fitofarmaceutskih sredstvih so pridelovalci dolžni voditi evidence in hraniti račune, kamor morajo vpisati uporabo vseh FFS, ki so jih uporabili v sadovnjaku in zabeležiti tudi izvajanje metod varstva rastlin z nizkim tveganjem.

V primeru, da se v določenem letu pokaže nujna uporaba FFS, ki v teh tehnoloških navodilih ni dovoljena, je pa registrirano oziroma je zanj izdano posebno dovoljenje z uporabo, se le-to lahko izjemoma uporabi ob pogoju, da Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano (MKGP) na osnovi soglasja vsaj dveh članov strokovne delovne skupine, ki sta zadolžena za varstvo sadja, izda posebno dovoljenje za izredni ukrep in o tem takoj obvesti organizacijo za kontrolo, pristojne inšpekcije in sadjarja oziroma sadjarje, v primeru, da gre za dovoljenje za izredni ukrep na širšem območju.

MKGP dovoli pridelovalcu ali skupini pridelovalcev izredni ukrep na predlog pridelovalca ali skupine pridelovalcev, ki ga posredujejo v obliki vloge, za katero se plača upravna taksa po Zakonu o upravnih taksah (Ur. I. RS, št. 106/2010 – ZUT-UPB5).

Za sredstva, ki so navedena v načrtih izrednih ukrepov ali drugih navodilih UVHVVR za obvladovanje karantenskih bolezni in škodljivcev, posebno dovoljenje ni potrebno.

Dovoljena fitofarmaceutska sredstva se smejo uporabljati samo na predpisan način in v predpisanih odmerkih. Aplikacija fitofarmaceutskih sredstev mora biti izvedena v skladu z navedbami zapisanimi v navodilih za uporabo posameznega FFS in prilagojena gojitveni obliki ter stanju vegetacije. Poskrbeti je treba, da je izguba škropiva zaradi zanašanja, izhlapevanja ali odtekanja kapljic na tla čim manjša.

Poraba FFS, ki jim je potekla registracija

Pridelovalci vključeni v sistem integrirane pridelave sadja smejo uporabljati le FFS, ki so navedena v tehnoloških navodilih. V tehnološka navodila se smejo vnesti le FFS, ki so v času izdaje tehnoloških navodil registrirani v Republiki Sloveniji za predvideno uporabo. FFS, ki jim je potekla registracija pred izdajo vsakoletnih novih tehnoloških navodil, in se še smejo uporabljati v integrirani pridelavi z namenom, da se porabijo zaloge, so v preglednicah označeni z **.

Pridelovalec je vedno dolžan preveriti, ali je pripravek registriran v RS in ali mu morda registracija ni potekla. Register fitofarmaceutskih sredstev je dostopen na naslednji povezavi: [Registrirana fitofarmaceutska sredstva v Republiki Sloveniji seznam registriranih FFS](#), ki se sprti posodablja.

Nakup pripravkov v tujini, kakor tudi njihova uporaba, v skladu z Zakonom o fitofarmaceutskih sredstvih, ni dovoljena, razen v primeru, da je registracija FFS identična v Republiki Sloveniji in v eni od držav članic Unije. Na podlagi vloge lahko na Upravi izdajo dovoljenje za vzporedno trgovanje s tem FFS, za promet oziroma uporabo FFS iz druge države članice na območju Republike Slovenije.

Vsi biotični agensi za zatiranje bolezni in škodljivcev sadnih rastlin, ki v preglednicah niso navedeni in so registrirani v RS (FFS na osnovi mikroorganizmov) ali pa je bilo zanje izdano dovoljenje za trženje (koristni organizmi) oziroma ti proizvodi vsebujejo [domorodne vrste koristnih organizmov](#), se smejo uporabljati v integrirani pridelavi sadja in oljk skladno z vsebino registracije oziroma dovoljenja za trženje.

Zaradi zapletenosti postopkov usklajevanja registracijskega statusa pripravkov in postopkov za presojo njihove sprejemljivosti v sistemu integrirane pridelave sadja se bo v bodoče usklajevanje opravilo le enkrat letno v mesecu oktobru in novembru.

Vse nove pripravke, ki se bodo na trgu pojavili po izdaji vsakoletnih tehnoloških navodil, bodo pridelovalci smeli uporabljati, četudi ne bodo navedeni v tabelah v tehnoloških navodilih. Pred vsakoletno izdajo revidiranih tehnoloških navodil za naslednje leto se bodo člani strokovne skupine odločili o vpisu le teh pripravkov v preglednice tehnoloških navodil. Če določen pripravek zaradi strokovnih zadržkov ne bo vpisan, se v sistemu IPS v naslednjem letu (drugo leto po registraciji sredstva) ne bo smel uporabljati.

Enako načelo velja za pripravke, ki jim prav v času vsakoletnega revidiranja tehnoloških navodil poteče registracija ali rok za odprodajo zalog po preteku registracije, registracija pa se jim v teku rastne dobe znova podaljša zaradi obnovljenih registracijskih postopkov.

Uporaba sredstev za kemično redčenje in rastnih regulatorjev

V integrirani pridelavi sadja je dovoljeno uporabiti sredstva za kemično redčenje in regulacijo rasti, ki so za ta namen registrirana v RS.

Obvladovanje pojavov zanašanja – drifta FFS

V skladu s pravilnikom o pravilni uporabi FFS, kakor tudi s splošnimi načeli dobre kmetijske prakse, je uporabnik FFS tretiranje dolžan izvajati tako, da sredstva ne zanaša na sosednje površine. Ker je v praksi to težko izvedljivo, morajo pridelovalci dovolj premišljeno izvajati škropljenje in izbirati primerne površine za pridelovanje sadnih vrst tudi z vidika možnosti zanašanja FFS. Pridelovalec je pred izbiro lokacije nasada dolžan presoditi možnosti za pojave zanašanja. V pomoč so lahko različne varnostne meje ali pregrade. Če za pridelovanje sadnih vrst izbere površino, kjer so možnosti za pojave zanašanja s sosednjih površin velike, mora prevzeti tveganje nase. Vsebnost nedovoljenih FFS v pridelkih je nedopustna, ne glede na to, ali so posledica zanašanja FFS iz okolice, ali lastne nepravilne uporabe.

11.1 OPAZOVALNO-NAPOVEDOVALNA SLUŽBA ZA VARSTVO RASTLIN

Javna služba zdravstvenega varstva rastlin spremlja pojav in razvoj škodljivih organizmov, ki so navzoči na rastlinah in rastlinskih proizvodih, ter na podlagi podatkov določa optimalne roke za zatiranje.

Opazovalno-napovedovalna služba za varstvo rastlin skuša glede na razvoj škodljivih organizmov in gojenih rastlin napovedati škodljivo biološko fazo in primeren čas ukrepanja z navedbo sredstev za varstvo rastlin, ki so registrirana in na tržišču prepoznana kot učinkovita.

V primerih, kjer takih sredstev ni na voljo, je napovedan le čas pojavljanja simptomov, da lahko pridelovalci zgodaj odstranjujejo obolele rastline in izvajajo druge tehnološke ukrepe.

Napovedi kot »Prognostična obvestila« so dostopne na [Agrometeorološkem portalu](http://agromet.mkgp.gov.si/APP2/si/Home/Index) Slovenije (<http://agromet.mkgp.gov.si/APP2/si/Home/Index>), na telefonskih odzivnikih in spletnih straneh posameznih ustanov (preglednica 11). Brezplačne napovedi o varstvu vinogradov, sadovnjakov, oljk, hmelja, vrtnin ali poljščin si lahko naročite tudi po elektronski pošti ali na SMS sporočila.

Preglednica 9: Prikaz kontaktnih in pisnih informacij o napovedovalni službi za varstvo rastlin po različnih območjih Slovenije.

OBMOČJE	USTANOVA	TELEFONSKI ODZIVNIK	PISNE INFORMACIJE
Osrednja Slovenija	Kmetijski inštitut Slovenije	01/28 052 62	info@kis.si Kmetijski inštitut Slovenije http://www.fito-info.si/
Severovzhodna Slovenija (Štajerska in Pomurje)	Kmetijsko gozdarski zavod Maribor	02/22 84 900	info@kmetijski-zavod.si KGZS Zavod MB http://www.fito-info.si/
Celjska in Koroška regija	Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije	03/71 21 600	tajnistvo@ihps.si Inštitut za hmeljarstvo in pivovarstvo Slovenije
Zahodna Slovenija (Primorska)	Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica	05/33 51 200	info@go.kgzs.si Kmetijsko gozdarski zavod Nova Gorica
Jugovzhodna Slovenija (Dolenjska, Posavje, Bela Krajina)	Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto	07/37 30 570	tajnistvo@kgzs-zavodnm.si Kmetijsko gozdarski zavod Novo mesto

12 INTEGRIRANO VARSTVO SADJA IN OLJK

[Opisi škodljivih organizmov, podrobnosti o njihovem spremljanju, strategiji zatiranja, ... so dostopni na IVR portalu \(Integrirano varstvo rastlin - IVR\).](#)

Sredstva označena z zeleno barvo so dovoljena v ekološki pridelavi.

Za pridelavo namiznega grozdja se smiselno uporabljajo Tehnološka navodila za integrirano pridelavo vinskega in namiznega grozdja.

12.1 INTEGRIRANO VARSTVO JABLAN

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
Jablanov škrlup (<i>Venturia inaequalis</i>)	Higienski ukrep: pometanje odpadlega listja v medvrstni prostor in mulčenje oz. odstranjevanje listja iz nasada Neposredne metode varstva: Strategija zatiranja v obdobju nevarnosti primarnih okužb temelji na preventivni uporabi kemičnih FFS - fungicidov z daljšim preventivnim delovanjem (kontaktnih, iz skupine anilinopirimidinov, SDHI in strobilurinskih pripravkov). V primeru ekstremnih vremenskih razmer (listje mokro več kot 48 ur, padlo več kot 25 mm dežja, od zadnjega škropljenje minilo 96 ur in več) imajo prednost pripravki z daljšim kurativnim, sistemičnim delovanjem (IBE-triazoski	Cu hidroksid	Kocide 2000	2 kg/ha	ČU 3xL	Letna količina uporabljenega čistega bakra na istem zemljišču ne sme presegati 4 kg čistega bakra na ha - potrebno upoštevati pri št. tretiranj s FFS na osnovi a.s.baker
		Cu oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	3,0 kg/ha	ČU 3xL	
			Cuprablau Z 35 WG	3,0 kg/ha	ČU-3xL	
			Cuprablau Z 50 WP se ne trži	2 kg/ha	ČU 3xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE	
	pripravki), ki se uporabijo v kombinaciji s kontaktnimi fungicidi. Informacije o izpolnjenih pogojih za pojav primarnih okužb in jakost le teh so za sadjarske lokacije, ki so vključene v mrežo Agromet dostopne na Agrometeorološkem portalu in v prognozičnih obvestilih Javne službe ZVR, ki napove tudi začetek in konec nevarnosti pojava primarnih okužb. Dolžina presledkov med škropljenji je v času trajanje primarnih okužb je odvisna od vremenske napovedi trajanja in količine padavin ter hitrosti prirasta listne mase (3 do 5 dni). Po koncu primarnih okužb se v nasadih, kjer so uspešno obvladali primarne okužbe, presledki med škropljenji podaljšajo (do 14 dni.). Dolžina presledka je odvisno od količine padavin. V primeru, ko pade več kot 25 mm dežja, potrebno škropljenje ponoviti pred naslednjimi padavinami. V nasadih, kjer se pojavijo pege na listih se priporoča preventivna uporaba kontaktnih fungicidov pred napovedanimi padavinami oz. na vsakih 7 do 8 dni.	metiram	Polyram DF	2,0 kg/ha	28 dni 3xL	Uporaba za zmanjševanje okužb j. škrlupa, negativen učinek na plenilske pršice. Zaloga v prodaji do:28.8.2024 Zaloga v uporabi do:28.11.2024	
		dodin	Syllit 400 SC	1,9 L/ha	60 dni 2xL	Sredstva se ne sme mešati z močljivimi žvepli, bordojsko brozgo, s sredstvi, ki vsebujejo kaptan, fenoksikarb, cink, baker, apno, z alkalnimi sredstvi ter foliarnimi gnojili na osnovi morskih alg, cinka ali bakra.	
			Syllit 544 SC se ne trži	1,4 L/ha	60 dni 2 xL		
		ciprodinil (anilinopirimidin)	Chorus 50 WG	0,45 kg/ha	21 dni 3xL		
		pirimetanil (anilinopirimidin)	Batalion 450 SC	0,7-1,0 L/ha	28 dni 3xL		
			Pyrus 400 SC	1,0 L/ha	56 dni 3xL		
			Pyramid	0,375 L/višinski m krošnje/ha	max. 1,125 L/ha	28 dni 3xL	
				Scala			
			Avalon	1,125 L/ha	56 dni 3x		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE		
			Erune 40 SC	1,125 L/ha	56 dni 3xL			
			Pretil	1,125 L/ha	56 dni 3xL			
			Mythos se ne trži	1,5 L/ha	56 dni 4xL			
							Zaloge v prodaji do: 29.10.2024: Zaloge v uporabi do: 29.10.2025	
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	42 dni 6xL	- v odmerku 0,75 kg/ha, v 7 dnevnem razmiku, od BBCH 57-72; - v odmerku 0,5 kg/ha, v 5 dnevnem razmiku od (BBCH 73-79). Uporaba aktivne snovi ditianon v jabolkah in hruškah ne sme presegati skupne količine 2625 g aktivne snovi na ha v eni rastni dobi.		
			Alcoban	0,75 kg/ha	42 dni 3xL			
		ditianon + kalijevi fosfonati	Delan pro	2,5 L/ha	35 dni 6xL			
		ditianon + pirimetanil	Faban	1,2 L/ha	56 dni 4xL			
ditianon + ciprodinil	Chorus forte se ne trži	2,0 L/10.000 m ² listne površine max. 3,6 L/ha	35 dni 2xL					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE	
		folpet + difenokonazol	Difol	3,5 L/ha	110 dni 3xL		
		kaptan	Merpan 80 WDG	1,88 kg/ha	28 dni 10xL		
			Captan 80 WG	2,0 kg/ha	28 dni 10xL		
			Orthocide 80 WG	2,0 kg/ha	28 dni 10xL		
			Scab 80 WG	max.1,9 kg/ha	21 dni 10xL		
			Scab 480 SC	3,13 L/ha	21 dni 10xL		
		kaptan + kalijevi fosfonati	Merplus se ne trži	2 L/ha	28 dni 8xL		
		difenokonazol (triazol)	Score 250 EC	0,2 L/ha	21 dni 3x L	Sistemične pripravke na osnovi triazolov, strobilurinov in SDHI pripravke vedno mešamo z dotikalnimi fungicidi.	
			Difcor 250 EC	0,2 L/ha	14 dni 3xL		
			Difenzone	0,2 L/ha	21 dni 4xL		
			Mavita 250 EC se ne trži	0,2 L/ha	21 dni 3x L		
			Duaxo koncentrat	max. 3,3L/ha	14 dni 3xL		
		tetrakonazol (triazol)	Domark 100 EC	0,4 L/ha	14 dni 2xL		
		mefentriflukonazol (triazol)	Revyona	1,3 L/10.000 m ² površine listne stene max. 2L/ha	28 dni 2xL		
		difenokonazol+ fluksapiroksat (triazol + SDHI)	Sercadis plus	1,2 L/ha	35 dni 2xL		
		fluksapiroksad (SDHI)	Sercadis	0,25-0,3 L/ha	35 dni 3xL		Uporaba: za zmanjšanje okužb j. škrlupa
		krezosim-metil (strobilurin)	Stroby WG se ne trži	0,2 kg/ha	28 dni 4xL		
		trifloksistrobin (strobilurin)	Zato 50 WG se ne trži	100 – 150 g/ha	21 dni 4xL		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
		boskalid + piraklostrobin	Bellis se ne trži	0,8 kg/ha	7 dni 3 xL	Zaloge v prodaji do: 31.1.2024 Zaloge v uporabi do: 31.1.2025
		fluopiram + fosepil - Al	Luna Care se ne trži	1kg/1meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	5 kg/ha	1 dan 5xL	Uporaba: za zmanjševanje okužb j. škrupa
			Vitisan	2,5 kg/meter višine krošnje (max. 7,5 kg/ha)	1 dan 6xL	
Jablanov škrlup (<i>Venturia inaequalis</i>) Jablanova pepelovka (<i>Podosphaera leucotricha</i>)		žveplo	Cosan	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	Uporaba: za zatiranje jablanove pepelovke in zmanjšanje okužb jablanovega škrupa
			Kumulus DF	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Microthiol disperss	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Microthiol special	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Pepelin	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Thiovit Jet	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Vindex 80 WG	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
			Sulfar	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	
Vertipin	7 L/ha	3 dni 12xL				
Jablanova pepelovka (<i>Podosphaera leucotricha</i>)	Neposredne metode varstva: Redno odstranjevanje okuženih poganjkov (primarno okužene -v obdobju zimske rezi; redno	žveplo	Azumo WG c	7,5 kg/ha	7 dni 6xL	Vsi pripravki na osnovi žvepla imajo stranski akaricidni učinek in delujejo tako
			Biotip Sulfo 800 SC	6 – 7,5 l/ha	7 dni 8xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE	
	odstranjevanje sekundarno okuženih poganjkov - do konca rasti primarnih poganjkov) • Od brstenja do cvetenja: za zmanjšanje infekcijskega potenciala bolezni uporaba pripravkov na osnovi žvepla v najvišje dovoljenih odmerkih (pogoj: T zraka nad 15 °C); od cvetenja naprej: uporaba v nižjih odmerkih • Od fenološke faze rdeči balon do končane rasti primarnih poganjkov: uporabo specifično delujočih fungicidov iz skupine strobilurinov in SDHI pripravkov v času največje nevarnosti primarnih ter času sekundarnih okužb z jablanovo pepelovko.		Pol-sulphur 800 SC	6 – 7,5 l/ha	7 dni 8xL	na škodljive kot koristne pršice.	
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL		
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care se ne trži	1kg/meter višine krošnje/ha max. 3,0 kg/ha	28 dni 3xL		
		fluksapiroksad	Sercadis	0,25L/ha	35 dni 3xL		
		difenokonazol + fluksapiroksat	Sercadis plus	0,72 L/ha	35 dni 2xL		
		penkonazol	Topas 100 EC	0,5 L/ha	14 dni 3xL		
		mefentriflukonazol	Revyona	1,3 L/10.000 m ² površine listne s. max. 2L/ha	28 dni 2xL		Uporaba: za zmanjševanje okužb j. pepelovke
		difenkonazol	Duaxo koncentrat	max. 3,3L/ha	14 dni 3xL		
		krezoksim-metil (strobilurin)	Stroby WG se ne trži	0,2 kg/ha	28 dni 4xL		
		trifloksistrobin (strobilurin)	Zato 50 WG se ne trži	100 – 150 g/ha	21 dni 4xL		
		boskalid + piraklostrobin	Bellis se ne trži	0,8 kg/ha	7 dni 3 xL		
Mušja pegavost jabolk (<i>Schizothyrium pomi</i>)		fludioksonil	Geoxe	max. 0,45 kg/ha	3 dni 2xL	Vsi pripravki, ki se uporabljajo za obvladovanje	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
Sajavost jabolk (<i>Gloeodes pomigena</i>)	Z agrotehničnimi ukrepi napada mušje pegavosti in sajavosti ne moremo omiliti. Skladiščimo samo zdrave plodove, obrane v času tehnološke zrelosti, brez mehanskih poškodb in sončnih ožigov. Neposredne metode varstva: Vsi pripravki, ki so registrirani za zatiranje oz. zmanjševanje okužb skladiščnih boleznih delujejo na mušjo pegavost in sajavost jablan. Če je zadnja dekada avgusta obilna s padavinami, potrebno opraviti dve škropljenji (upoštevamo karenci!). Pranje plodov izvedljivo samo, če razpolagamo z ustrežno opremo.	ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 %, max 1 kg/ha	3 dni 3xL	skladiščnih boleznih, delujejo na mušjo pegavost (<i>S. pomi</i>) in sajavost jabolk (<i>G.pomigena</i>).
Alternarijska pegavost (<i>Alternaria spp.</i>)		pirimetanil + fludioksonil	Pomax	1,6 L/ha	5 dni 2xL	
		fluazinam	Banjo	0,7 L/ha	60 dni 3x od razvojne faze rožnatih popkov do faze sekundarnega odpadanja plodičev (BBCH 57-73)	
Grenka gniloba jabolk (<i>Gloeosporium spp.</i>)		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL	
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)		pirimetanil	Scala	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
		trifloksistrobin (strobilurin)	Zato 50 WG se ne trži	100 – 150 g/ha	21 dni 4xL	
		boskalid +piraklostrobin	Bellis se ne trži	0,8 kg/ha	7 dni 3 xL	
		kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	2,5 kg/meter višine krošnje	1 dan 6xL	
Navadna sadna gniloba (<i>Monilinia fructigena</i>)	Higienski ukrep: Odstranjevanje mumij plodov iz nasada. Izvajanje ukrepov, ki zmanjšajo možnosti poškodb plodov (škodljivci, ptiči, veter...) ali poškodb ob obiranju in transportu.	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL	
		pirimetanil	Scala	1,5 L/ha	56 dni 4xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Neposredne metode varstva: Preventivna uporaba registriranih kemičnih FFS in pripravkov na osnovi mikroorganizmov (biotično varstvo).	pirimetanil + fludioksonil	Pomax	1,6 L/ha	5 dni 2xL	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo – X	1,5 – 2,5 kg/ha	6 x L	
Cvetna gniloba jablan (<i>Monilia laxa</i>)	Neposredne metode varstva: Intenzivno izrezovanje napadenih poganjkov. Ker na glivo delujejo dotikalni in sistemski fungicidi, ki jih uporabljamo za zatiranje škrlupa, so jabolane posredno ustrezno zaščitene.					Ker na glivo delujejo dotikalni in sistemski fungicidi, ki jih uporabljamo proti škrlupu, so jabolane posredno ustrezno zaščitene.
Gniloba koreninskega vratu (<i>Phytophthora cactorum</i>)	Agrotehnični ukrepi: Pri zasnovi nasada poskrbimo za ustrezno zračnost, prepustnost in strukturno tal. Uredimo odvodnjavanje meteornih vod in poskrbimo, da voda ne zastaja v kolesnicah. Sadimo sadike, ki imajo čim višje cepilno mesto ali s posredovalko (pri sorti Topaz) Pri vzdrževanju negovane ledine poskrbimo, da ne poškodujemo debla. Redno zatiranje plevelov v vrstnem prostoru, da je koreninski vrat čim manj časa moker. Pri dosajevanju je potrebno temeljito prezračiti zemljo in dodati veliko organskih gnojil. Neposredne metode varstva: Kemično zatiranje glive s FFS, ki je že okužila deblo navadno ni uspešno. Okužena drevesa je potrebno čimprej odstraniti skupaj s koreninami.	Cu oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	15 – 35 g / 100 L vode	1xL	Za uporabo na posamičnih drevesih, za manjše uporabe.
Jablanov rak (<i>Nectria galligena</i>)	Sajenje neokuženih sadik	Cu oksid	Nordox 75 WG	1,6 kg/ha	ČU 3xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Pri občutljivih sortah (npr. Gala, Braeburn, Jonagold, Zlati delišes, Pinova in Fuji) se izogibamo rezi, ki povzročata nastanek velikih ran. Neposredne metode varstva: Intenzivno izrezovanje rakastih vej in premazovanje ran s pasto za celjenje ran. Jesensko in spomladansko škropljenje s pripravki na osnovi bakra. Sledi uporaba dotikalnih fungicidov za zatiranje škrlupa, ki posredno vplivajo za zatiranje te bolezni. S kemičnim varstvom na ugodnih legah (višje in vlažne lege) bolezni ne moremo popolnoma preprečiti.	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL	
		fluopiram + fosepil - Al	Luna Care se ne trži	1kg/meter višine krošnje/ha max. 3,0 kg/ha	28 dni 3xL	
Hrušev ožig (<i>Erwinia amylovora</i>)	Bakterija <i>Erwinia amylovora</i> spada med nadzorovane nekarantenske škodljive organizme za naslednje sadne rastline: jabolana, hruška, kutina,. Več o hruševem ožigu je na IVR portalu..					
	Neposredne metode varstva: Preventivna uporaba bakrovih pripravkov do fenološke faze stadija mišjega ušesca BBCH 00-53. V času cvetenje: uporaba bakrovih pripravkov ter kemičnih FFS in biotičnih pripravkov, ki so registrirani za zatiranje hruševega ožiga je ob ugodnih vremenskih razmerah za razvoj bakterije	Cu hidroksid + Cu oksiklorid	Badge WG	2,9 kg/ha	ČU 2xL	
		Cu hidroksid	Kocide 2000	2 kg/ha	ČU 3xL	
		Cu oksiklorid	Cuprblau Z 35 WP	0,48 - 2,5 kg/ha	ČU 3x do konca cvetenja, 5 x po cvetenju	
			Cuprblau Z 35 WG	0,27 - 2,5 kg/ha	ČU 4xL	
		Cu oksid	Nordox 75 WG	1- 1,6 kg/ha od BBCH 00 do 53; 0,3 kg/ha od	ČU 3xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	smiselna le v nasadih, kjer se hrušev ožig redno pojavlja. Dosledno odstranjevanje okuženih poganjkov.			BBCH 57 - 69		
		fosetil-Al	Aliette flash	3,75 kg/ha.	28 dni 3xL	
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care se ne trži	1kg/meter višine krošnje/ha max. 3,0 kg/ha	28 dni 3xL	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	6 x L	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo – X	1,5 – 2,5 kg/ha	6 x L	
Jablanov cvetožer (<i>Anthonomus pomorum</i>)	Neposredne metode varstva:	piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Čas tretiranja: BBCH 51 - 54
	Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca od fenološke faze začetka brstenja do konca cvetenja (BBCH 51 - 69): <i>Stresanje vej - ponjava pod drevesom:</i> Prag škodljivosti: če na 100 vej ulovimo več kot 20 do 30 hroščkov lahko pričakujemo večjo škodo <i>Pregled brstov pod stereo - mikroskopom:</i> Prag škodljivosti: v nasadu z manjšim cvetnim nastavkom - več kot 20% brstov z vbodi ali več kot 15% brstov z odloženimi jajčeci, v nasadih z obilnim cvetnim nastavkom: prag v obeh primerih višji za 10%. Ob preseganju praga škodljivosti uporaba kemičnih FFS - insekticidov registriranih za zatiranje j. cvetožerja. Napadu najbolj izpostavljeni nasadi obdani z gozdovi. V oddaljenosti oddaljenih več kot 50 do 80 m od gozda, se stopnja napada značilno zmanjša, zato je zatiranje smiselno le v omenjenem območju.					
Jabolčna grizlica (<i>Hoplocampa testudinea</i>)	Agrotehnični ukrep: plitvo obdelovanje tal pod drevesi uniči del bub, ki se nahajajo v tleh.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% max:0,4 kg/ha	14 dni 2xL	
		azadirahatin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Neposredne metode varstva: Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivke od fenološke faze stadij balona do konca cvetenja (BBCH 59 - 69): Z belimi lepljivimi ploščami (1 plošča 0,2 x 0,3 m / ha): <u>Prag škodljivosti: v času od izobešanja ulovimo 20 do 30 osic na posamezno ploščo</u> Izvajanje pregledov socvetij in plodičev: <u>Prag škodljivosti: odložena jajčeca ali poškodbe na več kot 3% plodičev</u> Pri analizi ulova upoštevamo, da je napad osic v nasadu izrazito neenakomeren, zato se lahko jakost napada ne ujema z ulovom na vabe. Zato priporočeno izvajanje pregledov socvetij in plodičev. Ob preseganju praga škodljivosti uporaba kemičnih FFS - insekticidov registriranih za zatiranje j. grizlice v skladu z navodili uporabe. Za zmanjšanje populacije osic možnost izvajanja biotehnične metode varstva: masovni ulov osic na veliko število belih lepljivih plošč.					
Listne uši na jablanah Zelena jablanova uš (<i>Aphis pomi</i>)	Neposredne metode varstva: Varovalno biotično varstvo: vzdrževanje ekoloških niš, setev privabilnih rastlin in izmenično mulčenje v medvrstnem prostoru, kar daje zavetje in hrano koristnim organizmom (muhe trepetalke, parazitske osice, tančičarice, plenilske stenice, polonice...). Spremljanja razvoja in številčnosti populacije listnih uši: <u>Pregled lesa v fazi mirovanja: Prag škodljivosti: 25 jajčec na meter pregledanih vejic</u> Ob preseganju praga škodljivosti uporaba oljnih pripravkov v fenološki fazi BBCH 52 - 54 (pogoj: T zraka nad 15 °C)	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025 - 0,04% 0,25 - 0,4 kg/ha	14 dni 2xL	
		flonikamid	Teppeki Afinto	0,14 kg/ha	21 dni 3xL	
		azadirahatin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,4 L/ha	14 dni 1x L	
		spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL	Zaloge v prodaji do:30.10.2024 Zaloge v uporabi do: 30.10.2025
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zatiranje listnih uši.
		parafinsko olje	Ovitex	20L/ha	ČU 1XL	
	olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat	2- 3 %	ni potrebna 3xL		
Mokasta jablanova uš (<i>Dysaphis plantaginea</i>) Jablanova uš šiškariča (<i>Dysaphis devectora</i>) Jablanova travna uš (<i>Rhopalosiphum insertum</i>)						

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE																		
	– <i>Pregled poganjkov</i> Preglednica: Pragovi škodljivosti za listne uši <table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="3">Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov</th> </tr> <tr> <th>Listne uši</th> <th>Pred cvetenjem</th> <th>Po cvetenju</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Zelena jablanova uš</td> <td>10 do 15 kolonij</td> <td>8 do 10 kolonij</td> </tr> <tr> <td>Mokasta jablanova uš</td> <td>1 do 2 koloniji</td> <td>1 do 2 koloniji</td> </tr> <tr> <td>Jablanova uš šiškariča</td> <td>3 do 5 kolonij</td> <td>5 do 8 kolonij (več ko 5 napadenih listov na 100 listov)</td> </tr> <tr> <td>Jablanova travna uš</td> <td>80 kolonij</td> <td></td> </tr> </tbody> </table> V juniju prag povečamo za eno do dve koloniji. Pred cvetenjem lahko prihaja do prerazmnožitve predvsem mokaste j. uši, ob preseganju praga škodljivosti, v fenološki fazi mišjega ušesca do rdečega balona, uporaba registriranih insekticidov za zatiranje mokaste uši. Po cvetenju in v času intenzivne rasti poganjkov ob preseganju praga škodljivosti uporaba registriranih insekticidov za zatiranje listnih uši.						Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov			Listne uši	Pred cvetenjem	Po cvetenju	Zelena jablanova uš	10 do 15 kolonij	8 do 10 kolonij	Mokasta jablanova uš	1 do 2 koloniji	1 do 2 koloniji	Jablanova uš šiškariča	3 do 5 kolonij	5 do 8 kolonij (več ko 5 napadenih listov na 100 listov)	Jablanova travna uš	80 kolonij	
Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov																								
Listne uši	Pred cvetenjem	Po cvetenju																						
Zelena jablanova uš	10 do 15 kolonij	8 do 10 kolonij																						
Mokasta jablanova uš	1 do 2 koloniji	1 do 2 koloniji																						
Jablanova uš šiškariča	3 do 5 kolonij	5 do 8 kolonij (več ko 5 napadenih listov na 100 listov)																						
Jablanova travna uš	80 kolonij																							
Krvava uš <i>(Eriosoma lanigerum)</i>	Posredni- preventivni ukrepi: Izogibanje nastanka večjih ran na vejah in deblih dreves. Pomen zdravstvenega stanja sadik - brez prisotnosti krvave uši.	pirimikarb	Pirimor 50 WG	max 0,75 kg/ha	14 dni 1xL																			
		spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL																			
Neposredne metode varstva: Spremljanja razvoja, migracije in številčnosti populacije krvave uši: <u>Prag škodljivosti po cvetenju: 5-8 kolonij na 100 poganjkov (lahko manj, če gre za mlajši nasad in so uši na večletnem lesu ogrodnih vej ter povzročajo velike rakaste rane)</u> Pri vzdrževanju naravnega ravnovesja, omejevanju ter zmanjševanju populacije krvave uši ima najpomembnejšo vlogo endoparazitska osica krvavkin najezdnik (<i>Aphelinus mali</i> H.) Nalet in številčnost populacije krvavkinega najezdnika v nasadu lahko spremljamo s pomočjo rumenih lepljivih plošč (RLP), ki jih aprila ob koncu cvetenja obesimo v vrste.																								

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Ob prerazmnožitvi populacije krvave uši strategija zatiranja temeljiti na ravnovesju med kemičnim in biotičnim načinom varstva. Zelo pomembno: v nasadu poskušamo ohraniti pojav prve generacije krvavkega najezdника, saj ta v poletnem času z razvojem novih generacij eksponentno naraste in pripomore k učinkovitemu zmanjševanju populacije krvave uši. Zato potrebno ob preseganju praga škodljivosti uporabo insekticidov usmeriti v obdobje od druge dekade meseca maja do konca prve dekade junija, ko je populacija krvavkega najezdника najmanjša in je hkrati največja migracija krvave uši tako s koreninskega vratu proti krošnji navzgor, kot z vej večletnega lesa na enoletne poganjke.					
Jabolčni zavijač (<i>Cydia pomonella</i>)	Neposredne metode varstva: Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca: <i>S feromonskimi vabami</i> (od fenološke faze intenzivno odpadanje venčnih listov BBCH 67 do zadnje dekade avgusta): <u>Prag škodljivosti: 5 do 7 metuljev/teden/vabo</u> <u>Redni pregledi plodov na črvivost. Prag škodljivosti: prva generacija: 0,3 % črvivih</u> Zatiranje škodljivca poleg kemične metode varstva, vključuje možnost integracije nekemičnih oz. metod varstva z nizkim tveganjem (biotehniške, biotične, fizikalne). Biotehniška in biotična metoda varstva se lahko izvaja samostojno ali kot dopolnilna metoda varstva.	klorantraniliprol	Coragen	max. 0,27 L/ha	14 dni 2xL	za zmanjšanje populacije jabolčnega zavijača
			Voliam	18 mL/hL - 270 mL/ha		
			Shenzi 200 SC			
		tebufenozid	Mimic	0,06 % oz. 0,9-1 L/ha	14 dni 3xL	
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni 1x L	
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max. 0,4 kg/ha)	14 dni 2xL	
		emamektin	Affirm	1 kg/ha/m (max. 4 kg/ha)	7 dni 2xL	
			Affirm opti	2,0 kg/ha	7 dni 3xL	
		ciantraniliprol	Exirel	50 – 60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)	7 dni 2 xL	
		piriproksifen	Harpun	0,0375-0,05 % oz. do 0,5 L/ha	ČU 2xL	
Biotehniška metoda varstva: metoda zbežanja (konfuzija): uporaba feromonskih razpršilcev (dispensorjev) ali uporaba	spinosad	Laser plus	0,3 L/ha	7 dni 1xL		
	virus granuloze	Carpovirusine	1 L/ha	3 dni 3xL		
		Madex max	50 mL/ha/1meter krošnje	ni potrebna 10XL		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	naprave za razprševanje feromonov. Čas postavitve napove Javna služba ZVR. Biotična metoda varstva: uporaba pripravkov na osnovi virusa granuloze Fizikalna metoda varstva: odstranjevanje črvmih plodov Ob preseganju praga škodljivost optimalne roke zatiranja jabolčnega zavijača napove Javne službe ZVR, objavljeni so v prognostičnih obvestilih.	kodlemon	Rak 3	500 dis./ha	ni potrebna	Zaloge v prodaji do: 22.7.2024 Zaloge v uporabi do: 22.7.2025
			Isomate C TT	500 dis./ha	ni potrebna	
			SemiosNET-Codling Moth	2- 2,5 razpršilnika/ha	ni potrebna	
			Checkmate puffer CM - PRO	2 – 3 enote/ha	ni potrebna	
Listni zavrtači Sadni listni duplinar (<i>Leucoptera scitella</i>) Jablanov listni zavrtač (<i>Stigmella malella</i>) Sadni listni sitar (<i>Phyllonorycter blancardella</i>) Sadni listni zavrtač (<i>Lyonetia clerkella</i>)	Posredni- preventivni ukrepi: Uničevaje odpadlega listja. Strganje debel na katerih prezimujejo bubne zibelke. Plitvo obdelovanje tal pod drevesi uniči del bub, ki prezimujejo v tleh.	klorantraniliprol	Coragen Voliam Shenzi 200 SC	max 0,27 L/ha 18 mL/hL - 270 mL/ha	14 dni 2xL	Pripravki, ki so registrirani za zatiranje sadnega listnega duplinarja so ustrezni tudi za zatiranje ostalih listnih zavrtačev.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max. 0,4 kg/ha)	14 dni 2xL	
		azadirahthin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
		emamektin	Affirm opti	2,0 kg/ha	7 dni 3xL	
	Neposredne metode varstva: Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca: Možnost spremljanja s feromonskimi vabami (od začetka cvetenja BBCH 60 do konca septembra); ob začetku naraščanja št. ulovov metuljčkov sledi pregled listov. <u>Prag škodljivosti:</u> sadni listni duplinar in sadni listni sitar: 1 do 2 izvrtini na list v času cvetenja ali 1 jajčece na list (pregled listov, ki izraščajo iz brstičev in brstik, jajčeca najdemo na spodnji strani listov);					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	jablanov in sadni listni zavrtač: 2 do 3 rovi na list Listni zavrtači so občasni škodljivci. Gospodarsko najpomembnejši med njimi je sadni listni duplinar. Ob preseganju praga škodljivosti uporaba kemičnih FFS - insekticidov registriranih za zatiranje sadnega listnega duplinarja, ki so ustrezni tudi za zatiranje ostalih listnih zavrtačev.					
Brstni in listni skukači	Neposredne metode varstva: Ločeno zatiranje teh škodljivcev po navadi ni potrebno, saj z insekticidi, ki se uporabljajo za zatiranje jabolčnega zavijača posredno zatremo tudi zavijače lupine sadja ter brstne in listne sukače. Več pozornosti in spremljanja moramo nameniti nasadam, kjer se za obvladovanja jabolčnega zavijača uporablja metoda zbejanja kot samostojna metoda. Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca: Možnost spremljanja s feromonskimi vabami (od začetka cvetenja BBCH 60 do konca septembra); Pregled brstov zgodaj spomladi: Prag škodljivosti: več kot 5-6% zapredenih brstov ali poganjkov Ob preseganju praga škodljivosti smiselno zatiranje prezimnih gosenic s kemičnimi FFS in sredstvi na osnovi mikroorganizmov (biotično varstvo).	klorantraniliprol	Coragen Voliam Shenzi 200 SC	max. 0,27 L/ha 18 mL/hL - 270 mL/ha	14 dni 2xL	
Rjavi šipkov zavijač (<i>Archips rosana</i>)		tebufenozid	Mimic	0,06 % oz. 0,9-1 L/ha	14 dni 3xL	
Rdeči brstni sukač (<i>Spilonota ocellana</i>)		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni 1x L	
Sivi brstni sukač (<i>Hedya nubiferana</i>)		emamektin	Affirm opti	2,0 kg/ha	7 dni 3xL	
Zavijači lupine sadja		ciantraniliprol	Exirel	50 – 60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)	7 dni 2xL	za zmanjševanje popuacije
Sadni zavijač (<i>Adoxophyes reticulana</i>)		azadirahthin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
Rjavi sadni lupinar (<i>Archips podana</i>)		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Delfin WG Lepinox Plus	0,75 kg/ha 1 kg/ha	ni potrebna 6 xL ni potrebna	Registrirani tudi za zatiranje malega zimskega pedica (<i>Operophtera brumata</i>).
Pasasti sadni lupinar (<i>Pandemis heparana</i>)		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree	1 kg/ha	ni potrebna 3XL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	– <i>Pregled poganjkov in plodičev poleti: Prag škodljivosti: 3-5% zapredenih poganjkov ali začetne poškodbe na 0,5% plodov.</i> • Ob preseganju praga škodljivosti smiselno zatiranje s sredstvi na osnovi mikroorganizmov (biotično varstvo).					
Ameriški kapar (<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>) Vejičasti kapar (<i>Lepidosaphes ulmi</i>)	Posredni- preventivni ukrepi: • Pomen zdravstvenega stanja sadik - brez prisotnosti kaparjev. • Strganje debel na katerih prezimujejo ličnike - črni ščitak (ameriški k.) in jajčeca pod ščitki samic (vejičasti kapar). Neposredne metode varstva: • Izrezovanje napadenih vejic. Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca. – <i>Pregled lesa v fazi mirovanja: Prag škodljivosti: v času brstenja: kaparji na več kot 2 do 3% vejic ali prisotnost ščitkov na več kot 1 % plodov v preteklem letu</i>	spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL Zaloge v prodaji do: 30.10.2024 Zaloge v uporabi do: 30.10.2025	
		piriproksifen	Harpun	0,0375-0,05 % oz. do 0,5 L/ha	ČU 2xL	
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ČU 1XL	
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat	2 - 3 %	ni potrebna 3 x L	
	Ob preseganju praga škodljivosti uporaba oljnih pripravkov v fenološki fazi BBCH 52 - 54 (pogoj: T zraka nad 15 °C) ali pripravka na osnovi piriproksifena do BBCH 59; v obdobju izleganja ličink prve in druge generacije pa uporaba pripravka na osnovi spirotetramata.					
Rdeča sadna pršica (<i>Panonychus ulmi</i>)	Posredni- preventivni ukrepi:	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na m višine krošnje	ČU 1XL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE	
	Pomen zdravstvenega stanja sadik - brez prisotnosti pršic prelk. (<i>Tetranychus</i> sp.), med katere sodi tudi rdeča sadna pršica Vzdrževane ekoloških niš za plenilske pršice (<i>Typhlodromus pyri</i>, <i>Amblyseius andersoni</i>...) Premišljena izbira fungicidov in insekticidov, ki ne prizadenejo naravnih sovražnikov pršic prelk Neposredne metode varstva: Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivke <u>Pregled lesa v času mirovanja:</u> Prag škodljivosti: več kot 400 zimskih jajčec na dolžinski meter vejic dve in tri-letnega lesa <u>Pregled listov v rastni dobi:</u> Prag škodljivosti: spremljamo razmerje med pršicami prelkami - rdečo sadno pršico in plenilskimi pršicami (zaželeno je razmerje 1:10, takrat ukrepanje ni potrebno); Število pršic na list: produkt 500 - prag je presežen, ko zmnožek med številom pršic na list in številom dni do obiranja preseže vrednot 500 Na začetku spremljamo pršice na listih v rozetah in kratkih poganjkih (dve in tri-letni les), v			(max. 30 L/ha)			
			Frutapon		10 L/ha na m višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU 1XL	
			Ovitex		20 L/ha	ČU 1XL	
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat		2- 3 %	ni potrebna 3 x L	
		klofentezin	Apollo 50 SC		0,4 L/ha	35 dni 1xL	Zaloge v prodaji do: 11.8.2024 Zaloge v uporabi do: 11.11.2024
		acekvinocil	Kanemite SC		0,625 L/ha/m	14 dni 1XL	Stransko delovanje na jablanovo rjasto pršico (<i>Aculus schlechtendali</i>).
		heksitiazoks	Nissorun 10 WP		0,33kg/ha/m (max. 1,0 kg/ha)	28 dni 1xL	
			Nissorun 250 SC se ne trži		0,13L/ha/m, (max. 0,39 L/ha)	28 dni 1xL	
		tebufenpirad	Shirudo (staro ime Masai)		0,5 kg/ha	7 dni 1xL	
		milbemektin	Milbeknock		0,625 l/ha/m	14 dni 2xL	Stransko delovanje na jablanovo rjasto pršico (<i>Aculus schlechtendali</i>).

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
	juniju na listih sredi poganjka, v juliju na vrhu.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	
	Osnovni pristop pri zatiranju pršic prelk je vzdrževanje naravnega ravnotežja med njimi in plenilskimi pršicami.					
	Možnost vnosa plenilskih pršic (<i>Amblyseius andersoni</i>, <i>Neoseiulus californicus</i>) oz. njihovih komercialnih produktov za biotično varstvo. Uporaba oljnih pripravkov oz. kemičnih FFS - akaricidov, le ob preseganju praga škodljivosti.					
Jablanova rjasta pršica (<i>Aculus schlechtendali</i>)	Spremljanje pojava škodljivke: <i>vizualni pregledi nasadov</i>: ravnamo se po napadu v preteklem letu oz. v sezoni smo pozorni na barvo listja (vihanje listov, sprememba barve spodnje strani listov). Vsi preventivni ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri rdeči sadni pršici. V starejših nasadih te pršice ni potrebno zatirati. V mladih nasadih opravimo škropljenje z akaricidi, če je napadenih več kot 25% poganjkov.					
Jablanova listna hržica (<i>Dasineura mali</i>)	Največ škode povzroča na mladih drevesih, ker zastoj rasti poganjkov otežuje oblikovanje rodnega volumna Posebej je ne zatiramo. Stranski učinek imajo tudi pripravki, ki jih uporabimo za zatiranje j. grizlice, j. zavijača in uši. V času poletne razi lahko izrežemo napadene poganjke, preden oranžne žerke druge in tretje generacije, ki sesajo predvsem ob glavni listni žili, zaključijo razvoj in se preselijo v tla, kjer se zabubijo.	spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL Zaloge v prodaji do: 30.10.2024 Zaloge v uporabi do: 30.10.2025	
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Neposredne metode varstva: Uspešno zatiranje škodljivke je zelo težavno in zahteva integriranje različnih metod varstva rastlin.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05% (max. 0,5 kg/ha)	14 dni 2xL	
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni 2xL	
			Decis 100 EC	0,75 mL/ha	7 dni 1xL	
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zmanjševanje številčnosti populacije

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA, dovoljeno št. rab	OPOMBE
						marmorirane smrdljivke.
	Fizikalni ukrep: med učinkovite ukrepe sodi uporaba protiinsektnih mrež, ki preprečijo stenicom dostop do plodov. Protiinsektne mreže je potrebno namestiti takoj po cvetenju. Za ta namen se uporablja enovrstni in bločni sistem mrež. Biotični ukrep: možnost vnosa parazitoidne osice <i>Anastatus bifasciatus</i> oz. njenega komercialnega produkta. Kemični ukrep: uporaba insekticidov je upravičena samo v primeru prisotnosti odraslih stenic in ličink v nasadu. Prisotnost le teh ugotovimo z vizualnim pregledom rastlin oz. s spremljanjem ulova na feromonske vabe. Uporaba insekticidov vpliva na zmanjšanje populacije, vendar ne v zadostni meri, da bi popolnoma preprečila škodo na pridelku.					
Glogova bolšica (<i>Cacopsylla melanoneura</i>) Jablanova bolšica (<i>Cacopsylla mali</i>)	Bolšice iz rodu <i>Cacopsylla</i> so pomembni prenašalci nekaterih fitoplazem.	spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL	
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max. 0,4 kg/ha)	14 dni 2xL	
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zatiranje bošic.
		azadirahatin A	Neemazal –T/S	1,5 L/ha/m	ČU 4XL	
	Neposredne metode varstva: Sistematično zatiranje teh dveh bolšic je smiselno v nasadih, kjer se opaža povečan obseg pojava metličavost jablane (apple proliferation) - bolezn, ki jo povzroča fitoplazma, ki je kot Candidatus Phytoplasma mali uvrščena med nadzorovane nekarantenske škodljive organizme (NNŠO) za sadilni in razmnoževalni material jablane (<i>Malus</i>). Okužuje lahko tudi druge lesnate rastline. V nasadih, okuženih z metličavostjo, spremljamo prisotnost bolšic z RLP ali vizualnimi pregledi. Pred brstenjem je zatiranje glogove bolšice upravičeno, če se pri stresanju vej ulovita več kot dve bolšici na vejo. Dovoljeno je uporabiti insekticide, ki imajo delovanje na bolšice in se smejo uporabiti na jablanah. O zatiranju se je potrebno posvetovati s strokovnjaki Javne službe ZVR. K zmanjševanju populacije bolšic pripomore tudi z odstranjevanje koreninskih izrastkov in zatiranje plevelov. V jesenskem obdobju, ko so bolezenski znaki jasno vidni, potrebno drevesa odstraniti skupaj s koreninami.					

12.2 INTEGRIRANO VARSTVO HRUŠK

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Hrušev škrlup (<i>Venturia pyrina</i>)	Higienski ukrep: pometanje odpadlega listja v medvrstni prostor in mulčenje oz. odstranjevanje listja iz nasada Neposredne metode varstva: Izrezovanje krastavih vejic. Strategija zatiranja enaka kot pri jablanovem škrlupu. Le uporaba triazolov ali SDHI fungicidov pri hruškah manj pogosta, kot pri jablani. Jakost okužb pred cvetenjem je pri hruški pogosto večja kot pri jablani. Presledki med škropljenji v aprilu 7 do 10 dni, v maju 10 do 12, nato 12 do 16 dni, odvisno od padavin in stanja okužb v nasadu.	Cu hidroksid	Kocide 2000	2 kg/ha	ČU 3xL	Letna količina uporabljenega čistega bakra na istem zemljišču ne sme presegati 4 kg čistega bakra na ha - potrebno upoštevati pri št. tretiranj s FFS na osnovi a.s.baker.
			Cuprablau Z 50 WP se ne trži	2 kg/ha	ČU 3xL	
		metiram	Polyram DF	2,0 kg/ha	28 dni 3xL	Uporaba za zmanjševanje okužb h. škrlupa, negativen učinek na plenilske pršice.
		Syllit 544 SC se ne trži	1,4 L/ha	60 dni 2 xL	Sredstva se ne sme mešati z močljivimi žvepli, bordojsko brozgo, s sredstvi, ki vsebujejo kaptan, fenoksikarb, cink, baker, apno, z alkalnimi sredstvi ter foliarnimi gnojili na osnovi morskih alg, cinka ali bakra.	
						ciprodinil (anilinopirimidin)
Batalion 450 SC	0,7-1,0 L/ha	28 dni 3xL				

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		pirimetanil (anilinopirimidin)	Pyrus 400 SC	1,0 L/ha	56 dni 3xL	
			Scala	0,375 L/višinski m krošnje/ha, (max. 1,125 L/ha)	56 dni 4xL	
			Avalon	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Erune 40 SC	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Pretil	1,125 L/ha	56 dni 3xL	
			Mythos se ne trži	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	42 dni 6xL	- v odmerku 0,75 kg/ha, v 7 dnevem razmiku, od BBCH 57-72.
						- v odmerku 0,5 kg/ha, v 5 dnevem razmiku od (BBCH 73-79).
						Uporaba aktivne snovi ditianon v jabolkah in hruškah ne sme presegati skupne količine 2625 g aktivne snovi na ha v eni rastni dobi.
		ditianon + kalijevi fosfonati	Alcoban	0,75 kg/ha	42 dni 3xL	
			Delan pro	2,5 L/ha	35 dni 6xL	
		ditianon + pirimetanil	Faban	1,2 L/ha	56 dni 4xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		ditianon + ciprodinil	Chorus forte se ne trži	2,0 L/10.000 m ² listne površine max. 3,6 L/ha	35 dni 2xL	
		folpet + difenokonazol	Difol	3,5 L/ha	110 dni 3xL	
		kaptan	Merpan 80 WDG	1,88 kg/ha	28 dni 10xL	
			Captan 80 WG	2,0 kg/ha	28 dni 10xL	
			Orthocide 80 WG	2,0 kg/ha	28 dni 10xL	
			Scab 80 WG	max. 1,9 kg/ha oz. 0,63 kg/ha na 1 m višine krošnje	21 dni 10xL	
			Scab 480 SC	3,13 L/ha	21 dni 10xL	
		kaptan + kalijevi fosfonati	Merplus se ne trži	2 L/ha	28 dni 8xL	
		difenokonazol (triazol)	Score 250 EC	0,2 L/ha	21 dni 3x L	Sistemične pripravke na osnovi triazolov, strobilurinov in SDHI pripravke vedno mešamo z dotikalnimi fungicidi.
			Mavita 250 EC se ne trži	0,2 L/ha	21 dni 3x L	
			Duaxo koncentrat	max. 3,3 L/ha	14 dni 3xL	
		mefentriflukonazol (triazol)	Revyona	1,3 L/10.000 m ² površine listne stene (max. 2L/ha)	28 dni 2xL	
		difenokonazol+ fluksapiroksat (triazol + SDHI)	Sercadis plus	1,2 L/ha	35 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		fluksapiroksad (SDHI)	Sercadis	0,25-0,3 L/ha	35 dni 3xL	Uporaba: za zmanjšanje okužb h. škrlupa
		krezosim-metil (strobilurin)	Stroby WG se ne trži	0,2 kg/ha	28 dni 4xL	
		boskalid +piraklostrobin	Bellis se ne trži	0,8 kg/ha	7 dni 3xL	Zaloge v prodaji do: 31.1.2024 Zaloge v uporabi do: 31.1.2025
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care se ne trži	1kg/1meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	5 kg/ha	1 dan 5xL	Uporaba: za zmanjševanje okužb h. škrlupa
	Vitisan		2,5 kg/meter višine krošnje max. 7,5 kg/ha	1 dan 6xL		
	žveplo	Cosan	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL	Uporaba: zmanjšanje okužb hruševega škrlupa. Vsi pripravki na osnovi žvepla imajo stranski akaricdni učinek in delujejo tako na škodljive kot koristne pršice.	
		Kumulus DF	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL		
		Microthiol disperss	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL		
		Microthiol special	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL		
		Pepelin	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL		
		Thiovit Jet	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL		
		Vindex 80 WG	5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL		
Sulfar		5 – 8 kg/ha	7 dni 14xL			
Vertipin	7 L/ha	3 dni 12xL				

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rjava (stempilijska) gniloba plodov hrušk <i>Stemphylium sp.</i> <i>Pleospora sp.</i> Siva plesen <i>(Botryotinia fuckeliana)</i> Grenka gniloba <i>(Gloeosporium spp.)</i>	Ugodne pogoje za okužbe ustvarja vroče in deževno vreme in vsi dejavniki, ki povzročajo poškodbe plodov. Neposredne metode varstva: Na glivo delno delujejo FFS, ki jih uporabljamo za zatiranje sadne gnilobe.	fludioksonil	Geoxe	max. 0,45 kg/ha	3 dni 2xL	
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max. 1 kg/ha)	3 dni 3xL	
		pirimetanil + fludioksonil	Pomax	1,6 L/ha	5 dni 2xL	
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha (max. 0,75 L/ha)	14 dni 2xL	
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care se ne trži	1 kg/meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		pirimetanil	Scala	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
		boskalid +piraklostrobin	Bellis se ne trži	0,8 kg/ha	7 dni 3xL	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo – X	1,5 – 2,5 kg/ha	6xL	
Navadna sadna gniloba <i>(Monilinia fructigena)</i>	Higienški ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jabolani. Le za gnitje so hruške bolj občutljive kot jabolka.	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha (max. 0,75 L/ha)	14 dni 2xL	
		pirimetanil	Scala	1,5 L/ha	56 dni 4xL	
		pirimetanil + fludioksonil	Pomax	1,6 L/ha	5 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo – X	1,5 – 2,5 kg/ha	karenca ni potrebna; 6 x L	
Gniloba koreninskega vratu (<i>Phytophthora cactorum</i>)	Agrotehnični ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	Cu oksiklorid	Cuprblau Z 35 WG	15 – 35 g / 100 L vode	ČU; 1xL	Za uporabo na posamičnih drevesih, za manjše uporabe.
Jablanov rak (<i>Nectria galligena</i>)	Ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	Cu oksid	Nordox 75 WG	1,6 kg/ha	ČU; 3xL	
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,25 L/1m višine krošnje/ha max. 0,75 L/ha	14 dni 2xL	
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care se ne trži	1kg/meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
Hruševa rja (<i>Gymnosporangium sabinae</i>)	Osnovni dejavnik, ki odloča o obsegu okužb je bližina nekaterih vrst okrasnih brinov, ki so osnovni gostitelji hruševe rje. Neposredne metode varstva: V intenzivnih nasadih v času okužb proti škrlupu uporabimo fungicide, ki so učinkoviti tudi proti tej glivi, zato ločeno zatiranje ni potrebno.	difenkonazol	Duaxo koncentrat	max. 3,3L/ha	14 dni 3xL	
Hrušev ožig (<i>Erwinia amylovora</i>)	Glej besedilo pri jablani. Sadjarji se naj poslužujejo strokovnih navodil za ukrepanje, ki so na spletni strani UVHVVR ter na FITO INFO spletni strani, kjer so objavljene napovedi nevarnosti okužb javne službe za varstvo rastlin. V času po cvetenju je treba v skladu z napovedmi nevarnosti okužb redno pregledovati sadovnjake.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	Cu hidroksid + Cu oksiklorid	Badge WG	2,9 kg/ha	ČU 2xL	
		Cu hidroksid	Kocide 2000	2 kg/ha	ČU 3xL	
		Cu oksiklorid	Cuprblau Z 35 WP	0,48 - 2,5 kg/ha	ČU 3x do konca cvetenja, 5x po cvetenju	
			Cuprblau Z 35 WG	0,27 - 2,5 kg/ha	ČU 4xL	
		Cu oksid	Nordox 75 WG	1- 1,6 kg/ha od BBCH 00 do 53; 0,3 kg/ha od BBCH 57 - 69	ČU 3xL	
		fosetil-Al	Aliette flash	3,75 kg/ha	28 dni 3xL	
		fluopiram + fosetil - Al	Luna Care se ne trži	1 kg/meter višine krošnje/ha (max. 3,0 kg/ha)	28 dni 3xL	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> QST 713	Serenade ASO	8 L/ha	6 x L	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo – X	1,5 – 2,5 kg/ha	6 x L	
Navadna hruševa bolšica (<i>Cacopsylla pyri</i>)	Bolšice iz rodu <i>Cacopsylla</i> so pomembni prenašalci fitoplazem. Neposredne metode varstva:	acetamidrid	Mospilan 20 SG	0,05%	14 dni 2xL	Pripravke kombiniramo z oljnimi pripravki. Med rastno dobo naj koncentracija le teh
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,018%	14 dni 2xL	
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni 1x L	
		spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	
	Sistematično zatiranje navadne hruševe bolšice je smiselno v nasadih, kjer se opaža povečan pojav boleznim odmiranje hrušk (pear decline), ki jo povzroča fitoplazma 'Candidatus Phytoplasma pyri'. Organizem je uvrščen na seznam nadzorovanih nekarantenskih škodljivih organizmov (NNŠO) za sadilni in razmnoževalni material hruške (<i>Pyrus</i>) Pred brstenjem je zatiranje bolšice upravičeno v nasadih, kjer je več kot 3 % dreves okuženih s to fitoplazmo. Nevarnost, da prizadenemo naravne sovražnike je v tem času majhna. Dovoljeno je uporabiti insekticide, ki imajo delovanje na bolšice in se smejo uporabiti na hruški. Prag škodljivosti: v obdobju pred in takoj po cvetenju: 10% napadenih cvetnih šopov; kasneje: več kot 15 poganjkov od 100 preglednih, napadenih z nimfami prvega in drugega stadija. Pomembno je, da uspešno ustavimo razvoj prve generacije, proti kateri ukrepamo ob preseženem pragu škodljivosti. Pozneje regulacijo prepustimo plenilskim stenicam (npr. rodu <i>Anthocoris</i>) in drugim naravnim sovražnikom.				Zaloge v prodaji do: 30.10.2024 Zaloge v uporabi do: 30.10.2025	ne preseže 0,25 – 0,35%. Dodajamo lahko tudi močila.V nasadih, kjer se opazi prisotnost karantenske fitoplazme Pear decline (odmiranje hrušk – obvestiti UVHVVR), je smiselno v sodelovanju z Javno službo ZVR za zatiranje navadne hruševe bolšice oblikovati posebno strategijo. Dovoljena je uporaba pripravka na osnovi piretrina. Tretiranje v času pred in med brstenjem.	
		piriproksifen	Harpun	0,0375-0,05 % oz. do 0,5 L/ha	ČU 2xL		
			piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zatiranje bolšic.
			parafinsko olje	Ovitex	20L/ha ali 2x10 L/ha	ČU 1-2XL	
		<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna 5xL	Delno zatiranje bošic.	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	• Biotično varstvo: možnost vnosa <i>Anthocoris nemoralis</i> – cvetna stenica oz. njenega komercialnega produkta • Čas in izbor pripravkov za zatiranje drugih škodljivcev mora biti prilagojen bolšici in njenim naravnim sovražnikom. • K zmanjševanju populacije bolšic pripomoremo tudi z odstranjevanjem koreninskih izrastkov in zatiranjem plevelov. • V jesenskem obdobju, ko so bolezenski znaki jasno vidni, je potrebno drevesa odstraniti skupaj s koreninami.					
Velika hruševa bolšica (<i>Cacopsylla pyrisuga</i>)	Neposredne metode varstva: • Načrtno zatiranje je potrebno zgolj v mladih nasadih. • Lahko se pojavi nekoliko pozneje od navadne h. bolšice, zato je pri zgodnjih škropljenjih ne zatremo popolnoma. • <u>Prag škodljivosti: več kot 15 poganjkov od 100 preglednih, napadenih z nimfami prvega in drugega stadija.</u> • Ob preseganju praga škodljivosti v mesecu maju uporabimo enake pripravke kot za zatiranje navadne hruševe bolšice.					Zatiranje enako kot pri navadni hruševi bolšici.
Hruševa grizlica (<i>Hopllocampa brevis</i>)	Agrotehnični ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max.0,4 kg/ha)	14 dni 2xL	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE								
Listne uši na hruškah Mokasta hruševa uš (<i>Dysaphis piri</i>) Rjava hruševa uš (<i>Melanaphis pyrarius</i>) Hrušev uš šiškariča (<i>Anuraphis farfare</i>)	Uši v nasadih hrušk predstavljajo stalne, vendar ne posebej problematične škodljivce. Njihove populacije se povečajo, kadar za zatiranje zavijačev in bolšic uporabljamo le inhibitorje razvoja insektov.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025 - 0,04% 0,25 - 0,4 kg/ha	14 dni 2xL									
		flonikamid	Tepeki Afinto	0,14 kg/ha	21 dni 3xL									
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,4 L/ha	14 dni 1x L									
		spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL									
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zatiranje listnih uši.								
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ČU 1XL									
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat	2 - 3 %	ni potrebna 3xL									
Neposredne metode varstva: Varovalno biotično varstvo: vzdrževanje ekoloških niš, setev privabilnih rastlin in izmenično mulčenje v medvrstnem prostoru, kar daje zavetje in hrano koristnim organizmom (muhe trepetalke, parazitske osice, tančičarice, plenilske stenice, polonice...). Spremljanja razvoja in številčnosti populacije listnih uši: Pregledi poganjkov														
Preglednica: Pragovi škodljivosti za listne uši														
<table border="1"> <thead> <tr> <th colspan="2">Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Hruševa mokasta uš</td> <td>1 do 2 koloniji</td> </tr> <tr> <td>Rjava hruševa uš</td> <td>4 do 8 kolonij</td> </tr> <tr> <td>Hruševa uš šiškariča</td> <td>več kot 20 napadenih listov na 100 naključno izbranih listov</td> </tr> </tbody> </table>							Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov		Hruševa mokasta uš	1 do 2 koloniji	Rjava hruševa uš	4 do 8 kolonij	Hruševa uš šiškariča	več kot 20 napadenih listov na 100 naključno izbranih listov
Prag škodljivosti na 100 pregledanih poganjkov														
Hruševa mokasta uš	1 do 2 koloniji													
Rjava hruševa uš	4 do 8 kolonij													
Hruševa uš šiškariča	več kot 20 napadenih listov na 100 naključno izbranih listov													

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	
	Ob preseganju praga škodljivosti uporaba kemičnih FFS - insekticidov registriranih za zatiranje listnih uši						
Hrušev zavijač (<i>Cydia pyrivora</i>) Jabolčni zavijač (<i>Cydia pomonella</i>)	Pri zatiranju skušamo zatreti oba zavijača hkrati. Neposredne metode varstva enke kot pri zatiranju jabolčnega zavijača pri jablani. Število škropljenj je odvisno od ocene jakosti napada jabolčnega zavijača. Za zatiranje hruševega zavijača bi potrebovali le dve škropljenji. Ločenih škropljenj za zatiranje zavijačev lupine sadja pri hruškah ne izvajamo.	klorantraniliprol	Coragen	max 0,27 L/ha	14 dni 2xL	Večina pripravkov, ki so registrirani za jabolčnega zavijača sočasno deluje tudi na hruševega zavijača.	
			Voliam	18 mL/hL - 270 mL/ha			
			Shenzo 200 SC				
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni 1x L		
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04% (max. 0,4 kg/ha)	14 dni 2xL		
		emamektin	Affirm opti	2,0 kg/ha	7 dni 3xL		
		ciantraniliprol	Exirel	50 – 60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)	7 dni 2 xL		za zamnjšanje populacije jabolčnega zavijača
		spinosad	Laser plus	0,3 L/ha	7 dni 1xL		
		virus granuloze	Madex max	50 mL/ha/1meter krošnje	ni potrebna 10XL		
		kodlemon	Rak 3	500 dis./ha	ni potrebna		Zaloge v prodaji do: 22.7. 2024 Zaloge v uporabi do: 22.7 2025
SemiosNET-Codling Moth	2- 2,5 razpršilnika/ha		ni potrebna				
Checkmate puffer CM - PRO	2 – 3 enote/ha		ni potrebna				
Hrušev brstožer (<i>Anthonomus piri</i>)	Neposredne metode varstva: Izrezovanje in odstranjevanje vejic z napadenimi brsti preden ličinka zaključi razvoj. V večini primerov zatiranje tega škodljivca ni potrebno. Zatiramo ga le izjemoma, če se pojavi močan napad več let zapored.						

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Spremljanja razvoja in številčnosti populacije škodljivca <i>Pregledi brstov:</i> Prag škodljivosti: po obiranju hrušk vbodi samic na več kot 30% brstih oz. po odlaganju jajčec Ob preseganju praga škodljivosti uporaba insekticidov registriranih za zatiranje jablanovega cvetožerja. Aplikacija je potrebna le v vrstah, ki so oddaljene 30 do 50 m od gozda.					
Hruševa listna hrčica (<i>Dasineura pyri</i>)	Največ škode povzroča na mladih drevesih, ker zastoj rasti poganjkov otežuje oblikovanje rodnega volumna Agrotehnični ukrep: S plitvim obdelovanjem tal pod drevesi spomladi delno prizadenemo bube, ki prezimijo v tleh. Neposredne metode varstva: Med rastno dobo redno izrezujemo močno napadene poganjke in jih odstranimo iz nasada. Posebej je ne zatiramo. Pripravek na osnovi spirotetramata, ki da uporabimo po cvetenju za zatiranje bolšic in uši, je registriran tudi za zatiranje listnih hrčic na hruški. Prva tako imajo stranski učinek tudi pripravki, ki se uporabljajo za zatiranje grizlice.	spirotetramat	Movento 100 SC	1,9 L/ha	21 dni 2xL Zaloga v prodaji do: 30.10.2024 Zaloga v uporabi do: 30.10.2025	
Hruševa hrčica (<i>Contarinia pyrivora</i>)	Agrotehnični ukrep: S plitvim obdelovanjem tal pod drevesi spomladi delno prizadenemo bube, ki prezimijo v tleh. Neposredne metode varstva: Zatiranje enako kot pri hruševi listni hrčici.					
Rdeča sadna pršica (<i>Panonychus ulmi</i>)	Posredni-preventivni ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na m višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU 1XL	
Hruševa rjasta pršica (<i>Epitrimerus pyri</i>)	Hruševe rjaste pršice in hruševe pršice šiškarice posebej ne zatiramo, posredno nanje vplivamo ob zatiranju drugih vrst.		Frutapon	10 L/ha na m višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU 1XL	
Hruševa pršica šiškarica (<i>Eriophyes pyri</i>)						

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
			Ovitex	20 L/ha	ČU 1XL	
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okr. Rast.-koncentrat	2 - 3 %	ni potrebna 3 x L	
		klofentezin	Apollo 50 SC	0,4 L/ha	35 dni 1xL	Zaloge v prodaji do: 11.8.2024 Zaloge v uporabi do: 11.11.2024
		acekvinocil	Kanemite SC	0,625 L/ha/m	14 dni 1XL	
		heksitiazoks	Nissorun 10 WP	0,33kg/ha/m (max. 1,0 kg/ha)	28 dni 1xL	
			Nissorun 250 SC se ne trži	0,13L/ha/m, (max. 0,39 L/ha)	28 dni 1xL	
		tebufenpirad	Shirudo (staro ime Masai)	0,5 kg/ha	7 dni 1xL	
		milbemektin	Milbeknock	0,625 l/ha/m	14 dni 2xL	
<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna			
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Neposredne metode varstva enake kot pri jablani.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05% (max. 0,5 kg/ha)	14 dni 2xL	
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni 2xL	
			Decis 100 EC	0,75 mL/ha	7 dni 1xL	
		lambda-cihalotrin	Karate zeon 5 CS	0,018%	14 dni 2xL	
piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	ČU 2XL	Delno zmanjševanje številčnosti populacije marmorirane smrdljivke.		

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Ameriški kapar <i>(Quadraspidiotus perniciosus)</i> Vejičasti kapar <i>(Lepidosaphes ulmi)</i> Hrušev rdeči kapar <i>(Epidaspis leperii)</i> Ostrigasti kaper <i>(Quadraspidiotus ostreaeformis)</i>	Posredni-preventivni ukrepi in neposredne metode varstva enake kot pri jablani.					Za zatiranje kaparjev v hruški, uporabimo enake pripravke kot pri jablani.
Hrušev brstožer <i>(Anthonomus piri)</i>						Pripravki, ki so registrirani za zatiranje jablanovega cvetožera imajo delovanje tudi na hruševega brstožera.

12.3 INTEGRIRANO VARSTVO BRESKEV IN NEKTARIN

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna luknjičavost koščičarjev <i>(Stigmina carpophila)</i>	Z jesenskimi oziroma predpomladanskimi škropljenji proti breskovi kodravosti običajno zatiramo tudi listno luknjičavost koščičarjev.	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 3XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon lahko uporabljamo samo v času od končanega obiranja do konca mirovanja. Sredstvo na osnovi aktivne snovi fluopiram + tebukonazol lahko uporabimo 2x letno Kemično zatiranje: Proti luknjičavost koščičarjev lahko škropimo že jeseni takoj po odpadanju listja ali pa pozimi (spomladi) v fenološki fazi B-C s pripravki na osnovi bakra. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon lahko uporabljamo samo v času od končanega obiranja do konca mirovanja.	bakrov oksiklorid	Cuprblau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		baker v obliki bakrovega hidroksida + baker v obliki bakrovega oksiklorida	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		kaptan	Orthocide 80 WG	1,8 kg/ha	21 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Breskova kodravost (<i>Taphrina deformans</i>)	Pojav bolezní še ni mogoče zanesljivo napovedovati, zato proti njej škropimo preventivno. Prvič lahko škropimo že jeseni, takoj po odpadanju listja, drugič pa proti koncu februarja ali v začetku marca, ko se brsti že napnejo. Obdobje občutljivosti breskev in nektarin na breskovo kodravost lahko traja tudi do 6 tednov po začetku brstenja. Ta čas je odvisen predvsem od temperature in s tem hitrosti odganjanja breskev. Če je v času brstenja vreme deževno, je priporočljivo škropiti še tretjič v fazi tik pred cvetenjem. V tej fazi lahko uporabljamo samo še organske fungicide.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	3,0 kg/ha	21 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		bakrov oksid	Nordox 75 WG	2,0 kg/ha	ČU	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		dodin	Syllit 400 SC	2,25 L/ha	75 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		dodin	Syllit 544 SC	1,65 L/ha	75 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Breskov škrlup (<i>Venturia carpophila</i>)	Breskov škrlup je predvsem bolezen breskev na vlažnejših legah v dolinah. Močno okuženi plodovi so neprimerni za svežo prodajo, kakor tudi za predelavo. Škodo povzroča pri srednje poznih in predvsem poznih sortah breskev. Na zračnih in dvignjenih legah se bolezen običajno ne pojavlja in jo zato ni potrebno zatirati. Take lege so manj primerne za pozne sorte breskev, ker poleti primanjkuje vlage. <u>Tehnološki ukrepi:</u> Poskrbeti je treba za zračnost krošnje, zato je odstranjevanje odvečnih bohotivk bistvenega pomena za manjši pojav bolezn.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Breskova pepelovka (<i>Sphaerotheca pannosa</i> var. <i>persicae</i>)	<u>Tehnološki ukrepi:</u> Poskrbeti je treba za zračnost krošnje, zato je odstranjevanje odvečnih bohotivk bistvenega pomena za manjši pojav bolezn in tudi za kakovost varstva s fungicidi. Poskrbeti je treba za uravnoteženo gnojenje z dušikom. Kemično zatiranje: H kemičnemu zatiranju se zatečemo šele, ko se pojavijo prvi simptomi bolezn. Preventivno škropimo le zelo občutljive sorte breskev in predvsem nektarink in sicer prvič, ko se breskve slačijo in ga ponavljamo v 12-14 dnevni presledkih.	močljivo žveplo	Azumo WG	7,5 kg/ha	7 dni	
			Biotip Sulfo 800 SC	6 L/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Thiovit jet	5,0-7,5 kg/ha	21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Cosan	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Kumulus DF	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Microthiol Disperss	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Microthiol Special	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Pepelin	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Sulfar	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Vertipin	5 L/ha	3 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Vindex	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Pol-Sulphur 800 SC	6 L/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od meje brega voda 2. reda
		difenokonazol	Score 250 EC	0,03% (max 0,45 L/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Mavita 250 EC	0,03% (max 0,45 L/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluksapiroksad	Sercadis	0,15 L/ha	21 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Cvetna monilija (<i>Monilinia laxa</i>)	Agrotehnični ukrepi: Občutljive sorte breskev in posebej nektarin ne sadimo na vlažne in zaprte lege. Poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom. Odstranjujemo okužene poganjke in jih odstranimo iz nasada. Pri zimski rezi odstranimo vse mumije plodov iz prejšnje sezone. Kemično zatiranje: Breskve in nektarine (samo občutljive sorte) v cvet tretiramo največ enkrat z enim od navedenih pripravkov proti koncu cvetenja, ko začnejo odpadati prvi venčni listi	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	330 g na 1m višine krošnje na ha (max 1 kg/ha)	1 dan	Največ 3 krat v eni rastni sezoni. Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		izofetamid	Zenby	0,9 L/ha	ČU 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens subsp. plantarum, sev D747</i>	Amylo-X	1,5 – 2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		ciprodinil	Chorus 50 WG	0,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1kg/ha)	14 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Sadna gniloba (<i>Monilinia fructigena</i>)	Agrotehnični ukrepi: Poleg ukrepov, ki so navedeni pri cvetni moniliji, poskrbimo za zračnost drevesne krošnje, tako da odstranjujemo odvečne poganjke in bohotivke. Obvezno je odstranjevanje vseh posušenih	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,6 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 l/ha (0,2 l na 1 m	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	plodov (mumij) z dreves. Kolikor je mogoče je treba preprečevati nastanek poškodb na plodovih.			višine krošnje na ha)		pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
	<u>Kemično zatiranje:</u> Sorte breskev in nektarin lahko škropimo od 3 do 4 tedne pred obiranjem in 1 teden oz. 3 dni pred obiranjem z enim izmed navedenih pripravkov glede na predpisano karenčno dobo.	difenokonazol	Mavita 250 EC	0,03% (max 0,45 l/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		difenokonazol	Score 250 EC	0,03% (max 0,45 l/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	14 2xL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorsne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorsne širine od meje brega voda 2. reda; Zmanjševanje okužb. Tudi za sivo plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)
		fenheksamid	Teldor SC 500	1 L/ha	3 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicure	5 kg/ha	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		fenheksamid	Libreto	1 L/ha	3 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	400g na 1m višine krošnje na ha (max. 1,2 kg/ha)	1 dan	Največ 3 krat v eni rastni sezoni. Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		boskalid+piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha na 1 m višine krošnje (max. 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 2. reda.
		bakrov oksiklorid	Cuprblau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Plodova monilija (<i>Monilinia fructicola</i>) Napada vse koščičarje, najpogostejša je na breskvah in nektarinah.	Plodova monilija povzroča propadanje cvetov, listov in poganjkov ter gnitje plodov. Cvetovi in listi porjavijo in ne odpadejo takoj, na okuženih poganjkih se pojavijo rjave uleknjene nekroze in razjede, iz katerih se pri koščičarjih izloča smolika. Vrhovi poganjkov se sušijo, propadejo lahko tudi večje veje. Gnili plodovi se jasneje posušijo in zgubajo, nastanejo mumije. Bolezen	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,6 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 %, (max 1 kg/ha)	14 dni 2xL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	lahko povzroči zelo veliko gospodarsko škodo zaradi gnitja plodov v nasadu pred obiranjem ter kasneje v skladišču. Simptomi in prav tako škoda so enaki kot pri navadni sadni gnilobi ali cvetni moniliji, za določitev plodove monilije je zato potrebna laboratorijska analiza. Za preprečevanje gospodarske škode je pomembno izvajanje agrotehničnih, kemičnih, higienskih in drugih ukrepov. Higienski ukrepi so zlasti: odstranjevanje mumij ter okuženih poganjkov in vej, ki jih je potrebno odstraniti iz nasada ter zažgati ali globoko zakopati; vzdrževanje zračne krošnje, higiena in razkuževanje skladišč za plodove ter embalaže, orodja in naprav predvsem v času obiranja ter pred naslednjo sezono. Drugi ukrepi: Pomembna je tudi optimalna preskrbljenost rastlin s hranili in vodo, izogibamo se premočnemu gnojenju z dušikom. Sadimo le neokužen sadilni material, opremljen z rastlinskim potnim listom. Uporaba kemičnih sredstev je nujno potrebna. Pri tem je potrebno upoštevati, da je boljše učinkovito tretiranje z veliko porabo vode ob koncu in začetku rastne dobe. Velika poraba vode je potrebna tudi	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda. S sredstvom se na isti površini v eni rastni dobi škropi največ 6 krat.
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicare	5 kg/ha	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda; Zmanjševanje okužb. Tudi za sivo plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	kasneje pri varstvu plodov (1000-2000 l/ha). Za preprečevanje okužb so nujna preventivna tretiranja s fitofarmaceutskimi sredstvi, in sicer s porabo vode, ki omogoči dobro omočenost krošnje. Zatiranje breskove kodravosti v času brstenja ter po odpadanju listja z bakrovimi pripravki zavira tudi razvoj plodove monilije. Tretiranja opravljamo v času trdenja koščice in v času pred obiranjem v skladu z registracijo uporabljenih sredstev. Ključna škropljenja za preprečevanje okužb so v času brstenja, trdenja koščice, v času rasti plodičev in v jesenskem času. Pomembno je preprečevati poškodbe plodov zaradi žuželk ali mehanskih dejavnikov in ukrepati v roku 12 ur po eventualnem viharju ali toči. Pripravka je treba menjavati zaradi nevarnosti nastanka odpornosti.					
Bolezni lesa Ožig breskove skorje <i>(Fusicoccum amygdali)</i> Breskov rak <i>(Cytospora sp.)</i>	Agrotehnični ukrepi: Sprotno odstranjevanje in sežiganje vseh okuženih vejic ali debelejših vej. Iz okuženih nasadov tudi sicer odstranimo ves les in ga zažgemo. Občutljive sorte ne sadimo na zelo vlažne lege. S primerno poletno rezjo je treba povečati zračnost krošnje. Poskrbeti za skladno gnojenje z dušikom, da preprečimo prekomerno rast in občutljivost za te bolezni. Če so nastale poškodbe lesa zaradi	ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	naravnih (toča, veter, škodljivci) ali drugih dejavnikov (obrezovanje) je treba tak nasad čim prej poškropiti z ustreznim fungicidom, z namenom razkuževanja ran, če to dovoljuje karenca.					
BAKTARIOZE Breskova bakterijska pegavost <i>(Xanthomonas arboricola pv. pruni)</i>	Agrotehnični ukrepi: Na območjih, kjer je bolezen ugotovljena je priporočljivo saditi le sorte, ki so na bolezen odporne ali malo občutljive. V novih nasadih sadimo le sadilni material, ki je preverjeno zdrav. Iz okuženih nasadov odstranimo ves les in ga zažgemo. Stransko delovanje na bakterijske bolezni pa imajo bakrovi pripravki, s katerimi zatiramo druge glivične bolezni na breskvah in nektarinah. Kemično zatiranje: Tretiramo se v fenoloških fazah od BBCH 10 (odganjanje listov) do BBCH 89 (zrelost plodov)	<i>Bacillus amyloliquefaciens subsp. plantarum</i>	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
Siva breskova uš <i>(Myzus persicae)</i> Zelena breskova uš <i>(Myzus varians)</i> Črna breskova uš <i>(Brachycaudus persicae)</i> Rjava breskova uš	Zatiranje je upravičeno samo, če je presežen prag škodljivosti. Najprimernejši čas za pregled in zatiranje je takoj po cvetenju. Prag škodljivosti: Siva breskova uš: 3 % naseljenih brstov pred cvetenjem, oziroma 7 % napadenih poganjkov po cvetenju. Za nektarine je tudi po cvetenju prag škodljivosti 3 %;	flonikamid	Afinto	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Teppeki	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
(Brachycaudus schwartzi) Medena breskova uš (Hyalopterus amygdali)	<u>Zelena breskova uš:</u> 10% napadenih poganjkov; <u>Črna breskova uš, rjava breskova uš:</u> 7% napadenih poganjkov <u>Medena breskova uš:</u> navzočnost	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025-0,04%	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		azadirahatin A	Neemazal-T/S	1,5 l/ha	7	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	Karenca ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije; Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,075 % (max. 0,75 kg/ha)	14 dni	Upoštevati 60 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Breskov zavijač (<i>Cydia molesta</i>) Breskov molj (<i>Anarsia lineatella</i>)	Prag škodljivosti: <u>Breskov zavijač:</u> od 2. generacije naprej več kot 10 ulovljenih metuljčkov na feromonsko vabo na teden. <u>Breskov molj:</u> od 2. generacije naprej več kot 7 ulovljenih metuljčkov na feromonsko vabo na teden. Glede zatiranja breskovega zavijača je treba slediti napovedim opazovalno napovedovalne službe. Proti 2. rodu škropimo 7-8 dni po tem, ko je bil presežen prag škodljivosti, pri naslednjih rodovih pa 4-6 dni po prekoračitvi praga škodljivosti. Najprimernejši čas za zatiranje 2. rodu lahko določimo tudi iz vsote efektivnih temperatur. Ta znaša 200C števisi od začetka leta ulova metuljčkov na feromonske vabe, oziroma 75 0C števisi od dneva, ko je bil presežen prag škodljivosti.	emamektin	Affirm	3-4 kg/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		klorantraniliprol	Coragen	18-20 mL/hL (breskov zavijač); 16 mL/hL (breskov molj) (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		Z-8-dodecen-1-il acetat	Ecodian CM (metoda zbejanja samcev; le za breskovega zavijača)	2.000-3.000 kom dispenzerjev/ha	ČU	Feromonske dispenzorje se postavi pred ali ob začetku letanja metuljev.
		spinosad (spinosin A + spinosin D)	Laser Plus	0,25 l/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		klorantraniliprol	Voliam	18-20 mL/hL (breskov zavijač); 16 mL/hL (breskov molj) (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Resarji (<i>Thrips</i> spp.)	Resarji redno povzročajo škodo samo na nektarinah. Med cvetenjem spremljamo številčnost populacije in sicer, ko je vreme sončno. Če je ugotovljena večja navzočnost resarjev v cvetovih, tretiramo nektarine takoj po cvetenju. Istočasno lahko v tej fazi zatremo tudi uši.	<i>Beauveria bassiana</i>	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser Plus	0,25 L/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Murvov kapar (<i>Pseudaulacaspis pentagona</i>)	V primeru močnejšega napada kaparjev škropimo v času brstenja z oljnim pripravkom v 3,0% koncentraciji.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rdeča sadna pršica <i>(Panonychus ulmi)</i> Navadna pršica <i>(Tetranychus urticae)</i>	Če dosledno upoštevamo načela integriranega varstva, se rdeča sadna pršica redkeje prerazmnoži. V maju in v juniju moramo vsakih 14 dni pregledati stanje škodljivca, da nas ta ne preseneti.	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na meter višine krošnje; najvišji dovoljeni odmerek je 30 L/ha	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		parafinsko olje	Frutapon	10 L/ha na meter višine krošnje; najvišji dovoljeni odmerek je 30 L/ha	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	Karenca ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		abamektin	Vertimec PRO	0,075 %, 0,75 L/ha (navadna pršica, breskova rjasta pršica); 0,1% (1 L/ha); max. 1,125 L/ha (rdeča sadna pršica)	14	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. Zaloge v uporabi do 30.9.2024

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Breskov škržat (<i>Asymmetrasca decedens</i>) in drugi občasni škodljivci	<u>Kemično zatiranje:</u> V Republiki Sloveniji NI registriranih sredstev za zatiranje omenjenih škodljivcev. V nasadih v bližini gozdov občasno povzročajo večjo škodo stenice. V takih nasadih se moramo v kritičnih obdobjih (v času slačenja breskev do debeline oreha in v juliju) izogibati hkratni košnji podrasti in vegetacije v neposredni bližini nasadov (kanali, brežine), ker se sicer stenice preselijo s trave in zeli na breskve. Zato je priporočljivo izmenično mulčenje ali košnja vsake druge vrste v medvrstnem prostoru. Za morebitno kemično zatiranje se posvetujemo s strokovno službo za varstvo rastlin. V primeru močnejšega pojava breskovega škržata se posvetujemo s strokovno službo za varstvo rastlin.					
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	Storiti vse potrebno, da ne pride do gnitja plodov. Vonj gnijočega sadja privablja odrasle osebkne plodove vinske mušice, katerih samice v plodove izlegajo jajčeca. Ličinke lahko povzročijo občutno gospodarsko škodo na plodovih.	piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		deltametrin	Decis Trap plodova vinska mušica	100 vab na ha	ni potrebna	
		Vaba je že pripravljena za neposredno uporabo. Posamezno past se vzame iz ovojne vrečke in se jo obesi, na sredino krošnje in višine rastline, npr. na srednjo žico v opori, pri koščičastem sadju na višino 1,8 - 2 m od tal. Vabe učinkovito delujejo 100 dni in naj ostanejo v nasadih do zaključka spravila pridelka. Po končani uporabi je treba vabe odstraniti iz nasada.				
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser Plus	0,25 l/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Je tujerodna škodljiva vrsta, ki se je v prejšnjih letih pojavljala zlasti na Primorskem. Kemično zatiranje je upravičeno le, če pride do prerazmnožitve škodljivca.	piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05 % (max. 0,5 kg/ha)	14	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

12.4 INTEGRIRANO VARSTVO MARELIC

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna luknjičavost koščičarjev (<i>Stigmina carpophila</i>)	Agrotehnični ukrepi: poskrbeti za usklajeno gnojenje, zlasti z dušikom, s poletno rezjo povečujemo zračnost drevesnih krošenj in omejujemo bujnost rasti, okužene veje izrežemo in odstranimo iz nasada. Kemično varstvo: Proti luknjičavosti koščičarjev lahko z	bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	bakrenimi sredstvi škropimo že jeseni takoj po odpadanju listja ali pa pozimi v fenološki fazi B. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon lahko uporabljamo samo v času od končanega obiranja do konca mirovanja.	bakrov oksiklorid	Cuprblau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 3XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		kaptan	Orthocide 80 WG	1,8 kg/ha	21 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Sadna monilija (<i>Monilinia fructigena</i>) Plodova monilija (<i>Monilinia fructicola</i>)	Čeprav je najpogostejša na breskvah in nektarinah, napada vse koščičarje. Zatiranje je opisano pri breskvah in nektarinah.	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,6 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		difenokonazol	Mavita 250 EC	0,03%; max 0,45 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		difenokonazol	Score 250 EC	0,03%; max 0,45 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 %, max. 1 kg/ha	14 dni 2xL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda; Zmanjševanje okužb. Tudi za sivo plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i>	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicure	5 kg/ha	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		fenpirazamin	Prolectus	400 g na 1m višine krošnje	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
				na ha (max 1,2 kg/ha)		pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 10 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 <i>subtilis</i>	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		boskalid+piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha na 1m višine krošnje (max.0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Cvetna monilija (<i>Monilinia laxa</i>)	Agrotehnični ukrepi: • marelice sadimo na zračne lege, • poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom, • okužene poganjke porežemo in jih odstranimo iz nasada,	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	marelice temeljito oberemo, da se glivica ne ohranja v obliki mumij na drevesih. <u>Kemično varstvo:</u> Marelice tretiramo z enim od navedenih pripravkov v začetku cvetenja, ko je odprtih približno 10 % cvetov. Škropimo še enkrat, ko začnejo odpadati prvi venčni listi oziroma pred napovedanim dežjem. Če je med cvetenjem vreme deževno, je tretiranje nujno potrebno, sicer je izpad pridelka zelo velik.	difenokonazol	Duaxo koncentrat	1,1-3,3 L/ha	ČU 2XL (prvic na zacetku cvetenja, ko je odprtih 10% cvetov in drugic, ko zacnejo odpadati prvi venci listi oziroma pred napovedanim dežjem)	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda.; v odmerku 1,1L na višinski meter krošnje/ha. Najvišji dovoljeni odmerek pri enem tretiranju ne sme presegati 3,3 L/ha.
		fenpirazamin	Prolectus	330 g na višinski m krošnje na ha (max 1 kg/ha)	1 dan 3XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens (former subtilis) str. QST 713subtilis</i>	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 2. reda
		izofetamid	Zenby	0,9 L/ha	ČU 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5 – 2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	14 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Breskov škrlup (<i>Venturia carpophila</i>)	V mokrih letih se lahko breskov škrlup močneje pojavi tudi na marelicah. Povzroča površinsko žametno krastavost in pozneje	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	plutavost plodov. Poskrbeti je treba za zračnost krošnje, zato je odstranjevanje odvečnih bohotivk bistvenega pomena za manjši pojav bolezni.					brega voda 1. in 2. reda
Marelična pepelovka (<i>Podosphaera tridactyla</i>)	Tehnološki ukrepi: Poskrbeti je treba za zračnost krošnje, zato je odstranjevanje odvečnih bohotivk bistvenega pomena za manjši pojav bolezni in tudi za kakovost varstva s fungicidi. Poskrbeti je treba za uravnoteženo gnojenje z dušikom.	močljivo žveplo	Biotip Sulfo 800 SC	6 L/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Vertipin	5 L/ha	3 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Cosan	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Kumulus DF	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Microthiol disperss	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Microthiol special	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Pepelin	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Sulfar	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
			Thiovit jet	5,0-7,5 kg/ha	21 dni	
			Vindex 80 WG	5,0-7,5 kg/ha	7 dni	
		Azumo WG	7,5 kg/ha	7 dni		
	difenokonazol	Score 250 EC	0,03% (max 0,45 L/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda	
		Mavita 250 EC	0,03% (max 0,45 L/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		fluksapiroksad	Sercadis	0,15 L/ha	21 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
Češpljeva rja (<i>Tranzchelia pruni-spinosae</i>)	Češpljeva rja se pri marelicah običajno pojavi šele poleti po obiranju marelic in povzroča prezgodnje odpadanje listja. Kemično zatiranje: Za to bolezen v Sloveniji NI registriranega nobenega sredstva.					
Listne uši: češpljeva mokasta uš (<i>Hyalopterus pruni</i>) siva breskova uš (<i>Myzus persicae</i>)	Češpljeva mokasta uš se običajno pojavlja v otokih, a se lahko zelo namnoži. Zato škropimo samo napadena drevesa. Prag škodljivosti: Češpljeva mokasta uš: 5% napadenih poganjkov.	flonikamid	Afinto	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
			Teppeki	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025-0,04 %	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 2. reda
		azadirahthin A	Neemazal-T/S	1,5 L/ha	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije; Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Breskov zavijač <i>(Cydia molesta)</i> Breskov molj <i>(Anarsia lineatella)</i>	Prag škodljivosti: <u>Breskov zavijač:</u> od 2. generacije naprej več kot 10 ulovljenih metuljčkov na feromonsko vabo na teden. <u>Breskov molj:</u> od 2. generacije naprej več kot 7 ulovljenih metuljčkov na feromonsko vabo na teden.	spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	7 dni	V eni rastni sezoni ga lahko uporabimo enkrat. Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser Plus	0,25 L/ha	7 dni	Pri izhodiščni porabi 500 l vode na višinski meter

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						krošnje. Tretira se v času odlaganja jajcec oziroma ob višku leta metuljkov. Tretira se največ dvakrat v eni rastni sezoni. Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Mali zimski pedic (<i>Operophtera brumata</i>) in drugi brstni sukači	<u>Mehanično zatiranje:</u> Preden nastopi jeseni prvi mraz ovijemo debela češenj z nekaj centimetrov širokimi lepljivimi trakovi, ki prepreči samicam malega zimskega pedica, da bi splezale na drevo in odložile jajčeca. <u>Kemično zatiranje:</u> S parafinskim oljem tretiramo v razvojni fazi C-D; uporabljamo ga največ 1 krat v eni rastni dobi. S pripravkom Agree WG se zatiranje opravi v času izleganja jajcec oziroma, ko so ličinke v prve in drugem razvojnem stadiju (L1, L2)	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		Azadirahatin A	NeemAzal T/S	1,5 L/meter višine krošnje (max. 4,5 L/ha)	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
Rdeča sadna pršica (<i>Panonychus ulmi</i>)	Če dosledno upoštevamo načela integriranega varstva se rdeča sadna pršica redkeje prerazmnoži. V maju in v juniju moramo vsakih 14 dni pregledati stanje škodljivca, da nas ta ne preseneti.	parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na meter višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
			Frutapon	10 L/ha na meter višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		abamektin	Vertimec PRO	0,1% (1 L/ha); max. 1,125 L/ha	14 dni	V eni rastni sezoni ga lahko uporabimo enkrat. Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda; Zaloge v uporabi do 30.9.2024
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Je tujerodna škodljiva vrsta, ki se je v prejšnjih letih pojavljala zlasti na Primorskem. Kemično zatiranje je upravičeno le, če pride do prerasmnožitve škodljivca.	deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Decis 100 EC	75 mL/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,05 % (max. 0,5 kg/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

12.5 INTEGRIRANO VARSTVO ČEŠENJ IN VIŠENJ

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna luknjičavost koščičarjev (<i>Stigmina carpophila</i>)	Agrotehnični ukrepi: poskrbeti za usklajeno gnojenje, zlasti z dušikom, s poletno rezjo povečujemo zračnost drevesnih krošenj in omejujemo bujnost rasti.	bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
	Kemično varstvo: Proti luknjičavost koščičarjev lahko škropimo že jeseni takoj po odpadanju listja ali pa pozimi (spomladi) v fenološki fazi B-C s pripravki na osnovi bakra. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon lahko uporabljamo samo v času od končanega obiranja do konca mirovanja.	bakrov oksiklorid	Cuprblau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU 4 XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		bakrov oksiklorid	Cuprblau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 3XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		kaptan	Orthocide 80 WG	1,8 kg/ha	21 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Cvetna monilija (<i>Monilinia laxa</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> • češnje in posebno višnje sadimo na zračne lege, • poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom, • okužene poganjke porežemo in jih odstranimo iz nasada, • češnje in višnje temeljito oberemo, da se glivica ne ohranja v obliki mumij na drevesih. <u>Kemično varstvo:</u> Višnje in zelo občutljive sorte češenj tretiramo z enim od navedenih pripravkov v začetku cvetenja, ko je odprtih približno 10 % cvetov. Če je med cvetenjem deževno vreme, škropimo še enkrat, ko začnejo odpadati prvi venčni listi oziroma pred napovedanim dežjem.	difenokonazol	Duaxo koncentrat	1,1-3,3 L/ha	ČU 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	max. 1 kg/ha; 330 g sredstva na višinski meter krošnje na hektar	1 dan 3XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 <i>subtilis</i>	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		Boskalid + piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenheksamid	Teldor SC 500	0,5 L/ha na 1m višine krošnje (max. 1,5 L/ha)	3 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		izofetamid	Zenby	0,9 L/ha	1 dan	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5–2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Plodova monilija (<i>Monilinia fructicola</i>)	Najpogostejša je na breskvah in nektarinah, napada pa vse koščičarje. Zatiranje je opisano pri breskvah in nektarinah.	ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
Sadna gniloba (<i>Monilinia fructigena</i> , <i>M. laxa</i>)	Agrotehnični ukrepi: • češnje in posebno višnje sadimo na zračne lege, • poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom.	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	češnje in višnje temeljito oberemo, da se glivica ne ohranja v obliki mumij na drevesih.	fenheksamid	Libreto	0,5 L/ha na 1 m višine krošnje (max. 1,5 L/ha)	3 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	max. 1 kg/ha; 400 g sredstva na višinski meter krošnje na hektar	1 dan 3XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713 <i>subtilis</i>	Serenade aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		fenheksamid	Teldor SC 500	0,5 L/ha na 1m višine krošnje (max. 1,5 Lha)	3 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5–2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda
		bakrov hidroksid + bakrov oksiklorid	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Češnjeva listna pegavost (<i>Blumeriella jaapii</i>) Češnjeva listna sušica	Jesensko ali predpomladansko škropljenje proti listni luknjičavosti zmanjša pojavljanje češnjeve listne pegavosti in češnjeve listne sušice. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon lahko uporabljamo samo v	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
<i>(Apiognomonina erythrostoma)</i>	času od končanega obiranja do konca mirovanja.	ditianon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		kaptan	Merpan 80 WDG	max. 2,25 kg/ha	21 dni	
		boskalid + piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha/m višine krošnje (max 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		dodin	Syllit 400 SC	1,9 L/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		dodin	Syllit 544 SC	1,4 L/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Črna češnjeva uš (<i>Myzus cerasi</i>)	Zatiranje je upravičeno samo, če je presežen prag škodljivosti. Najprimernejši čas za pregled in zatiranje je takoj po cvetenju. Prag škodljivosti: 3 % napadenih poganjkov po cvetenju.	flonikamid	Afinto	0,14 kg/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda. Uporaba dovoljena samo po cvetenju!
		flonikamid	Teppeki	0,14 kg/ha	14 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda. Uporaba dovoljena samo po cvetenju!
		spirotetramat	Movento SC 100	1,5 L/ha	21 dni Zaloge v prodaji do:30.10.2024 Zaloge v uporabi do: 30.10.2025	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda. Uporaba dovoljena samo po cvetenju!
Češnjeva muha (<i>Rhagoletis cerasi</i>)	Pri integriranem pridelovanju je obvezno spremljanje leta češnjeve muhe na rumene lepljive vabe. Vabe nastavimo, ko zorijo zgodnje sorte češenj. Škodljivca zatiramo le, če je presežen prag škodljivosti. Prag škodljivosti je presežen, če ulovimo 1 muho na 2 postavljeni vabi do faze, ko češnje spreminjajo barvo iz zelene v rumeno. Velja za sorte, ki zorijo od 4. češnjevlega	hidrolizirane beljakovine + reg. insekticid	Nutrel + reg. Insekticid	1,5 %		
		deltametrin	Decis Trap češnjeva muha	100 vab na ha	ČU	
		ciantraliniprol	Exirel	75 mL/hL (max. 1 L/ha)	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,375 kg/ha; 0,0375 %	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	tedna naprej. Pri zgodnejših sortah češnjeve muhe ni potrebno zatirati.					pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		<i>Beauveria bassiana</i>	Naturalis	2,0 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda.
Mali zimski pedic (<i>Operophtera brumata</i>) in drugi brstni sukači	Mehanično zatiranje: Preden nastopi jeseni prvi mraz ovijemo debla češenj z nekaj centimetrov širokimi lepljivimi trakovi, ki prepreči samicam malega zimskega pedica, da bi splezale na drevo in odložile jajčeca. Kemično varstvo: S parafinskim oljem tretiramo v razvojni fazi C-D; uporabljamo ga največ 1 krat v eni rastni dobi.	ciantraniliprol	Exirel	50-60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda.
		azadirahthin A	NeemAzal T/S	1,5 L/ 1 meter višine krošnje	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Kaparji (Coccidae)	Zatiranje kaparjev je pri češnjah in višnjah redkokdaj potrebno. Omenjena sredstva uporabimo le, če smo pri zimskem pregledu vejic ugotovili močnejši napad.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
	Proti slivovi listni pršici se sredstvo uporabi v primeru močnejšega	močljivo žveplo	Microthiol special	6 kg/ha	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Slivova listna pršica (<i>Aculus fockeui</i>)	napada v pretekli rastni sezoni v razvojni fazi brstenja (BBCH 03-09).		Sulfar	6 kg/ha	7 dni	pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 5 m od 2. reda.
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	Storiti vse potrebno, da ne pride do gnitja plodov. Vonj gnijočega sadja privablja odrasle osebkne plodove vinske mušice, katerih samice v plodove izlegajo jajčeca. Ličinke lahko povzročijo občutno gospodarsko škodo na plodovih.	ciantraniliprol	Exirel	50-60 mL/hL (max. 0,9 L/ha)	7 dni	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		spinosad	Laser Plus	0,15 L/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		deltametrin	Decis Trap plodova vinska mušica	100 vab na ha	ČU	
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Je tujerodna škodljiva vrsta, ki se je v prejšnjih letih pojavljala zlasti na Primorskem. Kemično zatiranje je upravičeno le, če pride do prerazmnožitve škodljivca.	piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	7 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		deltametrin	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	max. 0,375 kg/ha	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.

12.6 INTEGRIRANO VARSTVO ČEŠPELJ IN SLIV

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna luknjčavost koščičarjev (<i>Stigmia carpophila</i>)	Agrotehnični ukrepi: poskrbeti za usklajeno gnojenje, zlasti z dušikom, s poletno rezjo povečujemo zračnost drevesnih krošenj in omejujemo bujnost rasti. Kemično varstvo: Proti luknjčavost koščičarjev lahko škropimo že jeseni po odpadanju listja ali pozimi v fenološki fazi B s pripravkom na osnovi bakra. Sredstvo na osnovi aktivne snovi ditianon lahko uporabljamo samo v	baker v obliki bakrovega hidroksida + baker v obliki bakrovega oksiklorida	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU 4XL	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 3XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	času od končanega obiranja do konca mirovanja.					brega voda 1. in 2. reda.
		ditanon	Delan 700 WG	0,75 kg/ha	ČU 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fluopiram + tebukonazol	Luna experience	0,6 l/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		kaptan	Orthocide 80 WG	1,8 kg/ha	21 2XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Plodova monilija (<i>Monilinia fructicola</i>)	Čeprav je najpogostejša na breskvah in nektarinah, lahko okuži vse koščičarje. Zatiranje je opisano pri breskvah in nektarinah	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> subsp. Plantarum sev.74	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		baker v obliki bakrovega hidroksida + baker v obliki bakrovega oksiklorida	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil	Chorus 50 WG	0,6 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		difenokonazol	Mavita 250 EC Score 250 EC	0,22 L/ha 0,22 L/ha	14 dni 14 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. tudi za zatiranje češpljeve rje (<i>Puccinia pruni</i>) in pepelovke (<i>Sphaerotheca</i> spp.)
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,370 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda
Cvetna monilija (<i>Monilinia laxa</i>)	Agrotehnični ukrepi: poskrbeti je treba za usklajeno gnojenje z dušikom,	ciprodinil	Chorus 50 WG	0,5 kg/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. in 2. reda.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	češplje in slive temeljito oberemo, da se glivica ne ohranja v obliki mumij na drevesih.	fluopiram + tebukonazol	Luna experience	max 0,6 L/ha (0,2 L na 1m višine krošnje na ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		fenpirazamin	Prolectus	max. 1 kg/ha; 330 g sredstva na višinski meter krošnje na hektar	1 dan 3XL	Upoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 10 m od 2. reda
		mefentriflukonazol	Revyona	1,8 L/ha	3 dni 2XL	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade Aso	8 L/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		boskalid + piraklostrobin	Signum	0,25 kg/ha na 1 m višine krošnje (max. 0,75 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		izofetamid	Zenby	0,9 L/ha	ČU	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. in 2. reda.
		bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5 -2,5 kg/ha	ni potrebna 6XL	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		baker v obliki bakrovega hidroksida + baker v obliki bakrovega oksiklorida	Badge WG	3,5 kg/ha	ČU	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	0,08 % (max 1 kg/ha)	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda; 3x na sezono
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,370 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Češpljev kapar (<i>Eulecanium corni</i>)	Kapar sesa rastlinske sokove in tako drevesa izčrpava. Neprijetno je tudi obilno izločanje medene rose. Optimalen čas za njegovo zatiranje s pripravki na osnovi parafinskega olja je v zimskem ali pred pomladanskem obdobju (pred začetkom vegetacije).	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda
Rumena češpljeva grizlica (<i>Hoplocampa flava</i>) Črna češpljeva grizlica (<i>Hoplocampa minuta</i>)	Vsaj teden dni pred cvetenjem v nasadu obesimo bele lepljive plošče. Na hektar potrebujemo 2 lepljivi plošči (35 x 20 cm). Plošče pregledamo takoj po cvetenju. Zatiramo jo, če je bil presežen prag škodljivosti, ko odpade večina venčnih listov. Češpljeve grizlice povzročajo zgodnjo črvivost plodov. Umazano bele pagosenice najdemo že v plodovih, ki so debeli komaj za droben lešnik.	acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,04 %	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Mali zimski pedic (<i>Operophtera brumata</i>) in drugi brstni sukači	Mehanično zatiranje: Preden nastopi jeseni prvi mraz ovijemo debla z nekaj centimetrov širokimi lepljivimi trakovi, ki prepreči samicam malega zimskega pedica, da bi splezale na drevo in odložile jajčeca. Kemično varstvo: Prvo kontrolo brstov opravimo že pred cvetenjem. Če je napadenih več kot 5 % poganjkov, ne glede na vrsto škodljivca, nasad tretiramo s pripravkom na osnovi klorantraniliprola.	klorantraniliprol	Coragen	18-20 mL/hL (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		klorantraniliprol	Voliam	18-20 mL/hL (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciantraniliprol	Exirel	max. 0,75 L/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						brega voda 1. reda in 2. reda.
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
		azadirahthin A	Neemazal-T/S	1,5 L/ha na meter višine krošnje (max. 4,5 L/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
Češpljev zavijač (<i>Cydia funebrana</i>)	Češpljev zavijač je po načinu življenja zelo podoben jabolčnemu zavijaču in se pojavljata bolj ali manj istočasno. Prvi rod metuljčkov leta v maju in v začetku junija in povzroča junijsko črvivost češpelj. S tem na splošno ne povzroči velike škode, zato navadno prvega rodu ne zatiramo. Pomembnejši je drugi rod. Metuljčki letajo od sredine julija do konca avgusta in začrvivijo že debele plodove.	emamektin	Affirm Opti	2,5 kg/ha	14 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		klorantraniliprol	Coragen	18-20 mL/hL (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		klorantraniliprol	Voliam	18-20 mL/hL (max. 0,3 L/ha)	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,3 kg/ha	14 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		ciantraniliprol	Exirel	max. 0,75 L/ha	7 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorsne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda.
Zelena češpljeva uš (<i>Brachycaudus helichrysi</i>) in mokasta češpljeva uš (<i>Hyalopterus pruni</i>)	Zelena češpljeva uš povzroča močno zvijanje listov in zavira rast poganjkov, mokasta češpljeva uš pa oblikuje obsežne kolonije na spodnji strani listov in izloča obilno medeno roso.	flonikamid	Afinto	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorsne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorsne širine od meje brega voda 2. reda.
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,025 –0,04 %	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		spirotetramat	Movento SC 100	1,5 L/ha	21 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorsne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorsne

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						širine od meje brega voda 2. reda.
		azadirahrin A	Neemazal – T/S	1,5 l/ha na meter višine krošnje (max. 4,5 l/ha)	7 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		parafinsko olje	Ovitex	20 l/ha	ni potrebna	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda
		flonikamid	Tepeki	0,14 kg/ha	21 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. reda.
Rdeča sadna pršica (<i>Panonychus ulmi</i>)	Če dosledno upoštevamo načela integriranega varstva se rdeča sadna pršica redkeje prerazmnoži.	acekvinocil	Kanemite SC	0,625 L/ha na 1 m višine krošnje	28 dni	Upoštevati netretiran varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 2. reda.
		abamektin	Vertimec PRO	0,1% (max. 1,125 L/ha)	28 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. Zaloge v uporabi do 30.9.2024.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		parafinsko olje	Belo olje Karsia	10 L/ha na meter višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
			Frutapon	10 L/ha na meter višine krošnje (max. 30 L/ha)	ČU	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Je tujerodna škodljiva vrsta, ki se je v prejšnjih letih pojavljala zlasti na Primorskem. Kemično zatiranje je upravičeno le, če pride do prerazmnožitve škodljivca.	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	14 dni	Upoštevati 40 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
			Decis 2,5 EC EC	0,5 L/ha	7 dni	Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	max. 0,5 kg/ha	14 dni	Upoštevati 20 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda
		piretrin	Asset Five	0,96 L/ha	7 dni	Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda

12.7 INTEGRIRANO VARSTVO JAGOD

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Siva plesen ali gniloba (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornejših sort, • večje sadilne razdalje, • enovrstni sistemi sajenja, • zmerno gnojenje z dušikom, • zračne lege, • prekrivanje nasadov s tuneli, • ob spomladanskem čiščenju nasada, odstranimo vse odmrle in od bolezni poškodovane dele rastlin. Kemično varstvo: škropimo v cvet, prvič ko je odprtih od 5 do 10% cvetov. škropljenje ponovimo do 3 krat, odvisno od vremenskih razmer in sredstva.	<i>Aureobasidium pullulans</i> (de Bary) Arnaud (seva DSM 14940 in 14941)	Botector	1 kg/ha (600 L vode)	1 dan; 6x interval med dvema tretiranj je 2 dni	od faze BBCH 61 (začetek cvetenja: približno 10% cvetov odprtih) do faze BBCH 89 (drugi pridelek: več plodov obarvanih); uporaba na prostem in v tunelih: Botector deluje tudi na pepelasto plesen.
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni karence; 6x (7-10 dni)	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan; 12x (3 dni)	zmanjševanje okužb
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev QST 713	Serenade ASO	8 L/ha (200 do 1000 L vode na ha)	ni karence; 6x	v razvojnih stadijih od prvega niza cvetovna dnu rozete do polne zrelosti plodov (BBCH 55-89).
		fenheksamid	Libreto	1,5 L/ha	1dan; 3x; 7dni	
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,8 kg/ha	3 dni; 2x (7-14 dni)*	dovoljeno največ dvakrat v eni rastni dobi, izmenično z drugimi sredstvi, kot

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						del fungicidnega programa, v časovnih intervalih 7 - 14 dni
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg /ha	3 dni; 3x 10 dni	
		fenheksamid	Teldor SC 500,	1,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
		fenpirazamin	Prolectus	1,2 kg/ha	1 dan; 3x 7 dni	
		<i>Clonostachys rosea</i> sev J1446 (<i>Gliocladium catenulatum</i> sev J1446)	Prestop	0,5 % konc	3x v sezoni	
		izofetamid	Zenby	1,2 L/ha, (400 do 800 L/ha vode)	1dan; 2x (7 dni)	uporaba od začetka cvetenja do spravila pridelka (BBCH 60 - 87)
		pirimetanil	Pyrus 400 SC	2 l/ha	3 dni; 1x	
		pirimetanil	Scala	2 L/ha	3 dni; večkrat*	7 dni na prostem, 7-10 dni zaščiten prostor
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Univerzalni fungicid	1-2g/3-8 L vode/100 m ²	1 dan; na 7 dni	Tretira se od razvojne faze, ko se začnejo oblikovati stoloni (pritlike): stoloni so vidni (dolgi približno 2 cm), pa do faze polnega cvetenja: sekundarni (B) in terciarni (C) cvetovi so odprti, prvi venčni listi odpadajo (BBCH 41-65)
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum	0,1-0,2 kg/ha	1 dan; 4x (7 dni)	uporaba na prostem (od začetka

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
						izračanja pritlik do polnega cvetenja - BBCH 41-65)
Jagodna pepelasta plesen <i>(Sphaerotheca macularis (sin. Podosphaera aphanis))</i> , pepelovke iz družine Erysiphaceae	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornejših sort, • zračenje tunelov.	<i>Ampelomyces quisqualis</i>	AQ-10	70 g/ha	1 dan; 2x 87-10 dni)	
		azoksistrobin	Mirador 250 SC	1 L/ha	3 dni; 3x 7 dni	
			Ortiva	1 L/ha	3 dni; 3x 7 dni	
			Zaftra AZT 250 SC	1 L/ha	3 dni; 3x 7 dni	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo-X	1,5-2,5 kg/ha	ni karence; 6x (7-10 dni)	
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,8 kg/ha	3 dni; 2x (7-14 dni)	
		difenkonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Score 250 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
		difenokonazol + fluksapiroksad	Sercadis plus	0,6 L/ha	1 dan; 3x 7 dni	
		kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	3 kg/ha	1 dan; 8x (7-10 dni)	
			Karbicare	3 kg/ha	1 dan	tretiramo lahko od razvojne faze začetka razvoja listov (BBCH 10) do faze mehčanja jagod (BBCH 85)
		krezosim - metil	Stroby WG	0,3 L/ha	7 dni; večkrat (7-14 dni)	
		penkonazol	Topas 100 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 10 dni	
žveplo	Biotip sulfo 800 SC	3-5 L/ha	7 dni; 4x (7-10 dni)			
	Thiovit Jet	2-4 kg/ha	5 dni; 3x (7-21 dni)			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		COS-OGA	FYTOSAVE	2 L/ha	ni karence; 7x (na 7 dni)	prvo tretiranje preventivno pred pojavom okužbe
		žveplo	Vertipin	6 L/ha (300 do 1000 L vode na ha)	3 dni; 6x (7 dnevni razmak)	
Rdeča listna pegavost jagod <i>(Diplocarpon earliana)</i> in Bela listna pegavost jagod <i>(Mycosphaerella fragariae)</i>	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornejših sort, • ob spomladanskem čiščenju nasada, odstranimo vse odmrle in od bolezni poškodovane dele rastlin, • manjša gostota sajenja. Kemično varstvo: Rastline zavarujemo ob pojavu prvih peg.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprblau Z 35 WG/WP	1,28-1,7 kg/ha; (800 -100 L vode)	3 dni; 2x (7-10 dni)	
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Nordox 75 WG	3,3kg/ha	ČU*, 1x	
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum, Univerzalni fungicid	0,1-0,2 kg/ha; (300-800 L vode)	1 dan; 4x (7 dni)	uporaba na prostem (od začetka izraščanja pritlik do polnega cvetenja - BBCH 41-65)
Jagodna koreninska gniloba <i>(Phytophthora cactorum</i> in <i>P. fragariae)</i>	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornejših sort, • sajenje zdravega sadilnega materiala, • kolobarjenje, • naprava višjih grebenov, zmerno namakanje. Kemično varstvo: Rastline zavarujemo ob pojavu bolezni.	fosetil – Al	Aliette flash	5 kg/ha	14 dni; 3x	
		<i>Pythium oligandrum</i> M1	Polyversum, Univerzalni fungicid	0,05 % konc.; 0,1 do 0,2 kg/ha (200 do 400 L vode na ha)		
Črna pegavost jagod (Antraknoza) <i>(Colletotrichum acutatum</i> in <i>Alternaria alternata)</i>	Agrotehnični ukrepi: • uporaba zdravega sadilnega materiala, • sajenje odpornejših sort, • ob spomladanskem čiščenju nasada, odstranimo vse	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprblau Z 35 WG/WP	1,5 kg/ha	3 dni; 4x (7-10 dni)	
		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,8 kg/ha (1000 l vode)	3 dni; 2x (7-14 dni)	
		ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	3 dni; 2x (7-14 dni)	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	odmrle in od bolezni poškodovane dele rastlin. <u>Kemično varstvo:</u> Rastline škropimo ob pojavu bolezni. Za dobro prezimitev rastlin, je v močno okuženih nasadih nujno jesensko varstvo rastlin.					
Jagodna oglata listna pegavost (<i>Xanthomonas fragariae</i>) (spada med nadzorovane nekarantenska škodljive organizme za sadike jagod - <i>Fragaria</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> • uporaba neokuženega sadilnega materiala, • sajenje odpornejših sort, • dosledno odstranjevanje okuženih delov rastlin iz nasada. <u>Kemično varstvo:</u> Rastline škropimo ob pojavu bolezni.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP/WG	1,5 kg/ha	3 dni; 4x (7-10 dni)	
		baker v obliki bakrovega oksida	Nordox 75 WG	3,3 kg/ha	ČU; 1x	
Jagodov cvetožer (<i>Anthonomus rubi</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> • izogibanje napravi nasadov neposredni v bližini gozda, • uporaba protiinsektnih mrež. <u>Kemično varstvo:</u> Rastline škropimo ob pojavu škodljivca.	ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	1 dan	
		deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	3 dni	tudi za zatiranje listnih uši (Aphididae) in hrčic (Cecidomyiidae)
Jajčasti rilčkar (<i>Otiorynchus sp.</i>)	Uporaba entomopatogenih ogorčic. <u>Kemično varstvo:</u> Za zatiranje nimamo ustreznih sredstev.	azadirahthin A	Azatin EC	1,5 L/ha	7 dni 4x letno	uporaba v zavarovanem prostoru

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Gosenice in sovke (Noctuidae)	Agrotehnični ukrepi: v primeru manjšega napada, gosenice ročno odstranjujemo. Kemično varstvo: s kemičnimi sredstvi škropimo le v primeru velikih napadov.	<i>Bacillus thuringiensis var. kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni karence	
		<i>Bacillus thuringiensis var. aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni karence	
		ciantraniliprol	Benevia	0,75 L/ha	1 dan	ob začetku izleganja sovok (BBCH 12-89) (300-1000 l/ha vode). Deluje na jajčeca in vse razvojne faze gosenice.
		spinosad	Laser Plus	0,15 L/ha; (200 do 600 l/ha vode)	1 dan; 3x 7 dni	
		emamektin	Affirm	2 kg/ha	1 dan; 3x 7 dni	
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	Agrotehnični ukrepi: • nastavljanje vab, • prekrivanje nasadov s protiinsektivnimi mrežami, • redno odstranjevanje napadenih plodov iz nasada in njihovo uničenje, • pogostejše in dosledno obiranje zrelih plodov. Kemično varstvo: Rastline škropimo ob pojavu škode na plodovih.	spinosad	Laser Plus	0,15 L/ha; (200 do 600 l/ha vode)	1 dan; 3x 7 dni	na prostem in v zavarovanem prostoru
			Laser 240 SC	0,3 L/ha; (200 do 600 l/ha vode)	1 dan; 3x 7 dni	
		deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica		ni karence	že pripravljena za neposredno uporabo, enakomerno se porazdeli 100 vab na ha
Uši: <i>Sitobion fragariae</i> in <i>Myzus ascalonicus</i>	Agrotehnični ukrepi: Izogibamo se pretiranemu gnojenju z dušikom. Kemično varstvo: Škropimo, ko opazimo večje populacije uši.	flupiradifuron	Sivanto prime	0,5 L/ha	3 dni; 2x 10 dni	
		pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,75 kg/ha	7 dni; 2x (7-14 dni)	
		spirotetramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	ČU; 2x 14 dni Zaloge v prodaji do: 30.10.2024	do pojava cvetnih stebel in po obiranju. Na prostem dovoljen za zatiranje pršice, v

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
					Zaloge v uporabi do: 30.10.2025	zavarovanem prostoru pa za zatiranje rastlinjakovega ščitkarja
Navadna, koprivova ali fižolova pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: • zračenje tunelov. Kemično varstvo: Škropimo, ko je presežen prag škodljivosti .	abamektin	Vertimec pro	0,75 L/ha	3 dni; 2x	Zaloge v uporabi do 30.9.2024
		<i>Beauveria bassiana</i>	Naturalis	1,25 L/ha	ni karence;	
		heksitiazoks	Nissorun 10 WP	1 kg/ha	3 dni; 1x	
			Nissorun 250 SC	0,32 L/ha; (500 L/ha vode)	3 dni; 1x	uporaba dovoljena na prostem in v zavarovanem prostoru; uporaba najpozneje ko stari listi odmrejo (do BBCH 97)
Mehkokožne pršice (<i>Tarsonemus</i> sp.)	Agrotehnični ukrepi: • zračenje tunelov Kemično varstvo: Škropimo, ko je presežen prag škodljivosti .	milbemektin	Milbeknock	1,25 L/ha	60 dni; 1x	
		spirotetramat	Movento SC 100	1 L/ha	ČU; 2x 14 dni Zaloge v prodaji do:30.10.2024 Zaloge v uporabi do: 30.10.2025	
Resarji (<i>Thrips</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: • zračenje tunelov. Kemično varstvo: Rastline škropimo takrat, ko se pojavijo prvi znaki poškodb na rastlinah.	abamektin	Vertimec Pro	0,75 L/ha	3 dni; 2x	Zaloge v uporabi do 30.9.2024
		<i>Beauveria bassiana</i>	Naturalis	1,5 L/ha	ni karence;	
		spinosad	Laser 240 SC	0,45 L/ha	1 dan*; 3x 7dni	
		spinosad	Laser Plus	0,15 L/ha(200 do 600 l/ha vode)	1 dan; 3x 7 dni	
	piretrin	Asset five	0,64 L/ha	3 dni; 3x;7 dni		
	Agrotehnični ukrepi:	<i>Beauveria bassiana</i>	Naturalis	1,5 L/ha	ni karence;	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rastlinjakov ščitkar (<i>Trialeurodes vaporariorum</i>)	• zračenje tunelov. Kemično varstvo: Škropimo takrat, ko opazimo večji razvoj škodljivca.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev GHA	Botanigard OD	1,5 L/ha	ni karence; 12x	deluje tudi na resarje
			Botanigard WP	0,75 kg/ha	ni karence; 12x	
		flupiradifuron	Sivanto prime	0,625 L/ha	3 dni; 2 x 10 dni	
		spirotetramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	ČU*; 2x 14 dni Zaloge v prodaji do:30.10.2024 Zaloge v uporabi do: 30.10.2025	v zaščitenem prostoru do pojava cvetnih stebel in po obiranju.
Stenice iz rodu Lygus marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Agrotehnični ukrepi: • zračenje tunelov. Kemično varstvo: Proti škodljivcem nimamo registriranih sredstev.					
Polži in lazarji	Agrotehnični ukrepi: • rastje v okolici nasadov pogosto kosimo, da se polži ne morejo razmnoževati v njem, • v medvrstni prostor položimo zastirko iz agrotekstila. Kemično varstvo: Sredstvo proti polžem (vabe) uporabimo takrat, ko nam povzročajo večjo škodo.	metaldehid	Plantella Arion	7-10 kg/ha	21 dni	
			Gusto 3-Polžomor	6 kg/ha		
			Celaflor Limex	140g/100m ²	ni omejitev	
			Metarex Inov	7-10 kg/ha	21 dni	
		železov (III) fosfat	Položomor bio vaba	50kg/ha	ni karence, 4x	
			Solabiol proti polžem	50kg/ha	ni karence, 4x	
			Bio Plantella arion proti polžem	3,8 g/m ²	ni karence; 4 x (7-14 dni)	
			Ferramol	50kg/ha 4x	ni karence, 4x	
Naturen bio	3,0 g/m ²	ni karence; 4 x (7-14 dni)				
Pleveli	Agrotehnični ukrepi: • pletev, • zastiranje tal s folijami.	kletodim	Select super	1 L/ha; 2 L/ha (plazeča pirnica); (200 do 400 l/ha)	30 dni	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		klopiralid	Clap	0,4L/ha	ČU; 3x	Na isti površini se priporoča uporaba sredstva vsake tri leta
			Clap forte	0,167 L/ha	ČU, 1x	
		pelargonska kislina	Beloukha	16 L/ha	ČU; 2x na 7 dni	Tretira se medvrstni prostor po vzniku posevka ali po presajanju sadik gojenih rastlin, vse do spravila pridelka (BBCH 10-97), ob obvezni uporabi ščitnikov
		izoksaben	Flexidor	0,25 L/ha	1 ČU, 1x	na prostem
		pendimetalin	Stomp Aqua	2,9 L/ha	ČU	

12.8 INTEGRIRANO VARSTVO AMERIŠKIH BOROVNIC

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Siva plesen ali gniloba (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornejših sort, • zmerno gnojenje z dušikom, • vzdrževanje zračnega grma z ustrezno rezjo. Kemično varstvo: Škropimo v cvet in plod pred dežjem.	ciprodinil + fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	10 dni; 3x 10 dni	delno deluje na monilijo
		fenheksamid	Teldor SC 500	2 L/ha	3 dni*; 4x (7-14 dni)	
		boskalid, piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	7 dni; 2x; 7-10 dni	
		<i>Aureobasidium pullulans</i> (de Bary) Arnaud (seva DSM 14940 in 14941)	Botector	1 kg/ha	1 dan	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i>	Amylo - X	1,5-2,5kg/ha	ni karence; 6x; 7-10 dni	

		subsp. plantarum, sev D747				
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade Aso	8 L/ha	ni karence; 6x	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-037 kg/ha	1 dan; 10x (7dni)	zmanjševanje okužb
Monilija (<i>Monilinia vaccinii-corymbosi</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornejših sort, • izrezovanje okuženih poganjkov, • zatiranje apotecijev v tleh z mehanskimi in kemičnimi metodami (koncentrirana urea, zelena galica), • pobiranje in odstranjevanje okuženih plodov iz nasada. Kemično varstvo: Poudarek je na preprečevanju prve okužbe poganjkov.	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG in WP	2 do 3 kg/ha	ČU; 3x (7-10 dni)	škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former subtilis) str. QST 713	Serenade Aso	8 L/ha		
		difenkonazol	Mavita 250 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Score 250 EC	0,5 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
		tebukonazol	Folicur EW 250	0,8 L/ha	ČU; 1x	uporabljamo pred cvetenjem
	boskalid, piraklostrobin	Signum	1 kg/ha	7 dni; 2x; 7-10 dni		
Antraknoza (<i>Colletotrichum acutatum</i>)	Agrotehnični ukrepi: • optimalno namakanje, • hlajenje plodov neposredno po obiranju. Kemično varstvo: Rastline škropimo ob pojavu bolezni.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG in WP	2 do 3 kg/ha	ČU; 3x (7-10 dni)	škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	7 dni; 2x (7-10 dni)	
Pepelovke (<i>Microsphaera vaccinii</i> , <i>Sphaerotheca mors-uvae</i> , <i>Erysiphe</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: Izogibamo se pretiranemu gnojenju z dušikom. Kemično varstvo:	kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	5 kg/ha	1 dan; 8x (7-10 dni)	
		krezoksim - metil	Stroby WG	0,2 kg/ha	21 dni, 3x 10-14 dni	od fenološke faze pojava socvetja do fenološke faze barvanja jagod (BBCH 51-85)

Rastline škropimo takrat, ko se pojavi škoda.	žveplo	Biotip Sulfo 800 SC	3-5 L/ha	7 dni; 4x (7-10 dni)*	stransko delovanje vseh sredstev na pršice in sesajoče žuželke.
		Thiovit Jet	4-5 kg/ha	7 dni; 4x	
		Microthiol special	7 kg/ha	7 dni; 6x (7-14 dni)	v razvojni fazi, ko so prvi cvetni brsti ločeni na podaljšanem grozdu, do faze nadaljevanja dozorevanja: intenzivnost sortno značilnih barv narašča (BBCH 57-85)
		Microthiol disperss	7 kg/ha	7 dni; 6x (7-14 dni)	v razvojni fazi, ko so prvi cvetni brsti ločeni na podaljšanem grozdu, do faze nadaljevanja dozorevanja: intenzivnost sortno značilnih barv narašča (BBCH 57-85)
		Sulfar	7 kg/ha	7 dni; 6x (7-14 dni)	v razvojni fazi, ko so prvi cvetni brsti ločeni na podaljšanem grozdu, do faze nadaljevanja dozorevanja: intenzivnost sortno značilnih barv narašča (BBCH 57-85). Sredstvo ima stransko

						delovanje na pršice.
		COS-OGA	FYTO SAVE	2 L/ha	ni karence; 5x (7 dni-10 dni)	za delno zmanjševanje okužb s pepelovkami iz družine Erysiphaceae
Listne pegavosti (<i>Mycosphaerella</i> spp., <i>Colletotrichum acutatum</i> , <i>Septoria</i>) Bakterijska pegavost (<i>Pseudomonas</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: Izogibamo se pretiranemu gnojenju z dušikom. Kemično varstvo: Rastline škropimo v času mirovanja ali na začetku pomladi.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG in WP	2 do 3 kg/ha	ČU; 3x (7-10 dni)	škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju
Rak stebila (<i>Botryosphaeria corticis</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornejših sort, • izrezovanje okuženih poganjkov.					
Odmiranje stebel (<i>Fusicoccum putrefaciens</i> (<i>Godronia cassandrae</i> f. sp. <i>vaccinii</i>))	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornejših sort, • izrezovanje okuženih poganjkov. Kemično varstvo: Rastline škropimo v času mirovanja ali na začetku pomladi.	bakrov oksiklorid	Cuprablau Z 35 WG in Cuprablau Z 35 WP	2 do 3 kg/ha	ČU; 3x (7-10 dni)	škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju
Sušenje vej <i>Phomopsis vaccinii</i> (<i>Diaporthe vaccinii</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornejših sort, • izrezovanje okuženih poganjkov. Kemično varstvo: Rastline škropimo v času mirovanja ali na začetku pomladi.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG in Cuprablau Z 35 WP	2 do 3 kg/ha	ČU; 3x (7-10 dni)	škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju
Koreninska gniloba (<i>Phytophthora</i> sp.,	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornejših sort,	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG in Cuprablau Z 35 WP	2 do 3 kg/ha (500 do 1000 L/ha vode)	ČU; 3x (7-10 dni)	škropljenje spomladi pred cvetenjem ali po obiranju

<i>Phytophthora cinnamomi</i>	sajenje na odcedne lege ali na višje grebene. Kemično varstvo: Rastline škropimo v času mirovanja ali na začetku pomladi.					
		Sredstvo za fumigacijo (zaplinjanje) tal. Fumigacija zemlje v nasadih jagodičevja se opravi na obdelovalni površini območja koreninskega sistema dreves v sadovnjaku ali grmov v nasadih jagodičevja. Tla se tretira z uporabo metod, ki so priporočene za manjše površine, ali pa se zemljo odstrani in se jo tretira kot v kupih.				
Plodova vinska mušica <i>Drosophila suzukii</i>	Agrotehnični ukrepi: nastavljanje vab, prekrivanje s protiinsektivnimi mrežami, sajenje zgodnejših sort, pogostejše in dosledno obiranje obiranje napadenih plodov in njihovo odstranjevanje iz nasada. Kemično varstvo: rastline škropimo takrat, ko se pojavijo prve mušice, priporočeno je škropljenje v večernih urah ali ponoči.	spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
		spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser Plus	0,2 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
		deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica	100 vab na ha	ni karence	že pripravljena za neposredno uporabo, enakomerno se porazdeli
Hrčica <i>(Dasineura oxycoccana)</i>	Agrotehnični ukrepi: nastavljanje rumenih lepljivih plošč, večkratna plitva obdelava tal pod grmi.					Na hrčico delno vpliva škropljenje s sredstvi na osnovi žvepla.
Listne uši (Aphididae)	Agrotehnični ukrepi: Izogibamo se pretiranemu gnojenju z dušikom. Kemično varstvo: Rastline škropimo takrat, ko se pojavi škoda.	pirimikarb	Pirimor 50 WG	0,5 kg/ha	7 dni; 2x (7-14 dni)	upoštevati 20 m neškropljen varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda.
		spirotetramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	ČU; 2x 14 dni	Zaloge v prodaji do:30.10.2024

					Zaloge v uporabi do: 30.10.2025	
		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen	2 % koncentracija	ni karence; večkrat (7-10 dni)	Zmanjšuje populacije listnih uši (Aphididae), ščitkarjev (Aleyrodidae), kaparjev (Cocina) in gibljivih stadijev pršic prelk (Tertranychidae). Uporaba, ko so temperature zraka pod 25 °C.
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni karence; 1x	Deluje tudi na kaparje (Coccoidae) in pršice (Acardiae)
Kaparji (Coccoidea)	Agrotehnični ukrepi: izrezovanje starega lesa. Kemično varstvo: Rastline škropimo takrat, ko se pojavi škoda.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni karence; 1x	deluje tudi na listne uši (Aphididae) in pršice (Acardiae)
		spirotetramat	Movento SC 100	0,75 L/ha	ČU; 2x 14 dni Zaloge v prodaji do:30.10.2024 Zaloge v uporabi do: 30.10.2025	

		olja navadne ogrščice	Celaflor Naturen	2 % koncentracija	ni karence; večkrat (7-10 dni)	zmanjšuje populacije listnih uši (Aphididae), ščitkarjev (Aleyrodidae), kaparjev (Cocina) in gibljivih stadijev pršic prelk (Tertranychidae). Uporaba, ko so temperature zraka pod 25 °C.
Gosenice škodljivih metuljev <i>Lepidoptera</i> spp.	Agrotehnični ukrepi: odstranjevanje zapredkov. Kemično varstvo: Škropljenje opravimo, ko se izležejo prve gosenice.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni karence; 3x 7 dni	
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni karence; 7-10 dni	
Pleveli	Agrotehnični ukrepi: • pletev, • zastiranje s folijami, • zastiranje z žaganjem iglavcev.	pelargonska kislina	Beloukha	16 L/ha	ČU; 2x (2-7 dni)	Uporaba je dovoljena le v vrsti in v pasu. Najvišji dovoljen odmerek sredstva pri tretiranju v pasovih je 10,67 L/ha.
		pendimetalin	Stomp Aqua	2,9 l/ha	ČU; 1x	
Sredstva ni dovoljeno uporabljati na tleh z deležem organske snovi nad 6% (močvirska/šotna tla) ter zelo lahkih tleh (peščena, prodnata in kamnita tla)						

12.9 INTEGRIRANO VARSTVO MALIN

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Siva plesen ali gniloba <i>(Botriotinia fuckeliana)</i>	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornejših sort, • zmerno gnojenje z dušikom, • vzdrževanje zračnega grma, • pridelovanje v zavarovanem prostoru. Kemično varstvo: Rastline škropimo v začetku cvetenja ter ob pojavu bolezni na plodovih.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i>	Serenade ASO	8 L/ha, 1,5 - 2,5 kg/ha	ni karence; 6x	uporaba do barvanja plodov
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1 dan; 10x (7dni)	zmanjševanje okužb, stransko delovanje na pepelovke
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo - X	1,5-2,5 kg/ha	0;6x (7-10 dni)	zmanjševanje okužb, na prostem in v zavarovanih prostorih
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	7 dni; 2x (7-10 dni)	deluje tudi na malinovo sušico
		ciprodinil-fludioksonil	Switch 62,5 WG	1 kg/ha	10 dni; 2x (10 dni)	
		fenheksamid	Teldor SC 500	1,5 L/ha	7 dni; 4x (7-10 dni)	
		pirimetanil	Pyrus 400 SC	2 L/ha	7 dni; 2x	
		pirimetanil	Scala	2 L/ha	3 dni	uporaba do začetka cvetenja (10 % odprtih cvetov).
Malinova sušica <i>(Didymella appanate)</i> <i>(Leptosphaeria coniothyrium)</i>	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornejših sort, • vzdrževanje zračnega grma (prava gostota poganjkov in odstranjevanje plevelov), • rez starih rodnih poganjkov po obiranju,	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,28-1,7 kg/ha	ČU; 2x (7-10 dni)	Na malinovo sušico delujejo tudi listna gnojila z večjo količino bakra.
		boskalid+ piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	7 dni; 2x (7-10 dni)	
		difenokonazol	Difenzone	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	odrezane poganjke odstranimo iz nasada in sežgemo, uravnoteženo gnojenje. <u>Kemično varstvo:</u> Bolezen zatiramo od pomladi do začetka zorenja in po obiranju.		Score 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
Malinova rja (<i>Phragmidium rubi-idea</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> zračen sklop rastlin. <u>Kemično varstvo:</u> Škropimo pred cvetenjem ali po obiranju.	difenokonazol	Difenzione	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Score 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
Koreninska gniloba (<i>Phytophthora fragariae</i> var. <i>rubi</i>) in druge talne glive , kot so <i>Fusarium</i> , <i>Verticillium</i> , <i>Plasmodiophora</i> , <i>Rhizoctonia</i> , <i>Phytophthora</i> in druge	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> sajenje odpornejših sort, zdrav sadilni material, sajenje na odcedne lege, sajenje na grebene.					
Pepelovke (<i>Erysiphe</i> spp.) iz družine Erysiphaceae (<i>Sphaerotheca mors-</i>	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> ustrezno zračenje tunelov, redčenje gram z izrezovanjem poganjkov do tal. <u>Kemično varstvo:</u>	izolat M-10 glive <i>Ampelomyces quisqualis</i>	AQ-10	70 g/ha	1 dan; 2x (7-10 dni)	
		kalijev hidrogen karbonat	Karbicure	5 kg/ha (500 - 1000 L vode na ha)	1 dan; 8x	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
<i>uvae, Podosphaera aphanis)</i>	Škropimo ob pojavu bolezni.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> subsp. <i>plantarum</i> , sev D747	Amylo - X	1,5-2,5kg/ha	0;6x;(7-10 dni)	Amylo – X: zmanjševanje okužb na prostem in v zavarovanih prostorih
		žveplo	Thiovit jet	4-7 kg/ha	7 dni; 4x (7-14)	
		kalijev hidrogen karbonat	Vitisan	5 kg/ha	1 dan; 8x (7-10 dni)	od faze mišjih ušes (BBCH 03) do odpadanja listov (BBCH 93)
		difenokonazol	Score 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
			Mavita 250 EC	0,4 L/ha	3 dni; 2x 7 dni	
		žveplo	Biotip Sulfo 800 SC	3-5 L/ha	7 dni; 4x (7-10 dni)	Žveplo deluje tudi na pršice in sesajoče žuželke.
		COS-OGA	Fytosave	2 L/ha	ni karence; 5x (na 7 dni)	
		žveplo	Microthiol disperss	7,0 kg/ha	7 dni; 6x (na 14 dni)	Tretiranje, ko so temperature zraka med 15 in 25 °C
			Microthiol SC	4,0-5,0 L/ha	7 dni; 6x (na 14 dni)	
			Microthiol special	7 kg/ha	7 dni; 6x (na 7-14 dni)	
			Sulfar	7 kg/ha	7 dni; 6x (na 7-14 dni)	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> (former <i>subtilis</i>) str. QST 713	Serenade aso	8 L/ha	ni karence; do 6x v rastni dobi	tudi za sivo plesen, tretiranje v razvojnih stadijih od nabrekanja cvetnih brstov do nadaljevanja barvanja plodov (BBCH 51-85)

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Pegavosti (<i>Mycosphaerella rubi</i>)	Agrotehnični ukrepi: • ustrezno zračenje tunelov, • redčenje gram z izrezovanjem poganjkov do tal. Kemično varstvo: Škropimo ob pojavu bolezni.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,28-1,7 kg/ha	ČU; 2x (7-10 dni)	
Jagodov cvetožer (<i>Anthonomus rubi</i>)	Agrotehnični ukrepi: izogibamo se napravi nasadov v neposredni bližini gozda.					
Malinar ali malinov hrošč (<i>Byturus tomentosus</i>)	Agrotehnični ukrepi: • obešanje lepljivih plošč, • izobešanje feromonskih pasti v posebnih lovilnih posodah.					
Gosenice škodljivih metuljev (<i>Lepidoptera</i> spp.)	Agrotehnični ukrepi: odstranjevanje zapredkov. Kemično varstvo: Škropljenje opravimo, ko se izležejo prve gosenice. Škropimo le ob večjem pojavu škodljivca.	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG	1 kg/ha	ni karence	
Malinova hrčica (<i>Rosseliella theobaldi</i>)	Agrotehnični ukrepi: • izrezovanje in zažiganje napadenih poganjkov, • obešanje lepljivih plošč, • feromonske vabe.					Feromonske vabe z lepljivo ploščo.
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	Agrotehnični ukrepi: • ulov na prehranske vabe, • prekrivanje s protiinsektivnimi mrežami. Kemično varstvo:	spinosad (spinosin A+spinosin D)	Laser 240 SC	0,4 L/ha	3 dni; 2x na 10 dni	
			Laser Plus	0,2 L/ha	3 dni; 2x na 10 dni	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Rastline škropimo takrat, ko se pojavijo prve mušice.	deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica		ni potrebna	že pripravljena za neposredno uporabo, enakomerno se porazdeli 100 vab na ha
Navadna pršica (<i>Tetranychus urticae</i>)	Agrotehnični ukrepi: • ustrezna rez (redok sklop rastlin), • zračenje tunelov. Kemično varstvo: Rastline tretiramo ob pojavu škodljivca.	acekvincil	Kanemite SC	1,25 L/ha	ČU; 1x	Zatiranje pršic šiškarič (Eriophyidae). Tretiranje je dovoljeno le po končanem obiranju malin in robid.
		<i>Beauveria bassiana</i>	Naturalis	1,5 L/ha	ni karence;	
		žveplo	Microthiol special	7 kg/ha	7 dni; 6x (14 dni)	
			Microthiol desperss	7 kg/ha	7 dni; 6x (14 dni)	
			Microthiol SC	4-5 L/ha	7 dni; 6x (14 dni)	
		Sulfar	7 kg/ha	7 dni; 6x (7-14 dni)		
		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna; 1x	
olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna; 3x	Celaflor, deluje na gibljive stadije		
Listne uši (<i>Aphididae</i>)	Agrotehnični ukrepi: zmerno gnojenje z dušikom. Kemično varstvo:	<i>Beauveria bassiana</i> , soj ATCC 74040	Naturalis	1,5 L/ha	ni potrebna;	
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna; 3x	zmanjševanje populacije

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	Škropimo takrat, ko opazimo večjo populacijo uši.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha	ni potrebna; 1x	
Ščitkarji: (<i>Trialeurodes vaporariorum</i> , <i>Bemisia tabaci</i> <i>Bemisia argentifoli</i>)	Agrotehnični ukrepi: zračenje tunelov.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev GHA	Botanigard WP	0,75 kg/ha	ni potrebna; 12x	za nasade na prostem.
		olje navadne ogrščice	Celaflor Naturen naravni insekticid za sadje, vrtnine in okrasne rastline - koncentrat	2%	ni potrebna; 3x	zmanjševanje populacije
Pleveli	Agrotehnični ukrepi: • sajenje rastlin na agrotekstil ali polietilensko folijo, • plitvo okopavanje, • ročna pletev.	glifosat v obliki izopropilamino soli	Tajfun 360	20-80 mL/100 m ² (100-300 l vode na ha)	7 dni; 2x (30 dni)	
		pelargonska kislina	Beloukha	16 L/ha	ČU; 2x (na 2-7 dni)	Uporaba sredstva Beloukha je dovoljena le v vrsti in v pasu. Najvišji dovoljen odmerek sredstva pri tretiranju v pasovih je 10,67 L/ha
		pendimetalin	Stomp aqua	2,9 L/ha		Tretira se nezapleveljena tla, v času od spravila pridelka do začetka brstenja spomladi.

12.10 INTEGRIRANO VARSTVO OREHA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Orehova črna listna pegavost (<i>Xanthomonas arboricola</i> pv. <i>juglandis</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sadimo pozne sorte, ki so navadno manj občutljive, • z rezjo skrbimo za odprto in zračno krošnj, • zimsko dognojevanje s P- in K-gnojili opravimo jeseni, • napadene dele drevesa zažgemo. Kemično varstvo izvajamo šele, ko se pojavijo prvi simptomi bolezni. Ker je raba FFS omejena predvsem na jesensko zimski čas, v dobi rasti uporabljamo listna gnojila z večjim deležem bakra.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (7-10 dnevni razmak)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	2,6 do 7,9 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevni intervalih)	MANJŠA UPORABA! V jesenskozimskem času.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 3XL (v 14 dnevni intervalih)	MANJŠA UPORABA! V jesenskozimskem času.
			Cuprablau Z 50 WP	2,4 kg/ha		
bakterijske bolezni iz rodov <i>Xanthomonas</i> spp.		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (7-10 dnevni razmak)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	2,6 do 7,9 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevni intervalih)	MANJŠA UPORABA! V jesenskozimskem času.
Rjava apikalna nekroza orehov (ang. BAN, brown apical necrosis)	Agrotehnični ukrepi: • odstranjujemo mumificirane plodove, • redno apnimo zakisana tla, • skrbimo za dobro prehranjenost dreves - predvsem s fosforjem, kalcijem, manganom in magnezijem.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranjmi naj bo 10-15 dni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rjava orehova pegavost (<i>Ophiognomonia leptostyla</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sadimo manj občutljive sorte, • izbiramo zračne lokacije, • oblikujemo odprte in zračne krošnje, • skrbimo za dobro prehranjenost dreves, • jeseni pograbimo in zažgemo okuženo listje in plodove.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranjmi naj bo 10-15 dni.
Gniloba in trohnoba korenin in krošnje (glive iz rodov <i>Armillaria</i> in <i>Phytophthora</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje zdravih sadik, • naprava nasada na očiščenih zemljiščih brez ostankov korenin izkrčenih dreves, • izogibanje zemljiščem z visoko podtalnico in preprečevanje zastajanja vode (zlasti okrog debel) s talno in površinsko drenažo.					
Rak skorje: globinski rak skorje (bakterija <i>Erwinia rubrifaciens</i>) in površinski rak skorje (bakterija <i>Erwinia nigrifluens</i>)	Agrotehnični ukrepi: • izbira rastišča z dobrim vodnim režimom, • skrb za dobro kondicijo in bujno rast dreves in zadostna oskoba z vodo spomladi in poleti.					
bakterijske bolezni iz rodov <i>Pseudomonas</i> spp.		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (7-10 dnevni razmak)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	2,6 do 7,9 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevni intervalih)	MANJŠA UPORABA! V jesenskozimskem času.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
glive iz rodu <i>Alternaria</i> spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranjami naj bo 10-15 dni.
glive iz rodu <i>Cladosporium</i> spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	
glive iz rodu <i>Colletotrichum</i> spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	
glive iz rodu <i>Fusarium</i> spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	
Pepelovka (<i>Phyllactinia guttata</i>)		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha Najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo	1 dan 10XL (v časovnem intervalu 7 dni)	MANJŠA UPORABA! Od razvojne faze prvi listi razprti do faze užitno zreli plodovi (BBCH 11-89).
gliva <i>Gibberella baccata</i>		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranjami naj bo 10-15 dni.
Jabolčni zavijač (<i>Cydia pomonella</i>)	Agrotehnični ukrepi: Odstranjevanje in požig napadenih plodov pri prvi generaciji (mladi nasadi).	klorantraniliprol	Coragen	300 mL/ha oz. 18-20mL/hL	21 dni 2XL (interval ne sme biti krajši od 12 dni)	MANJŠA UPORABA! Od fenološke faze značilne velikosti plodov dalje (od BBCH 73).

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
			Voliam	300 mL/ha oz. 18-20mL/hL	21 dni 2XL (interval ne sme biti krajši od 12 dni)	
		granulozni virus <i>Cydia pomonella</i>	Madex max	50 mL/ha na 1 meter višine krošnje	ni potrebna 10XL	MANJŠA UPORABA!
		(E,E)-8,10-dodekadien-1-ol (codlemone)	SemiosNET-Codling Moth	2 – 2,5 razpršilnika/ha	ni potrebna	Sintetični feromon za metodo zbeganja . Čas uporabe je pred letenjem jabolčnega zavijača, od cvetenja do obiranja pridelka (BBCH 60-99).
		(E,E)-8,10-dodekadien-1-ol (codlemone)	Checkmate puffer CM-PRO	2 do 3 enote/ha	zagotovljena z načinom uporabe	Sintetični feromon za metodo zbeganja .
Naprave za sproščanje se namesti in aktivira spomladi, pred pojavom metuljkov oziroma ob začetku pojava metuljkov, ko se ulovi prvi metuljček jabolčnega zavijača, ki služi kot začetni datum za enega izmed modelov napovedovanja škodljivosti jabolčnega zavijača.						
Orehova muha (<i>Rhagoletis completa</i>)	Agrotehnični ukrepi: • redna rez dreves in skrb za dobro osvetlitev krošnje, • plitva jesenska ali spomladanska obdelava tal pod drevesi, • odstraniti in zažgati počrnele odpadle plodove z žerkami, • prekrivanje tal pod krošnjami oreha: čvrsto pritrditi ponjavo iz tekstila ali vrtno kopreno (tla naj bodo prekrita od začetka julija do konca avgusta; ukrep je primeren za posamezna drevesa, zlasti v naseljih).	deltametrin	Decis trap orehova muha	50 do 100 pasti/ha	zagotovljena z načinom uporabe	Pasti učinkovito delujejo do 150 dni.
		spinosad (spinosin A + spinosin D)	Laser 240 SC Laser plus	max 0,15 L/ha max 0,075 L/ha	30 dni 3XL	MANJŠA UPORABA! Škropilni brozgi se doda ustrezen prehranski atraktant (Nutrel) skladno z navodilom za uporabo, ki služi kot vaba za orehovo muho. Tretira se le tretjino drevesne krošnje.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	<u>Kemično varstvo:</u> • spremljanje leta muhe s pomočjo rumenih lepljivih plošč, skupaj z atraktantom (obesimo jih sredi julija v senčne dele krošenj, eno na višino 2 m, drugo v zgornjo polovico krošnje; spremljamo vse do začetka septembra), • ob prvem ulovu orehove muhe tretjino drevesne krošnje poškopimo s pripravkom Laser 240 SC + Nutrel ali Laser plus + Nutrel ter ponovno čez 7-14 dni.					
Marmorirana smrdljivka <i>(Halyomorpha halys)</i>	Izmenično mulčenje nasada po pasovih, da se stenice zadržijo na nepokošenih travah in zeleh.	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	30 dni	MANJŠA UPORABA! Na istem zemljišču tretira največ enkrat v eni rastni sezoni. MANJŠA UPORABA! Na istem zemljišču tretira največ dvakrat v eni rastni sezoni.
			Decis 2,5 EC	0,5 L/ha		
Uši (Aphididae): velika orehova listna uš (<i>Panaphis juglandis</i>), mala orehova listna uš (<i>Chromaphis juglandicola</i>), kaparji (Coccoidae), pršice (Acardiae): orehova pršica (<i>Phyllocoptes unguiculatus</i>), orehova mehurjasta pršica (<i>Eriophyes</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> • naseljevanje naravnih sovražnikov, • pri mladih orehih močno napadene liste potrgamo in zažgemo.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha ali 2 x 10 L/ha	ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
<i>tristriata, Eriophyes tristrata erineae)</i>						

12.11 INTEGRIRANO VARSTVO LESKE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Bakterijski ožig leske (<i>Xanthomonas campestris</i> pv. <i>corylina</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje zdravega materiala, • izrezovanje obolelih poganjkov, • razkuževanje škarij pred rezjo in po njej, • zgodnje uničevanje koreninskih izrastkov s herbicidi, • natančno opazovanje rastlin, • sistematično krčenje okuženih matičnih rastlin v drevesnicah, • skrb za dobro kondicijo rastlin in ustrežna prehrana.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranjami naj bo 10-15 dni.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnom razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxtat	3,6 do 6,6 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevni intervalih)	MANJŠA UPORABA! V jesenskozimskem času.
		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 2XL	MANJŠA UPORABA! Tretiranje se opravi spomladi po zimski rezi, v času brstenja

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
			Cuprablau Z 50 WP	2,4 kg/ha		(pred cvetenjem) ter v jeseni po pravilu pridelka in odpadanju listja.
Bakterijske bolezni iz rodov <i>Xanthomonas</i> spp.		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	3,6 do 6,6 L/ha	14 dni 3XL	MANJŠA UPORABA! V jesenskozimskem času.
Bakterijski rak leske (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>avellanae</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje zdravih sadik, • uporaba herbicidov za uničevanje koreninskih izrastkov, • čim manj rezi, • razkuževanje škarij, • natančno opazovanje rastlin, • skrb za dobro kondicijo rastlin in ustrezna prehrana.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
		baker v obliki trivalentnega bakrovega sulfata	Cuproxat	3,6 do 6,6 L/ha	14 dni 3XL (v 14 dnevih intervalih)	MANJŠA UPORABA! V jesenskozimskem času.
Leskova pepelovka (<i>Phyllactinia guttata</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje manj občutljivih sort, • ustrezna prehrana in kondicija rastlin, • oblikovanje zračnih krošenj.	<i>Bacillus amyloliquifaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha Najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo	1 dan 10XL	MANJŠA UPORABA! Od razvojne faze prvi listi razprti do faze užitno zreli plodovi (BBCH 11-89).

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
		žveplo	Vertipin	7,0 L/ha	3 dni 11XL (v 7 dnevni razmikih)	MANJŠA UPORABA! Od fenološke faze vidni prvi posamezni cvetni brsti do faze začetka dozorevanja plodov (BBCH 53-81).
Pegavost leske (<i>Gloeosporium coryli</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje manj občutljivih sort, • vzdrževanje dobrega zračnega režima v nasadu.	boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
Rjavenje listnih pecljev, zelenih ovojníc in plodov (<i>Sphaceloma coryli</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje manj občutljivih sort, • vzdrževanje dobrega zračnega režima v nasadu.					
Rak (<i>Cytospora corylicola</i>)	Agrotehnični ukrepi: • napadeno vejo odrežemo nekaj cm pod obolelim delom in zažgemo, • dobra oskrba tal z organsko snovjo in gnojenje, zlasti z Mg, K in N, • sajenje preverjenih sadik.	baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
glive iz rodu Alternaria spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
glive iz rodu Cladosporium spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠE UPORABE! Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.
glive iz rodu Colletotrichum spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠE UPORABE! Razmak med tretiranji naj bo 10-15 dni.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
glive iz rodu <i>Fusarium</i> spp.		boskalid + piraklostrobin	Signum	1,0 kg/ha	28 dni 2XL	MANJŠA UPORABA! Razmak med tretiranjmi naj bo 10-15 dni.
Fitoplazme (Candidatus <i>Phytoplasma fragariae</i> in druge)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje zdravih sadik iz preverjenih drevesnic, • čim hitrejša izkrčitev in sežig simptomatičnih rastlin, s koreninami vred.					
Gniloba lešnikov (<i>Monilinia coryli</i>)	Agrotehnični ukrepi: ustrezna prehrana rastlin.					
Lešnikar (<i>Curculio nucum</i>)	Agrotehnični ukrepi: z mehansko obdelavo tal pod grmi spomladi preženemo lešnikarja, ki prezimlja v tleh.	<i>Beauveria bassiana</i> , sev ATCC 74040	Naturalis	3 L /ha	ni potrebna	MANJŠA UPORABA! Tretira se zemljišče pod grmi leske. Optimalni čas uporabe je jeseni.
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Agrotehnični ukrepi: Izmenično mulčenje nasada po pasovih, da se stenice zadržijo na nepokošenih travah in zeleh.	deltametrin	Decis 100 EC	75 mL/ha	30 dni	MANJŠA UPORABA! Na istem zemljišču tretira največ enkrat v eni rastni sezoni.
			Decis 2,5 EC	0,5 L/ha		MANJŠA UPORABA! Na istem zemljišču tretira največ dvakrat v eni rastni sezoni.
Uši (Aphididae): mala rumena listna uš (<i>Myzocallis coryli</i>), velika zelena uš poganjkov (<i>Crylobium avellanae</i>), kaparji (Coccoidae): ameriški kapar	Agrotehnični ukrepi: • naseljevanje naravnih sovražnikov, • pri mladih leskah močno napadene liste potrgamo in zažgemo.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha ali 2 x 10 L/ha	ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
(<i>Quadraspidiotus perniciosus</i>), češpljev kapar (<i>Parthenolecanium corni</i>), pršice (<i>Acardiae</i>): leskova brstna pršica (<i>Phytoptus avellanae</i>)						
Leskov rogin (<i>Oberea linearis</i>)	Agrotehnični ukrepi: • napadene poganjke odrežemo nekaj cm pod zlomljenim delom in jih zažgemo, • plitva obdelava tal spomladi.					
Listna osa ali grizlica (<i>Croesus septentrionalis</i>)	Agrotehnični ukrepi: • uničenje napadenih listov, • nameščanje belih lepljivih plošč.					

12.12 INTEGRIRANO VARSTVO KOSTANJA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Kostanjev rak (<i>Cryphonectria parasitica</i>)		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan 10XL (v intervalu 7 dni)	MANJŠA UPORABA! Od razvojne faze začetka cvetenja do faze užitno zreli plodovi (BBCH 61-89).

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Rak (<i>Cytospora corylicola</i>)		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnom razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
Črnilovka kostanja (<i>Phytophthora cambivora</i>)	Agrotehnični ukrepi: • sajenje odpornih sort, • cepljenje na evrojaponske križance, • izbira primernih rastišč, • izrezovanje in sežig obolelih korenin in skorje.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha (najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan 10XL (v intervalu 7 dni)	MANJŠE UPORABE! Od razvojne faze začetka cvetenja do faze užitno zreli plodovi (BBCH 61-89).
Rjavenje plodov kostanja (<i>Gnomoniopsis smithogilvyi</i>)	Agrotehnični ukrepi: • previdnost pri nakupu sadik, • v nasadu odstranjujemo in zažgemo odpadle ježice, • z drevs porežemo in zažgemo prizadete poganjke, • skrbimo za optimalne rastne razmere, zlasti med zorenjem plodov.					
Bakterijske bolezni iz rodov <i>Pseudomonas</i> spp. in <i>Xanthomonas</i> spp.		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnom razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Listna pegavost kostanjev (<i>Mycosphaerella maculiformis</i>)		baker v obliki bakrovega oksiklorida	Cuprablau Z 35 WG	1,6-1,7 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevnem razmaku)	Tretiranje se opravi spomladi ob brstenju (BBCH 00-19) oziroma jeseni, pozimi in zgodaj spomladi.
Koreninska gniloba (<i>Phytophthora cinnamomi</i>)		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha Najvišji skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo	1 dan 10XL (v intervalu 7 dni)	MANJŠA UPORABA! Od razvojne faze začetka cvetenja do faze užitno zreli plodovi (BBCH 61-89).
Ameriški lešnikov zavijač (<i>Cydia latiferreana</i>) Žirov zavijač (<i>Cydia fagiglandana</i>), Kostanjev zavijač (<i>Cydia splendana</i>)		klorantraniliprol	Coragen Voliam	300 mL/ha oz. 18-20mL/hL	21 dni 2XL	MANJŠE UPORABE! Od fenološke faze značilne velikosti plodov dalje (od BBCH 73).
Kostanjar (<i>Balaninus elephas</i>)	Agrotehnični ukrepi: • spomladanska obdelava tal pod drevesi, • odstranjevanje naluknjanih plodov.					
Ambrozijski podlubnik (<i>Xylosandrus germanus</i>)	Dobra prehrana in vzdrževanje kondicije dreves.					

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Kostanjeva šiškariča (<i>Dryocosmus kuriphilus</i>)	Proti koncu aprila ali do sredine maja opazujemo odganjanje kostanja in v primeru pojava zadebelitev brstov, poganjkov ali pojava šišk na listnih žilah, le-te porežemo in uničimo . To je potrebno napraviti, še preden začnejo iz šišk izletati osice, najpozneje do sredine junija. Dolgoročno najbolj učinkovit ukrep je vnos parazitoida Tormus sinensis (tujerodna vrsta; pred vnosom je potrebno pridobiti dovoljenje UVHVVR).					
Uši (Aphididae), kaparji (Coccoidae), pršice (Acardiae)		parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha ali 2 x 10 L/ha	ni potrebna	Zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije .

12.13 INTEGRIRANO VARSTVO OLJK

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Pavje oko (<i>Venturia oleaginea</i>)	Agrotehnični ukrepi: sadnja oljk na višje ležeče, zračne lege, z rezjo vzpostaviti zračnost in osvetlitev tudi v notranjosti krošnje,	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	14 dni	
			Cuprablau-Z 35 WP	2 kg/ha	14 dni	
			Cuprablau Z 50 WP	1,4 kg/ha	14 dni	
		bakrov oksid	Nordox 75 WG	1,25 kg/ha	14 dni	
		dodin	Syllit 400 SC	2,25 L/ha	ČU	
		tebukonazol + trifloksistrobin	Nativo 75 WG	0,25 kg/ha	Ču	
difenokonazol	Score 250 EC	0,5 l/ha	30			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	sadnja na bolezen odpornejših kultivarjev (na bolezen je zelo občutljiva Istrska belica). Kemično varstvo: Ukrepi potrebni v primeru ugodnega vremena za pojav bolezni, (daljše deževno obdobje) predvsem zgodaj spomladi in jeseni.	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i>	Serenade ASO	8 l/ha	Ni potrebna	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1 dan	
		žveplo	Microthiol SC	6-10 L/ha	ni potrebna, 4XL	
Oljčna sajavost (<i>Capnodium elaeophilum</i>) in druge saprofitske glive	Varstvo: pomembno je odpraviti vzrok sajavosti – glej varstvo pred kaparji.	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	14 dni	
Oljkova siva pegavost (<i>Mycocentrospora cladosporioides</i>)	Agrotehnični ukrepi: sadnja oljk na višje ležeče, zračne lege, z rezjo vzpostaviti zračnost in osvetlitev tudi v notranjosti krošnje.	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	14 dni	
			Cuprablau-Z 35 WP	2 kg/ha	14 dni	
Oljkov rak (<i>Pseudomonas savastanoi</i>)	Agrotehnični ukrepi: sadnja odpornih kultivarjev (leccino, istrska belica), zelo občutljiv je frantoio, rez izvajamo v suhih vremenskih razmerah, izrezovanje in sežiganje okuženih vej, razkuževanje orodja za obrezovanje.	bakrov oksiklorid	Cuprablau –Z 35 WG	1,6-2 kg/ha	14 dni	Manjša uporaba
		bakrov oksid	Nordox 75 WG*	1,25 kg/ha	14 dni	
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i>	Serenade ASO	8 L/ha	ni potrebna	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Bakterijski ožig oljk (<i>Xylella fastidiosa</i>) spada med karantenske bolezni	Splošna bolezenska znamenja so venenje, ožigi in nato sušenje listov ter napredujoče odmiranje posameznih delov krošnje. To se pozneje lahko razširi na celo drevo, ki zaradi tega odmre. Bakterije, ki živijo in se razmnožujejo v vodovodnih prevodnih tkivih (ksilemu), preprečujejo pretok vode in hranilnih snovi ter povzročajo odmiranje prevodnega tkiva. Pri oljkah se okužba najprej pokaže v obliki razbarvanja in sušenja listov ter odmiranja posameznih poganjkov. Pogosto se najprej sušijo deli vej na robu krošnje. Sledi odmiranje vej in postopno odmiranje cele krošnje. Po močnejšem obrezovanju odmrlih vej se oljke v spodnjem delu debla grmičasto obrastejo, vendar so okuženi tudi novi poganjki in kasneje propadejo. Bolezenska znamenja se v sušnih obdobjih močneje izrazijo. Bolezen je bila v letu 2013 ugotovljena na jugu Italije, poleg oljk je bila okužba ugotovljena med drugimi tudi na oleandrih, češnjah, breskvah, mandljevcih in na številnih okrasnih rastlinah ter nekaterih plevelih. V primeru pojava sumljivih znakov je treba takoj poklicati fitosanitarnega inšpektorja, službo za varstvo rastlin ali UVHVVR. V primeru izbruha je treba ukrepati v skladu z Izvedbeno uredbo Komisije (EU) o ukrepih za preprečevanje vnosa in širjenja <i>Xylella fastidiosa</i>, ki določa ukrepe na ravni EU. Do sedaj na območju Slovenije ni bila ugotovljena prisotnost bakterije <i>Xylella fastidiosa</i>.					
Oljčna muha (<i>Bactrocera oleae</i>)	Varstvo: Pred škodljivko izvajamo neposredne in posredne (uporaba sredstev za varstvo rastlin) načine varstva. Priporočljiva je kombinacija različnih načinov. Med posrednimi načini varstva je najpogostejša uporaba različnih vab za množičen ulov odraslih žuželk. Na muho imajo stransko delovanje tudi pripravki na osnovi bakra, ki delujejo odvrtačno. Poleg bakrovih pripravkov imajo odvrtačno delovanje tudi sredstva na osnovi kaolina.	deltametrin	Decis 2,5 EC****	0,5 l/ha	7 dni 2XL	
		spinosad	GF 120	1-1,2 l/ha	7 dni 4XL	
		<i>Beauveria bassiana</i>	Naturalis	2 l/ha	ni potrebna 5XL	
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,3 kg/ha	28 1XL	
		deltametrin	Eco-trap	100 vab/ha	Zagotovljena z načinom uporabe	Največ 2x v eni rastni dobi
		deltametrin	Flypack dacus trap	55-100 vab/ha	Zagotovljena z načinom uporabe	
		deltametrin	Decis trap oljčna muha	50-100 vab/ha	Zagotovljena z načinom uporabe	
		piretrin	Asset five	0,96 l/ha	1 dan 3XL	
	ciantraniliprol	Exirel	75 ml/ha ter beljakovinske vabe v odmerku 1,25 l/ha	7 dni 3XL	Priporočena poraba vode je 30 l/ha.	

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	*** Upoštevati 30 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. **** Upoštevati 50 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. Stransko (odvračalno) delovanje na oljčno muho imajo tudi sredstva na osnovi kaolina oz. smukca.					
Oljčni molj (<i>Prays oleae</i>)	Varstvo: škodljivca se spremlja s feromonskimi vabami. Škropimo po napovedih opazovalno napovedovalne službe. BBCH 55 – 61 (razvoj socvetij do začetka cvetenja).	<i>Bacillus.thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni potrebna 3XL	Tretira se v času izleganja jajcec oziroma v fazi mladih licink (prva in druga stopnja razvoja). Po potrebi se tretiranje ponovi cez 7 – 10 dni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG*	1 kg/ha	ni potrebna	Tretiranje se opravi v času izleganja gosenic škodljivih metuljev
		spinetoram	Delegate 250 WG	0,075 kg/ ha	21 dni	
Oljkova vešča – molj mladih poganjkov (<i>Palpita unionalis</i>)	Varstvo: Škropimo v primeru prisotnosti gosenic, BBCH 75 – 85 (od razvoja plodov do zorenja plodov).	<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>kurstaki</i>	Lepinox Plus	1 kg/ha	ni potrebna 3XL	Tretira se v času izleganja jajcec oziroma v fazi mladih licink (prva in druga stopnja razvoja). Po potrebi se tretiranje ponovi cez 7 – 10 dni
		<i>Bacillus thuringiensis</i> var. <i>aizawai</i>	Agree WG*	1 kg/ha	ni potrebna 3XL	Tretiranje se opravi v času izleganja gosenic škodljivih metuljev

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Oljkov kapar <i>(Saissetia oleae)</i> Vrečasti oljkov kapar <i>(Lichtensia viburni)</i> Šiškast oljkov kapar <i>(Pollinia pollini)</i>	Agrotehnični ukrepi: • sadnja oljk na višje ležeče, zračne lege, • z rezjo skrbimo za dobro prezračenenost in osvetljenost krošenj, • uravnoteženo gnojenje oljk z dušičnimi gnojili.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha (1. škropljenje) ALI 2x 10 L/ha (2. škropljenje)	ni potrebna	do razvojne faze, ko je cvetni venec zeleno obarvan in je višji kot čaša (BBCH 53-57) ob uporabi 1000 do 1500 l vode/ha
Kljunati oljkov rilčkar <i>(Rhynchites cribripennis)</i>	Prisotnost škodljivca preverjamo z otresanjem vej v juniju in juliju, ko se pojavlja hrošček, kakor tudi škoda, ki jo povzroča v oljčnikih. V letu 2014 potrjena prisotnost škodljivca v Sloveniji. V naslednjih letih – do 2023 škodljivca nismo več opazili	acetamiprid	Decis 2,5 EC	0,5 L/ha	7 dni 2XL	
Marmorirana smrdljivka <i>(Halyomorpha hallys)</i>	Varstvo: Tretira se v času prisotnosti žuželk. Škropimo po napovedih opazovalno napovedovalne službe. BBCH 75 – 85 (od razvoja plodov do zorenja plodov).	piretrin	Asset five*	0,96 l/ha	1 dan 3XL	
		acetamiprid	Mospilan 20 SG	0,3 kg/ha	28 dni 1XL	
Pršice šiškarice <i>(Acolus olearius)</i>	Varstvo: Škropimo po napovedih opazovalno napovedovalne službe. - BBCH 31-60 ko poganjki dosežejo 10 % končne	žveplo	Thiovit jet	0,2 do 0,5 %	ČU 1XL	ob porabi 800 do 1000 L vode na ha . Največji dovoljeni odmerek je 4 kg/ha.
			Pepelin WG	2 - 4 kg/ha	7 6XL	ob porabi vode 500 - 1000 l/ha

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
	velikosti, do faze, ko so prvi cvetovi odprti), - BBCH 53-57 do razvojne faze, ko je cvetni venec zeleno obarvan in je višji kot čaša.	parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha (1. škropljenje) ALI 2x 10 L/ha (2. škropljenji)	ni potrebna	ob uporabi 1000 do 1500 l vode/ha

12.14 INTEGRIRANO VARSTVO AKTINIDIJE

UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	UKREPI
Gniloba koreninskega vratu (<i>Phytophthora spp.</i>)	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> • uporaba zdravega in certificiranega sadilnega materiala, • ukrepi za preprečitev zastajanja vode v tleh, • pazimo, da pri obdelavi ne poškodujemo koreninskega vratu. <u>Varstvo:</u> ukrepe lokalizirati samo na prizadete rastline v začetku vegetacij	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WP *	2 kg/ha	ČU 4XL	Tretiranje se opravi spomladi po zimski rezi, v času brstenja (pred cvetenjem) ter v jeseni po spravi pridelka in odpadanju listja.
		bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG*	odmerku 55-100 g na 100 L vode, ob porabi od 0,1 do 0,15 L vode na rastlino.	ČU 1XL	Manjša uporaba. Zalivanje posamičnih okuženih rastlin. Zalivanje v jesenskem in zimskem času.

UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	UKREPI
Siva plesen (<i>Botryotinia fuckeliana</i>)	Ukrepi potrebni v primeru ugodnega vremena za pojav bolezni, (daljše deževno obdobje)	<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro*	0,185-0,37 kg/ha (<u>najvišji</u> skupni odmerek 3,7 kg/ha na rastno dobo)	1 dan	Manjša uporaba. Poraba vode je 180 do 1000 L/ha. Od razvojne faze cvetenja do pobiranja pridelka (BBCH 61-89). Zmanjševanje okužb
Alternarijska listna pegavost (<i>Alternaria alternata</i>)	Ukrepanje potrebno ob pojavu bolezenskih znamenj.	bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WP	2 kg/ha	ČU 2XL (v 7-10 dnevni razmakih)	Manjša uporaba Tretira se do razvojne faze, ko cvetni brsti rastejo, vendar so še vedno zaprti in od začetka odpadanja listov
		bakrov oksiklorid	Cuprablau-Z 35 WG	2 kg/ha	ČU	Manjša uporaba
Bakterijski ožig aktinidije (<i>Pseudomonas syringae</i> pv. <i>actinidiae</i>) Bakterijska pegavost (<i>Pseudomonas viridiflava</i>)	Agrotehnični ukrepi za preprečevanje širjenja okužb: • sadimo neokužene sadike, • rez izvajamo v suhem vremenu, • razkuževanje orodja za rez, • razkuževanje večjih ran nastalih ob rezi, • odnašanje in uničevanje obolelih delov debla.	bakrov oksid	Nordox 75 WG*	1,6 kg/ha	ČU 2XL (14 dnevni razmik)	Ob porabi vode 500-1000 L/ha. Tretira se do razvojne faze, ko cvetni brsti rastejo, vendar so še vedno zaprti (BBCH 00-53) in od začetka odpadanja listov (od BBCH 93 dalje)
		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i>	Amylo X	1,5 kg/ha	ni potrebna 2XL (v 7- 10 dnevni razmakih)	Ob porabi vode 1000 L/ha. Tretira se do razvojne faze, ko cvetni brsti rastejo, vendar so še vedno zaprti (BBCH 00-53) in od začetka odpadanja listov (od BBCH 93 dalje).

UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE	UKREPI
		bakrov oksiklorid	Cuprblau-Z 35 WP	2 kg/ha	ČU	Manjša uporaba
		bakrov oksiklorid	Cuprblau-Z 35 WG	2 kg/ha	ČU	
Murrov kapar (<i>Pseudaulacaspis pentagona</i>) Uši (<i>Aphididae</i>) Pršice (<i>Acardiae</i>)		parafinsko olje	Ovitex	5 L/ha	ni potrebna	zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	Ukrepanje ob prisotnosti mušic.	deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica	100 vab/ha	ni potrebna	Vabe učinkovito delujejo 100 dni in naj ostanejo v nasadih do zaključka spravila pridelka.
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Tretira se v času prisotnosti žuželk.	piretrin	Asset five	0,96 l/ha	1 dan 3XL	

12.15 INTEGRIRANO VARSTVO KAKIJA

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
Kakijeva listna pegavost (<i>Plurivorosphaerella nawae</i>)	Agrotehnični ukrepi: Najpomembnejši vir okužb predstavljajo odpadli listi, zato priporočljivo odstranjevanje listja iz nasada ter kompostiranje ali sežig. Če površina ni zatravljena se liste lahko plitvo zadela v tla. Hitrejši razpad listov se doseže tudi s škropljenjem tal z raztopino uree ali uporabo pripravkov za pospešeno razgradnjo organskih ostankov Kemično varstvo: ukrepanje v primeru pojava bolezenskih znakov v preteklem letu	difenokonazol	Score 250 EC*	0,2 L/ha	ČU 3XL	Manjša uporaba. Tretira se od razvojne faze pojava prvih listov do zaključka cvetenja (BBCH 10-69), pri porabi vode 500-750 L/ha.
Črna listna pegavost (<i>Alternaria</i> spp.)		<i>Bacillus amyloliquefaciens</i> sev FZB24	Taegro	0,185-0,37 kg/ha	1	Manjša uporaba, zmanjševanje okužb
Jablanova steklokrilka (<i>Synanthemon myopaeformis</i>)	Agrotehnični ukrepi: • odstranjevanje dela lubja pod katerim so ličinke steklokrilke, • -zadelava ran s cepilno smolo ali fungicidno pasto.					
Breskova muha (<i>Ceratitis capitata</i>)		<i>Beauveria bassiana</i> , soj ATCC 74040	Naturalis	2 L/ha	ni potrebna 5XL	Pri porabi vode 600-1000 L/ha
Japonski kapar	Ukrepanje ob prisotnosti kaparja.	-parafinsko olje	Ovitex	20 L/ha ali 2x 10 L/ha	ni potrebna	največ 1. škropljenje največ 2. škropljenji

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
<i>(Ceroplastes japonicus)</i>						zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije ob uporabi 1000 do 1500 l vode/ha
Plodova vinska mušica <i>(Drosophila suzukii)</i>	Ukrepanje ob prisotnosti mušic.	deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica	100 vab/ha	ni potrebna	Vabe učinkovito delujejo 100 dni in naj ostanejo v nasadih do zaključka spravila pridelka.
Marmorirana smrdljivka <i>(Halyomorpha halys)</i>	Tretira se v času prisotnosti žuželk.	piretrin	Asset five	0,96 L/ha	1 dan 3XL	Manjša uporaba

12.16 INTEGRIRANO VARSTVO SMOKVE

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARMACEVTSKO SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA dovoljeno št. rab	OPOMBE
FMV – smokvin mozaik	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> • Uporaba certificiranega sadilnega materiala.					
Smokvin rak <i>(Phomopsis cinerascens)</i>	<u>Agrotehnični ukrepi:</u> • odstranjevanje obolelih vej, • razkuževanje orodja za rez.					

Smokvina bolšica (<i>Homotoma ficus</i>)	Agrotehnični ukrepi: • uravnoteženo gnojenje, • skrb za zračnost in osvetljenost krošnje.					
Smokvin molj (<i>Simaethis nemorana</i>)						
Črna figova muha (<i>Silbia adipata</i>)	Agrotehnični ukrepi: Škodo omejimo s pobiranjem in uničevanjem poškodovanih odpadlih plodov.					
Kaparji (<i>Ceroplastes rusci</i> , <i>C. japonicus</i> ,...) Listne uši (<i>Aphididae</i>)		parafinsko olje	Ovitex	20 l/ha ali	ni potrebna	največ 1. Škropljenje
				2x 10 l/ha		največ 2. škropljenji
						zimsko ali pred pomladansko tretiranje, pred začetkom vegetacije ob uporabi 1000 do 1500 l vode/ha
Plodova vinska mušica (<i>Drosophila suzukii</i>)	Ukrepanje ob prisotnosti mušic.	deltametrin	Decis trap plodova vinska mušica	100 vab/ha	ni potrebna	Vabe učinkovito delujejo 100 dni in naj ostanejo v nasadih do zaključka spravila pridelka.
Marmorirana smrdljivka (<i>Halyomorpha halys</i>)	Tretira se v času prisotnosti žuželk.	piretrin	Asset five*	0,96 l/ha	1 dan 3XL	Manjša uporaba

12.17 INTEGRIRANO VARSTVO PRED PLEVELI (splošna navodila za sadne vrste (razen jagod))

V preglednici so navedena sredstva, ki se uporabljajo za zatiranje plevelov v nasadih različnih sadnih vrst.

Število uporab in uporaba za posamezni namen (sadno vrsto) mora biti v skladu z navodilom za uporabo sredstva, oziroma registracijo.

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARM. SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA Št.uporab letno	OPOMBE	
	ZATIRANJE PLEVELOV: V medvrstnem prostoru vzdržujemo negovano ledino, rastje v ozkem pasu pod drevesi pa zatiramo z ekološko primernimi herbicidi. Pri tem skušamo obseg uporabe herbicidov zmanjšati na najmanjšo možno raven. V starejših nasadih z veliko tekmovalno sposobnostjo lahko zatiranje občasno opustimo. Čez zimo naj pas pod drevesi delno ozeleni, ker to omogoča izrabo viškov gnojil, varuje tla pred erozijo in daje zavetje koristnim žuželkam in pršicam. Pri uporabi pripravkov na podlagi glifosata dosežemo najboljše učinke v jesenskem obdobju takoj po obiranju. Pripravke na podlagi MCPA uporabimo le spomladi. S stališča omejevanja razvoja odpornosti plevelov na herbicide skušamo pri izbiri pripravkov čim bolj pestro kolobariti. Za širino herbicidnega pasu upoštevamo pravila iz poglavja 5.1 v uvodnem delu, kjer so določene izjeme. Pri lupinarjih je ustrezno zatiranje plevelov pomembno tudi zaradi razvoja boleznin in škodljivcev, ter zaradi olajšanja dela ob spravilu pridelka. Pri kostonju zapleveljenost v mladosti značilno vpliva na razvoj kostonjevega raka.	glifosat*	Helosate 450 SL ^{c**}	4 l/ha	42 dni 1xL	* Odmerek je odvisen od uporabljenega fitofarmaceutskega sredstva in prevladujoče vrste plevela v času tretiranja. ^cUpoštevati netretirani varnostni pas 15 m tlorisne širine od meje brega voda 1. reda in 5 m tlorisne širine od meje brega voda 2. Reda. ^dUpoštevati 15 m netretiran varnostni pas do vodne površine od meje brega voda 1. in 2. reda. ** Hruške, jabolane		
			Helosate 450 TF ^{c**}	4 l/ha	42 dni 1xL			
		glifosat (izopropilamino sol)	Boom efekt ^c	2-9 l/ha	35 dni 1xL			
			Tajfun 360 ^c	2 – 10 l/ha	35 dni 3xL			
			Clinic TF ^c max ^c	2-8 l/ha	ČU 1xL			
		glifosat (kalijeva sol + izopropilamino sol)	Credit xtreme	2-5,33 L/ha	ČU 1xL		* Višji odmerek predstavlja tudi največjo dovoljeno skupno letno količino, če pripravek uporabimo v več deljenih odmerkih.	
			glifosat * (kalijeva sol)	Roundup energy ^d	1,2 – 8 l/ha*			35 dni 2 xL
				Roundup max ^c	1,5 -10 l/ha			35 dni 2xL
				Roudup star Rodeo plus ^c	1,5-10 L/ha 1,5 – 5 l/ha			35 dni 1xL 28 dni 1xL
		glifosat (amonijeva sol)	Touchdown system 4 ^c	2 – 8 l/ha*	35 dni 1xL			

ŠKODLJIVI ORGANIZEM	OPIS	UKREPI	AKTIVNA SNOV	FITOFARM. SREDSTVO	ODMEREK	KARENCA Št.uporab letno	OPOMBE
			MCPA-DMA	U 46 M-Fluid ^c	1,5 l/ha	ČU	Dovoljeno je največ eno tretiranje spomladi v času, ko doseže plevel višino 10 - 20 cm.
			izoksaben	Flexidor	0,25 L/ha	ČU 1xL	od razvojne faze mirovanja do faze konca cvetenja (BBCH 00-69)
			pendimetalin	Stomp aqua ^c	2,9 l/ha	ČU 1xL	Tretira se do brstenja dreves.
			fluazifop-p-butil	Fusilade forte ^c	0,8 – 1,7 l/ha	28 dni* 1xL	Za zatiranje enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela. *lupinarji 21 dni
			fluazifop-p-butil	Fusilade max	1 – 2 l/ha	ni* 1xL	Za zatiranje enoletnega in večletnega ozkolistnega plevela. *lupinarji 21 dni

12.18 INTEGRIRANO VARSTVO PRED ŠKODLJIVIMI GLODALCI

Za zatiranje škodljivih glodalcev v sadovnjakih (*Arvicola terrestris* – voluhar in *Apodemus* sp. – poljske miši) smejo pridelovalci uporabljati vse vrste zastrupljenih vab, ki so registrirane za te namene v RS (registracija za uporabo na odprtem v naravi). Postopek nastavljanja vab ali lastne priprave vab mora biti usklajen z navodili proizvajalcev. Pri uporabi zastrupljenih vab morajo pridelovalci zagotoviti varovanje domačih in divjih živali, da te ne pridejo v stik z vabami. Pidelovalci se lahko poslužujejo vseh oblik mehaničnih in vodnih pasti, tudi tistih z uporabo nabojev in drugih oblik sredstev z repelentnim učinkom (oddajniki zvočnih in magnetnih valov). Aplikacija katerega koli kemičnega sredstva povprek po ledini sadovnjaka ni dovoljena.

13 INFO-TOČKA – INTEGRIRANA PRIDELAVA

Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
Dunajska 22
1000 Ljubljana

Spletno mesto:

Portal GOV.SI (<https://www.gov.si teme/integrirana-pridelava/>)